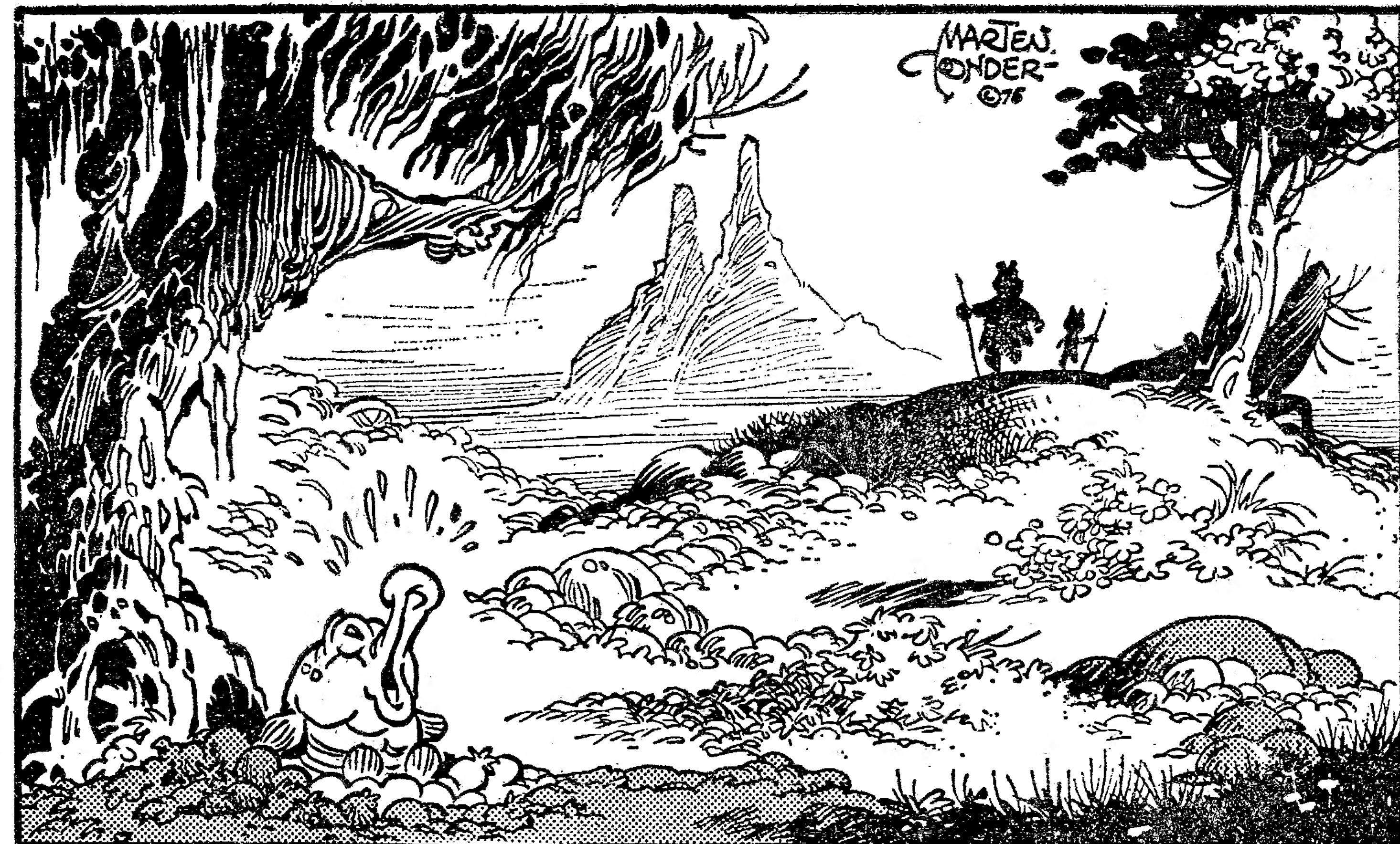

8250. Aan de voet van de Zwarte Bergen ligt een vriendelijk dal, waar de lente eerder komt dan ergens anders. Reeds vroeg in het jaar komen daar de brozalijn en de gele hysok uit, want het waait er zelden. Het zou een uitgezochte streek zijn om een familiehotel te beginnen, maar toch is er geen ondernemer die zich daar aan waagt.

Geen wonder. Tegen het einde van de winter dalen allerlei vreemde levensvormen van het gebergte in die vallei om nieuwe krachten op te doen en dat schrikt toeristen natuurlijk af.

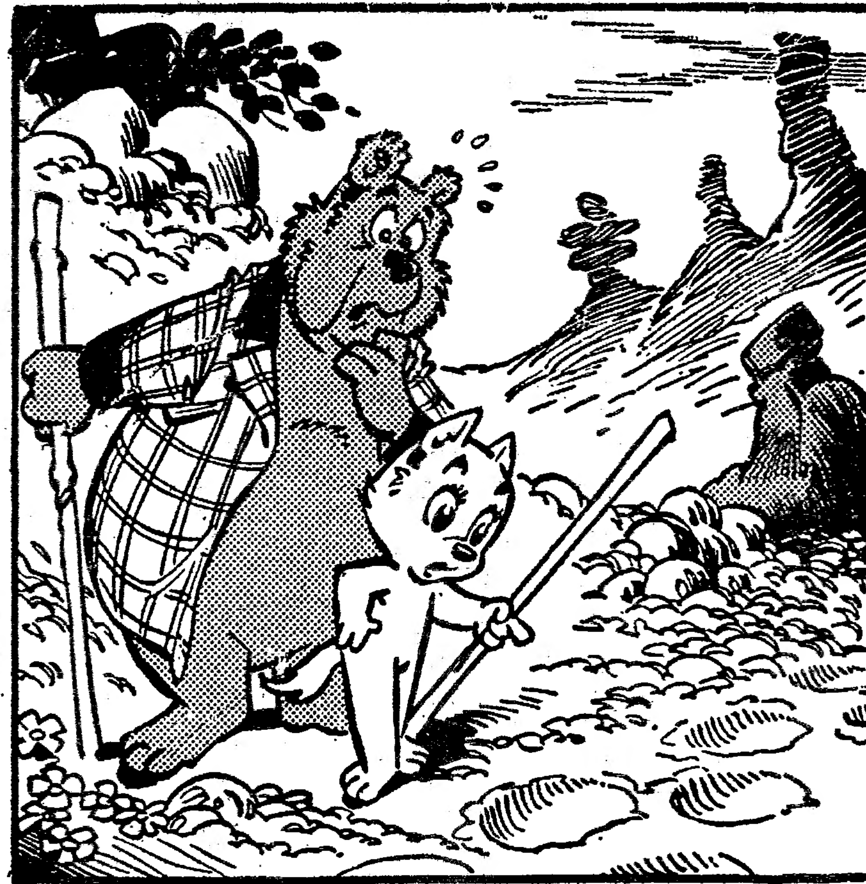
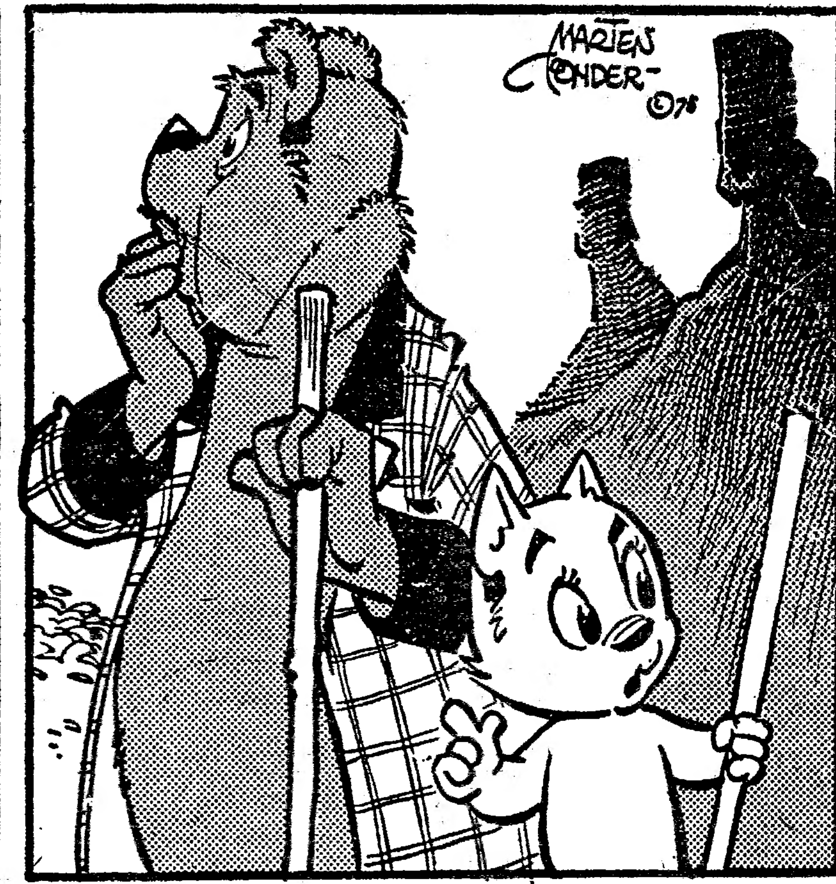
Op de dag dat dit verhaal begint, heerste er dan ook een diepe stilte, die slechts verbroken werd door het zachte ritselen van de bladeren en de klagelijke roep van een tronkerik.

Maar oplettende lezertjes zullen zeker het spoor waarnemen van een groot wezen, dat hier nog niet lang geleden gelopen heeft. Een beetje verder naar het oosten is trouwens ook de jonge tronk te zien waar ik het daarnet over had, en in de verte naderen twee wandelaars.

Het zijn heer Bommel en Tom Poes, die in de buurt van de bossen onderdak in een houthakkersherberg gevonden hadden en nu een voettochtje over de heuvels maakten.

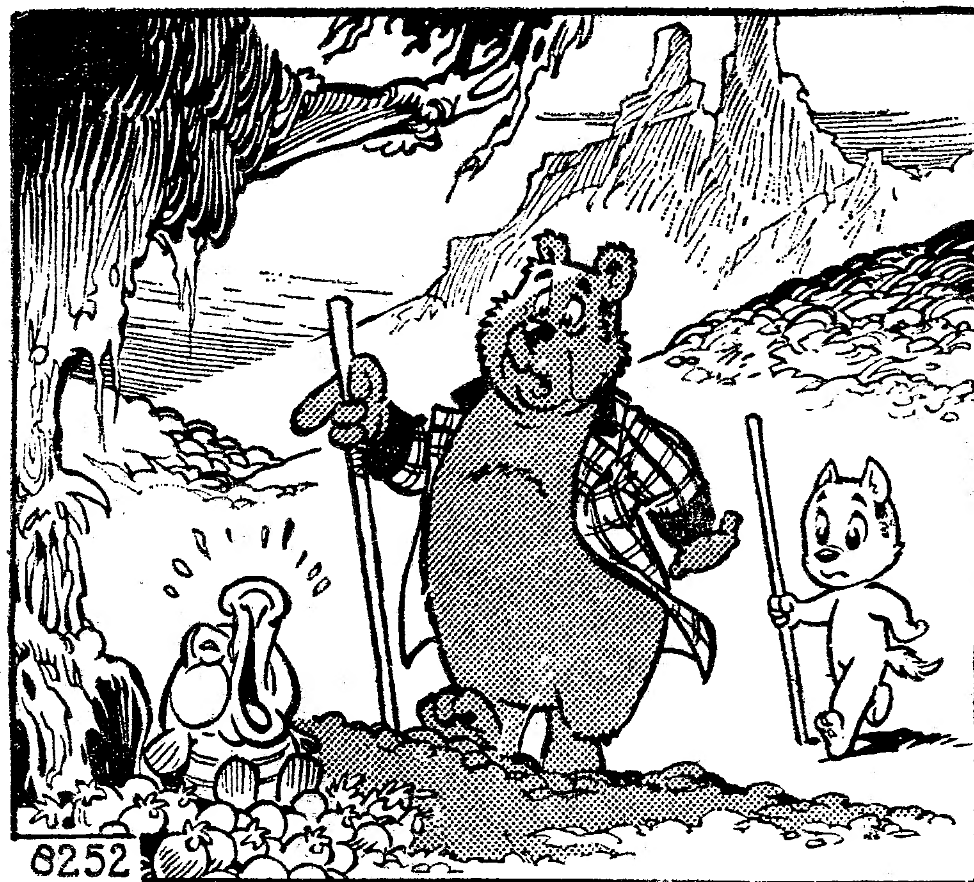
750415

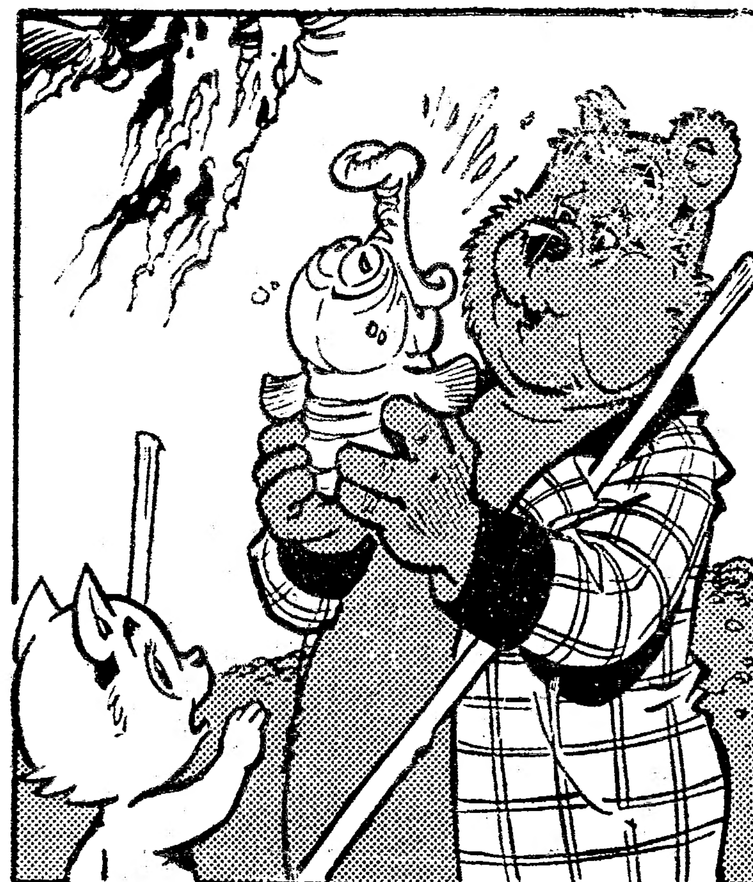

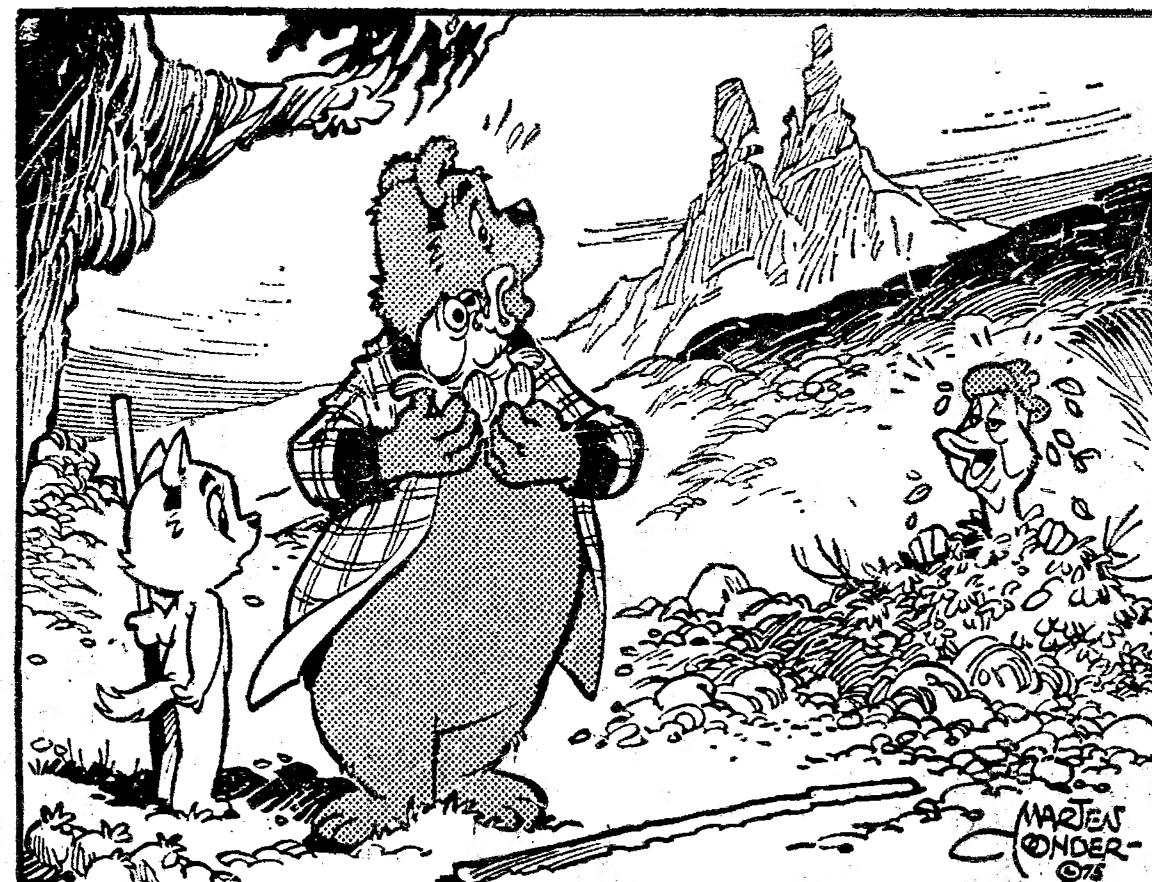

8251. „Zullen we wel verder gaan ?", vroeg Tom Poes. Ze waren op een heuveltop aangekomen en van daaraf hadden ze een ruim uitzicht op het dal, dat stil en geheimzinnig voor hen lag.

„Het deugt daar niet", voegde hij eraan toe. „De herbergier heeft ons afgeraden naar beneden te gaan."
„Onzin !", riep heer Ollie uit. „Heb je dan geen oog voor de natuur ? Hoe kan iets niet deugen dat zo mooi is ? Zie je al die lenteboden niet en ruik je niet hoe het voorjaar geurt ?"
Tom Poes bleef staan en snoof de lucht op die uit de vallei tot hen kwam.
„Geen prettige geur", zei hij. „Het herinnert me ergens aan, maar ik weet niet wat. En kijk eens! Hier heeft iemand gelopen. Een erg groot iemand, zo te zien!"
Heer Bommel wierp een blik op het voetspoor dat Tom Poes hem wees, en hij betrok.
„Erg g-groot", gaf hij toe. „Misschien eh.. misschien zie ik het te zonnig. Door het mooie weer, bedoel ik en door mijn aard, die nu eenmaal zo is, als je begrijpt wat ik bedoel. Denk je, dat het een verscheurend iemand is ?"
Tom Poes wilde antwoorden, maar op dat moment klonk er plotseling een klagelijke, schorre kreet, die akelig was om aan te horen.

8252. Het geluid stierf weg en zwol toen weer aan tot een soort trompetten, dat de stilte van het dal verscheurde. Heer Ollie bleef een ogenblik aan de grond genageld staan, maar toen kreeg hij de oorzaak van het misbaar in het oog en haastig daalde hij de heuvel af.

,,Het is een kleuter !'', riep hij uit. ,,Zie je dat ? Natuurlijk verdwaald of achtergelaten door plichtvergeten ouders. Hoe vreselijk in deze dreigende omgeving ! Er loert van alle kanten gevaar, dat voel ik. Wat jij, jonge vriend ?''

,,Ja'', zei Tom Poes. ,,Dat bedoelde ik daarnet al. En die vreemde geur is hier veel sterker. We kunnen beter teruggaan.''

Maar heer Bommel had het tetterende figuurtje al opgenomen en trachtte het te troosten.

,,Ta, ta'', sprak hij. ,,Waar is-ie dan ? Heeft-ie pijn in buikje ? Wil-ie zuurtje hebben ?''

,,Geen zuurtje'', zei Tom Poes dringend. ,,Zet hem nu maar weer neer. Als de ouden terugkomen, zullen ze denken, dat u kwaad van plan bent. Er beweegt daar iets.''

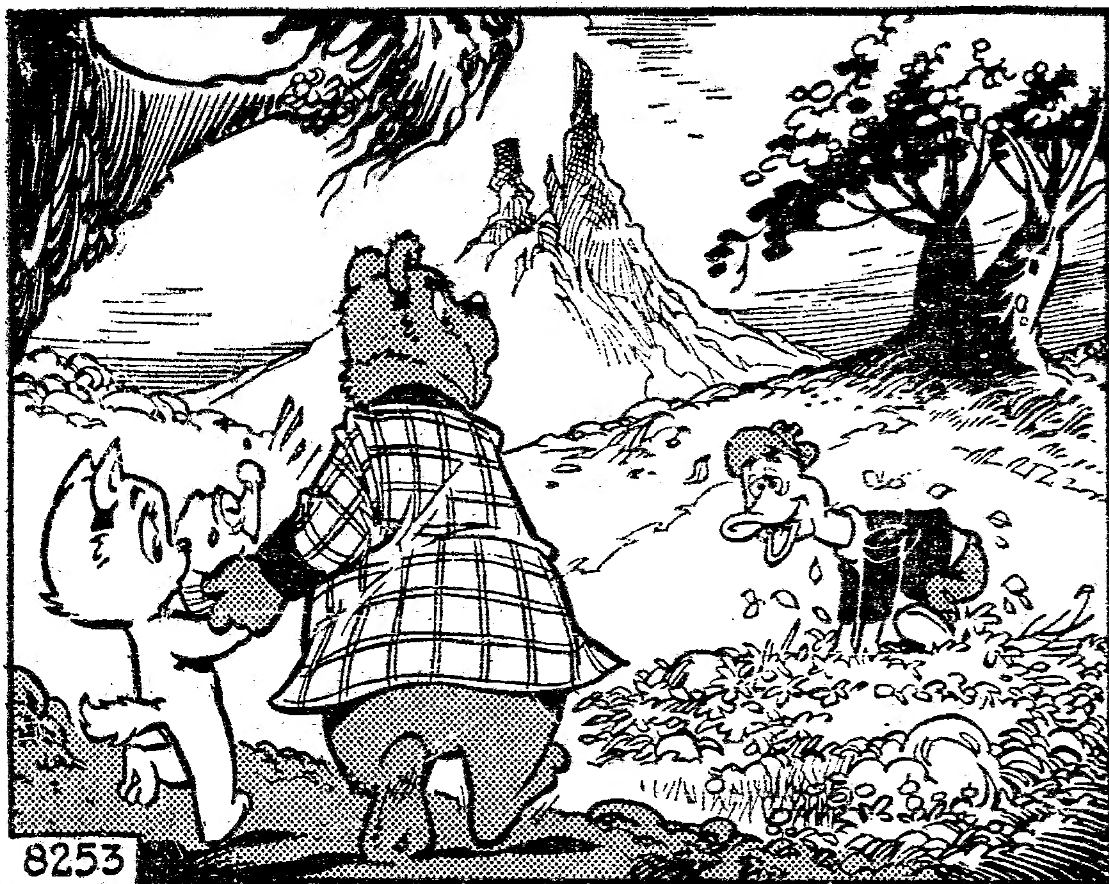
Heer Ollie keerde zich geschrokken om en kreeg nu een hoopje bijeengeraapte bladeren in het oog, waaruit zich een slaperige gestalte losmaakte.

,,Dat mag niet, luidjes'', riep deze. ,,Niet aankomen, hoor ! Dat willen de tronken echt niet hebben. Ze hebben het zelf gezegd. En ik ben de waker hier !''

,,Wammes Waggel !'', riep Tom Poes uit.

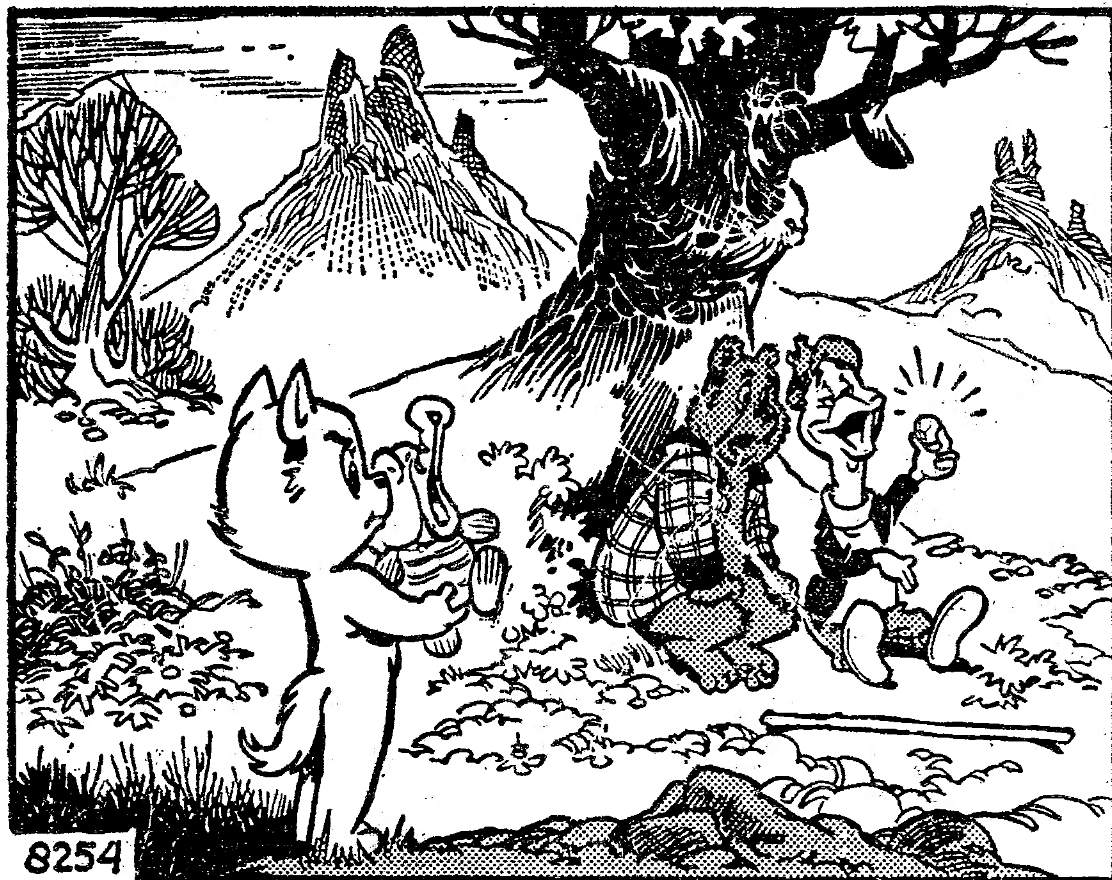
Heer Bommel herstelde zich en schudde het hoofd.

,,Een mooie waker'', zei hij misprijzend.

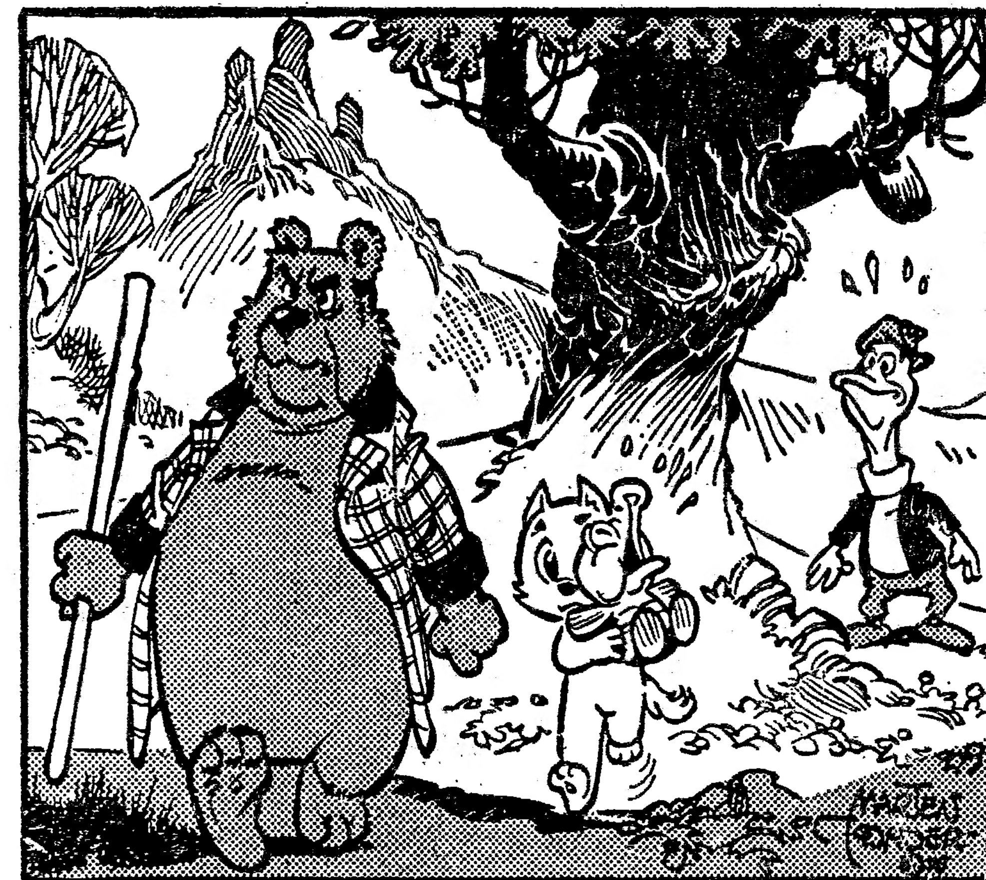

8253. Wammes Waggel kroop uit de bladermassa die hem tot deken gediend had, en heer Ollie liep streng op hem toe.
,,Jij bent de waker, hé ?'', vroeg hij afkeurend. ,,Jij moet dus voor deze kleuter zorgen, als ik het goed begrijp. En je ligt te slapen, terwijl het wichtje huilt. Het is een schande !''
,,Nou hoor !'', zei Wammes betrekkend. ,,Wakers hebben toch zeker ook slaap nodig ? En als er een tronk aankomt, voel ik hem vanzelf. Hij dreunt nogal, zie ?''
,,Dat kan wel zijn'', hernam heer Bommel. ,,Maar dat is nog geen reden om een kleine te verwaarlozen die aan je zorgen is toevertrouwd. Hoor je niet, dat hij om voedsel schreit ?''
,,O, ja'', gaf Waggel toe. ,,Maar daar wen je aan, als waker zijnde.''
Hij ging gemakkelijk in het mos zitten en vervolgde: ,,Ik mag hem trouwens geen eten geven. Dat heeft de tronk zelf gezegd. Tronken willen niet, dat je aan hun kinderen komt. Daar moet ik voor zorgen en daarom ben ik tot waker benoemd.''
,,Willen niet, dat je aan hun kinderen komt'', herhaalde heer Ollie peinzend. ,,Wat zijn tronken eigenlijk ?''
,,Leuke luidjes, hoor'', verklaarde de ander. ,,Als ze boos zijn, slaan ze met bomen. Ze lopen zo maar door een berg heen, en soms vliegen ze de lucht in. Je kan wel lachen. Hihihi!''

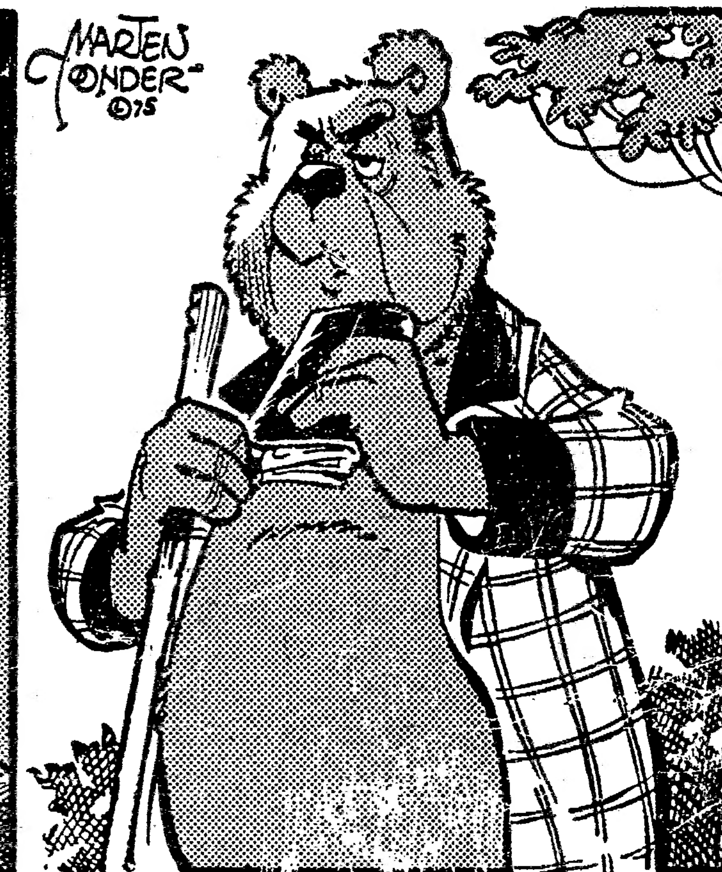

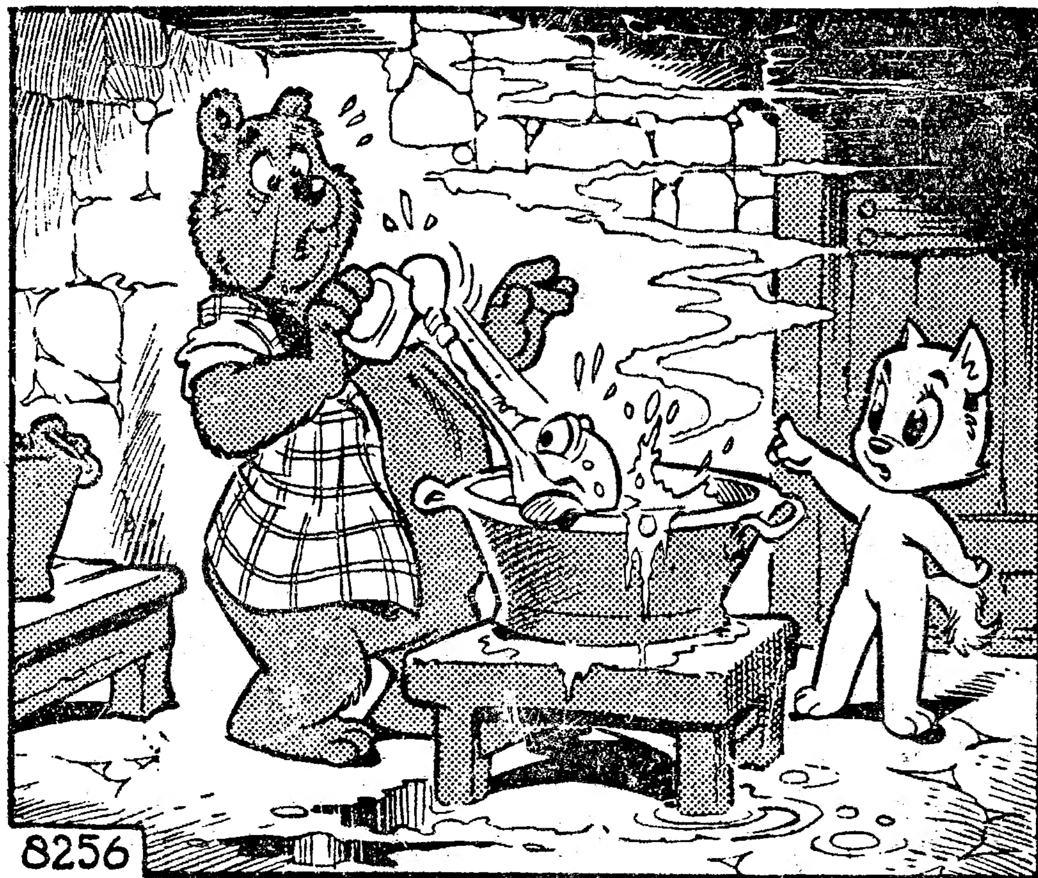
8254. De kleine tronk begon weer harder te schreeuwen, zodat het moeilijk was het gesprek op gang te houden. Maar heer Bommel wilde toch wel meer weten.
„Wat voor soort wezens zijn tronken?", riep hij boven het lawaai uit.
„Weet ik veel?, riep Wammes Waggel. „Ik kwam er eentje tegen, toen ik een betrekking zocht. Nachtwaker, dat leek me wel, zie? Nou, toen mocht ik dag- en nachtwaker worden en dat is natuurlijk nog veel beterder. Ik kreeg er een steen voor die ze uit de bergen hadden meegenomen. Mooi hè?"
Hij haalde een grote diamant uit zijn zak en liet de zon er een poosje in schitteren.
„En daarom mogen jullie niet aan die kleine tronk komen", besloot hij, het kleinood weer opbergend.
„Het is een schandelijk staaltje!", riep heer Ollie uit. „Ouders laten hun kinderen door onverantwoordelijke elementen verzorgen voor wat opschik. En dan gaan ze zelf pret maken. De krant staat er vol van. Maar hier zal ik ingrijpen. Volg me, jonge vriend. We gaan naar het hotel terug voor een voedzaam maal; dat is wat de kleine nodig heeft."
„Hm, hij ruikt niet lekker", zei Tom Poes. „En het bevalt me niet helemaal. Die tronken lijken me vreemd."
Wammes keek hen een beetje onthutst na en toen nam hij een besluit.
„Nou, dan hoef ik ook niet langer te waken", sprak hij tot zichzelf. „Ik ga lekker verder, want ik ben nu wel uitgeslapen en dan word ik nachtwaker. Maar de tronken zullen best wel boos worden."

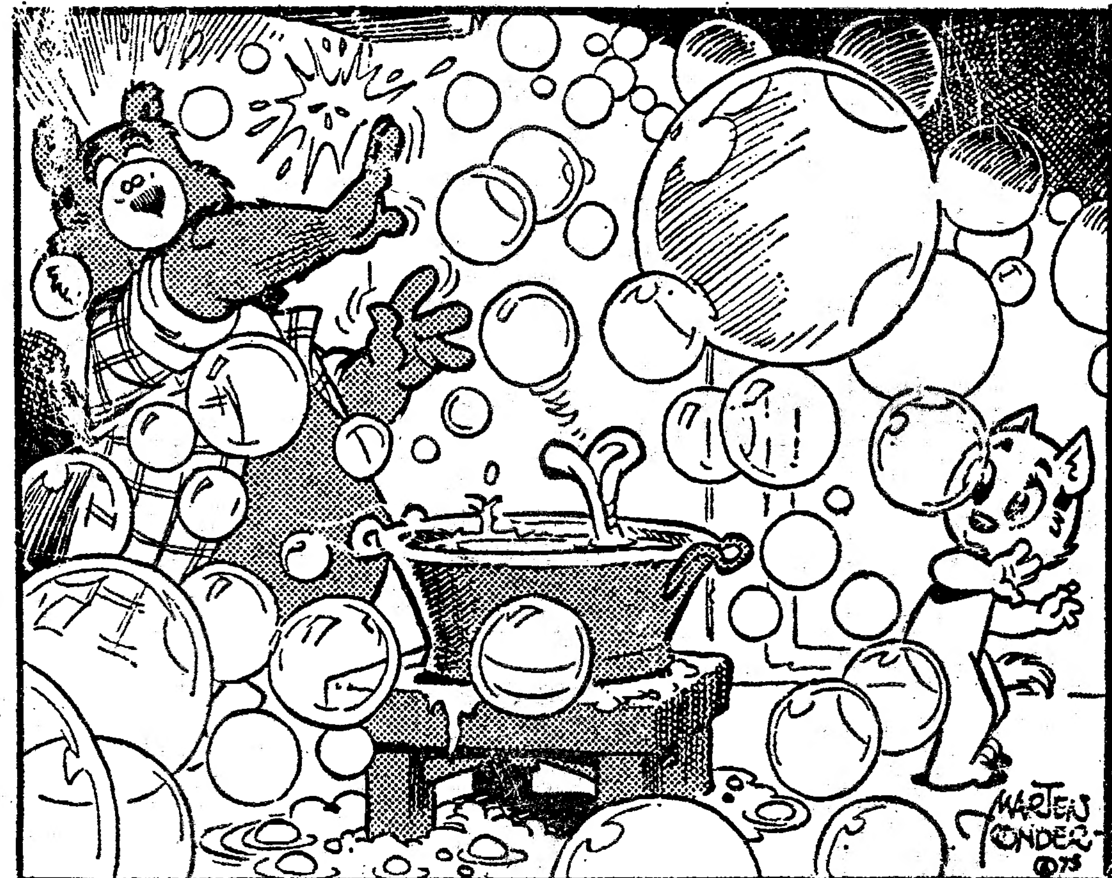

8255. Tegen de middag keerden heer Bommel en Tom Poes weer bij de herberg terug. De eerste was danig vermoeid door de lange wandeling, maar Tom Poes die de kleine droeg, klaagde het hardst.
,,Hij is zwaar", zei hij. ,,En bovendien ruikt hij niet fris. Net als de lentegeur waar u het over had."
,,Wacht maar", maande heer Ollie. ,,We zullen hem eerst in badje stoppen en dan gaan we lekker eten. Je zult eens zien hoe tevreden hij dan wordt."
De herbergier dacht er echter anders over. Toen hij het naderende gekrijt hoorde, verbleekte hij en trad snel naar buiten.

,,Wat hebt u daar ?", riep hij uit. ,,Dat kunt u hier niet binnenbrengen, heren ! Dat is een tronkerik ! ,,Dit is een keurig hotel en zo wil ik het houden."
Heer Bommel bewolkte bij deze woorden. ,,Dit", sprak hij koel," is een klein wezen in moeilijkheden, waarover ik mij ontferm als heer zijnde. U moest zich schamen, heer waard ! Discrimineel, dat bent u ! Geen woord meer. Ik eis een bad en een maaltijd voor deze verwaarloosde stakker en geld speelt geen rol."
De waard deed er mokkend het zwijgen toe, want zijn gast had een portefeuille getrokken en haalde daaruit enige bankbiljetten te voorschijn.

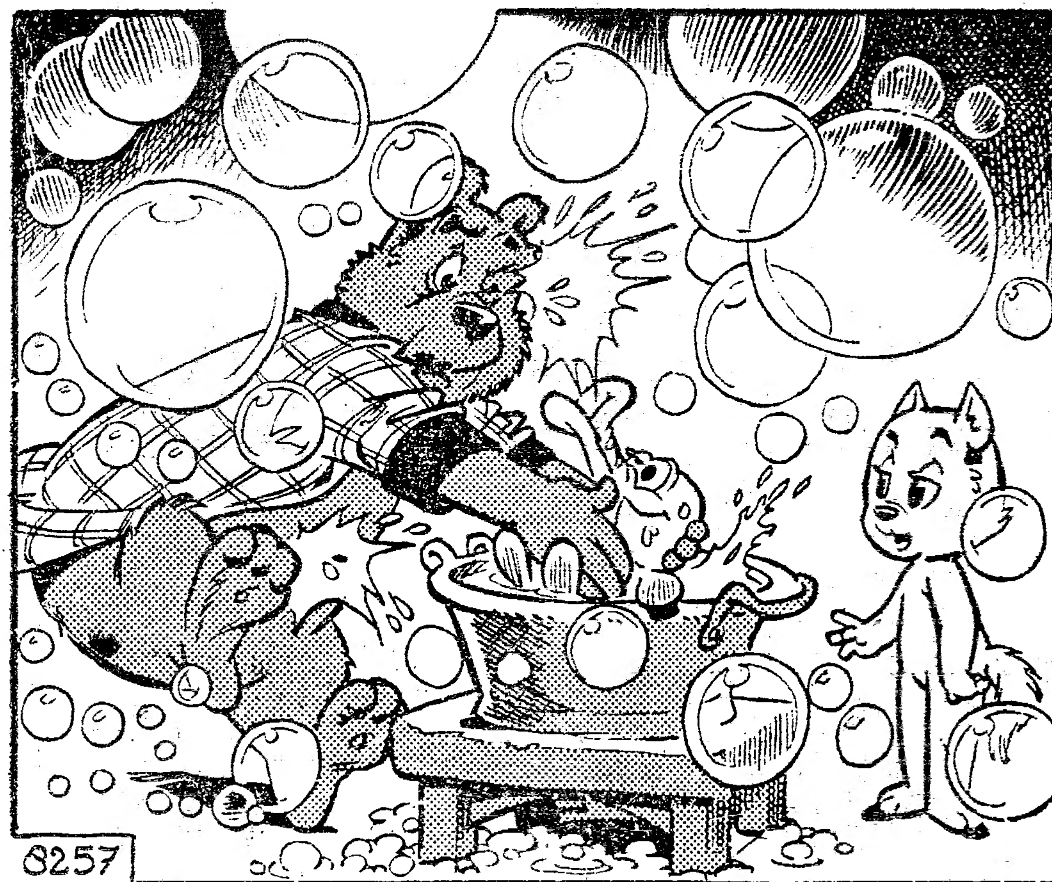

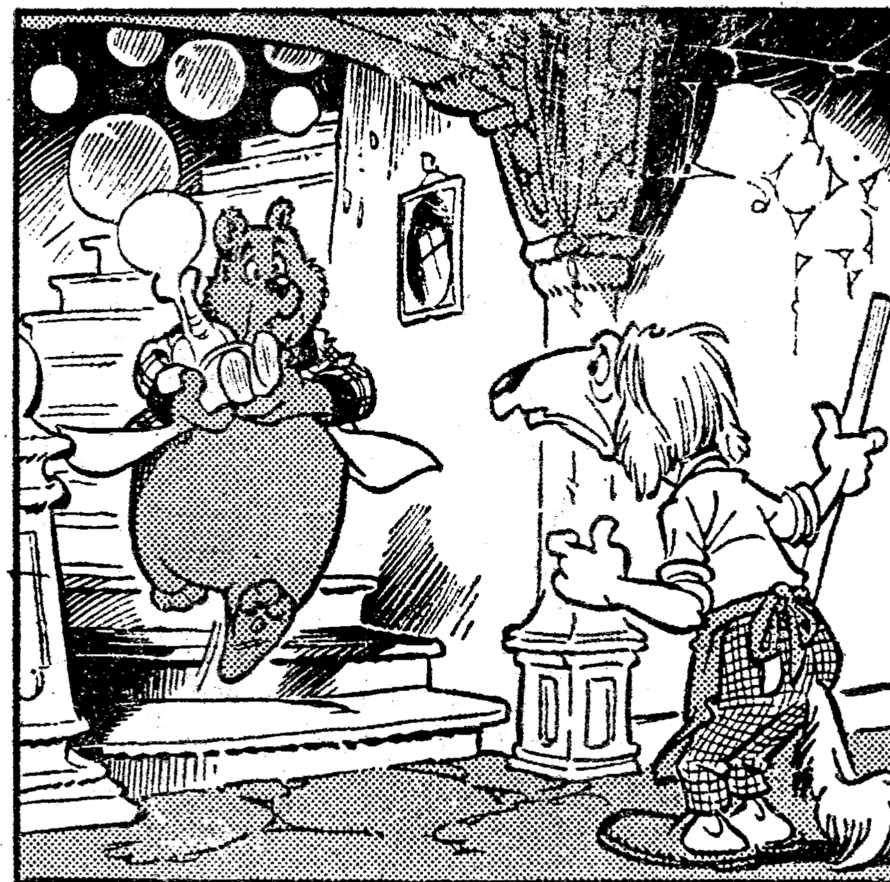
8256. De herbergier had zijn gasten voor goed geld naar een washok gebracht, waar een teil met warm water stond. En nadat hij er een stuk zeep bij had gelegd, verwijderde hij zich in een afkeurend zwijgen.
Heer Bommel trok zich daar niets van aan. Hij zette de kleine tronk in de tobbe en rolde zijn mouwen op.
„Zo", sprak hij. „Nu zullen we hem eens lekker inzepen, dan gaat die eh.. die vreemde geur er wel van af. Zie je wel hoe lekker hij daar rondplast ? Hij huilt zelfs niet meer.."
Verder kwam hij niet, want op dat moment hapte de kleuter hem het stuk zeep uit de handen. Het scheen hem goed te smaken, want er trok een glimlach over zijn beschreid gelaatje, toen hij het met een slobberend geluid naar binnen werkte.

„Niet doen, niet doen !", riep Ollie danig geschrokken. „Dat is vergif ! Wat moeten we doen, bedoel ik ? Doe toch iets, jonge vriend !"

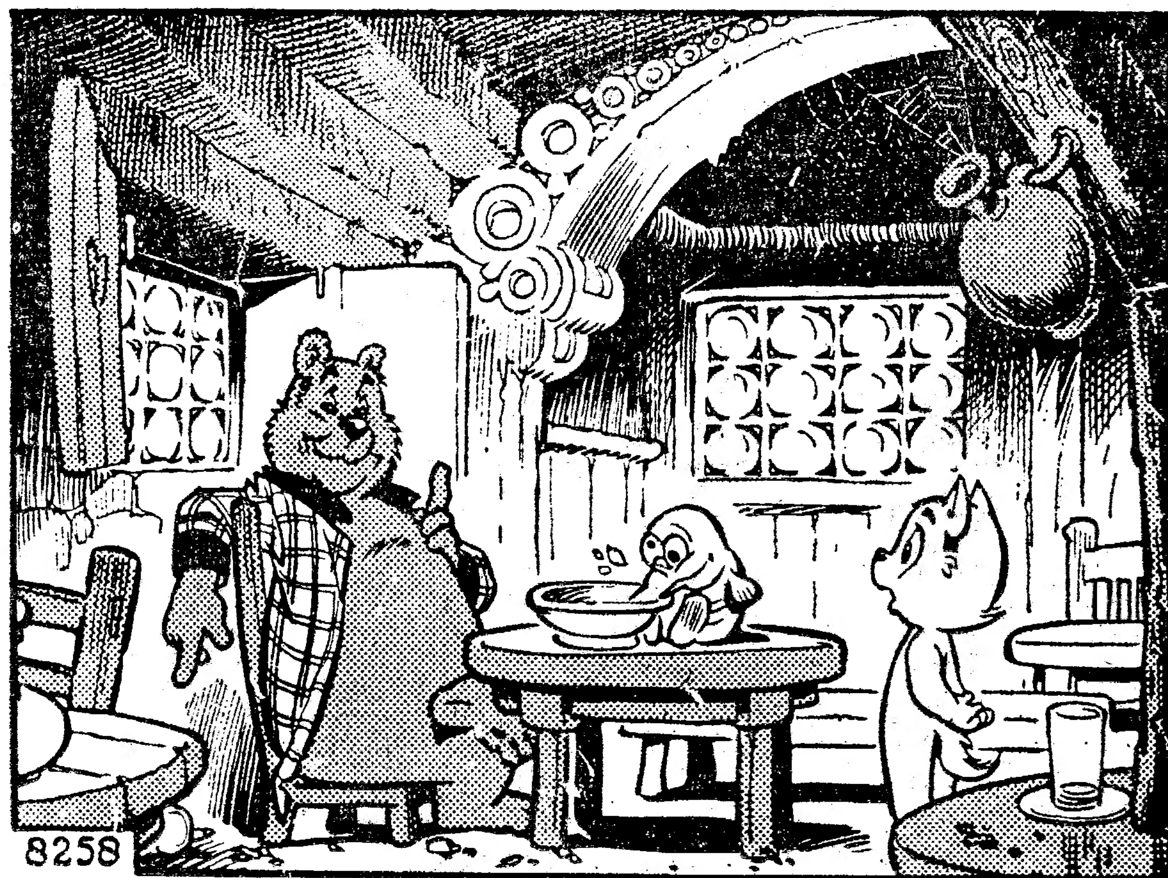
„Wat ?", vroeg Tom Poes. „Dit is meer iets voor een dokter. Maar aan de andere kant geloof ik niet, dat we ons ongerust hoeven maken. Hij ziet er erg tevreden uit."

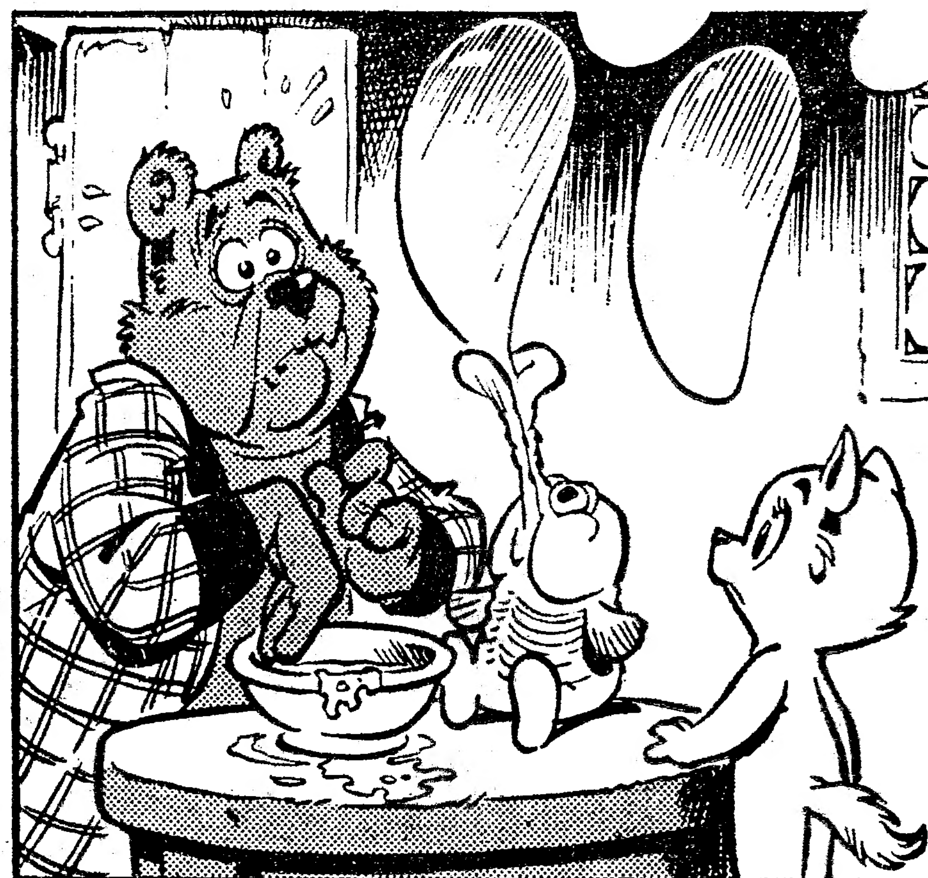
Dat was waar. De kleine leunde ontspannen achterover in het teiltje en, nadat hij een paar keer gehikt had, begon hij bellen te blazen. De eerste waren maar klein, doch al spoedig kreeg hij er vaardigheid in, zodat het hokje gevuld raakte met grote, glanzende zeepbellen, die de geschokte omstanders aan het oog onttrokken.

8257. Heer Bommel staarde verstijfd van schrik naar de kleine tronk, die de ene zeepblaas na de andere in het vertrekje blies. Maar toen baande hij zich een weg door de uiteenspattende bellen en tilde het ventje uit de tobbe.
„Iets doen", hijgde hij gejaagd. „Hier moet worden ingegrepen, bedoel ik !"
„Ach," zei Tom Poes sussend „het is misschien beter om hem rustig uit te laten blazen."
„Hoe kan je zo harteloos zijn ?", riep heer Ollie verontwaardigd. „Het stakkerdje is geheel verzeept, dat zie je toch ?"
Met deze woorden haastte hij zich het washok uit en snelde naar beneden, waar de herbergier bezig was de grond te vegen.
Toen hij zijn gast hoorde naderen, liet hij zijn bezem rusten en keek afkeurend naar het spoor van zeepbellen, dat boven de trap zweefde.
„Er is een grens", sprak hij kil. „Ik kan dit in mijn etablissement niet toelaten. Wat zullen de andere gasten denken ?"
„Geen woord meer", riep heer Bommel schril. „Ik moet onmiddellijk een tegengif hebben ! Iets tegen schrale zeep; anders wordt zijn innerlijke aangetast. Ik bedoel eh.. Een flink bord pap, bedoel ik. Geld speelt geen rol !"
„Dat kan wel", zei de waard, terwijl hij een zeepblaas doorprikte en de lucht opsnoof. „Maar er zit een tronkenluchtje aan deze bellen."

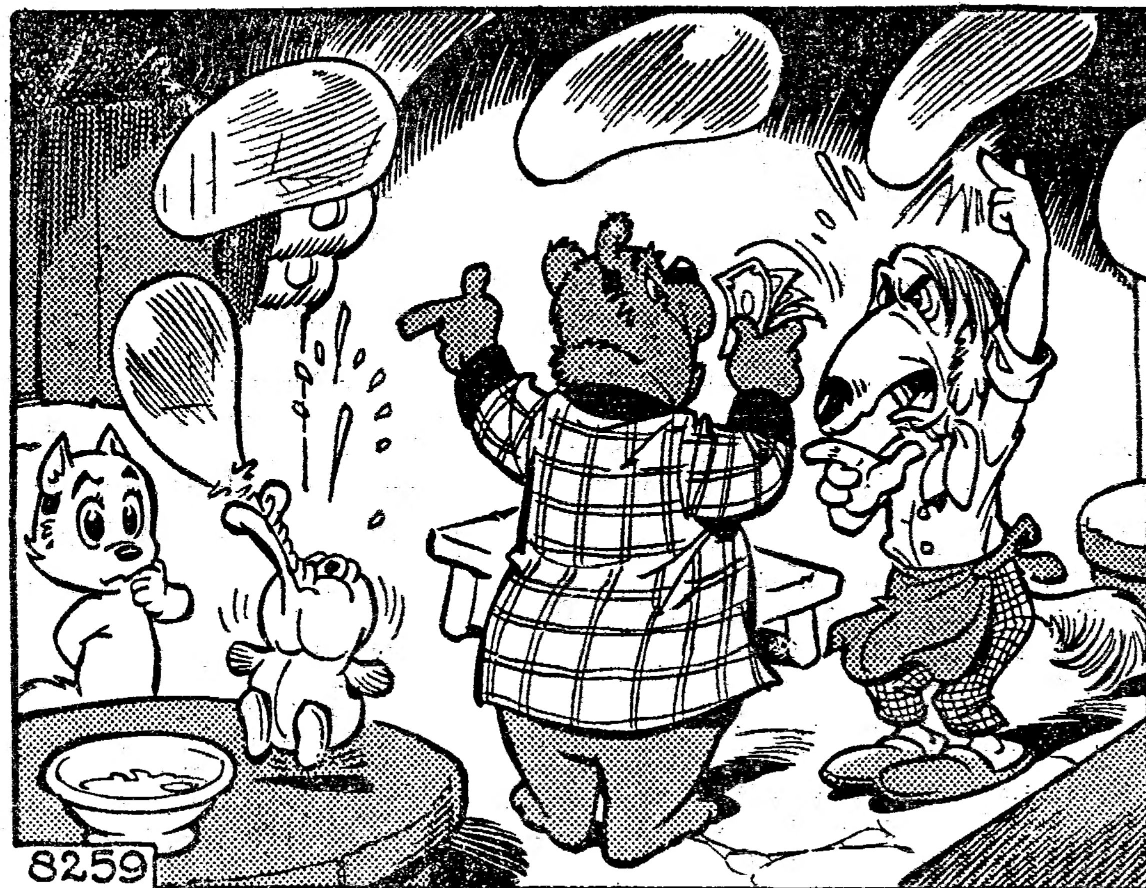

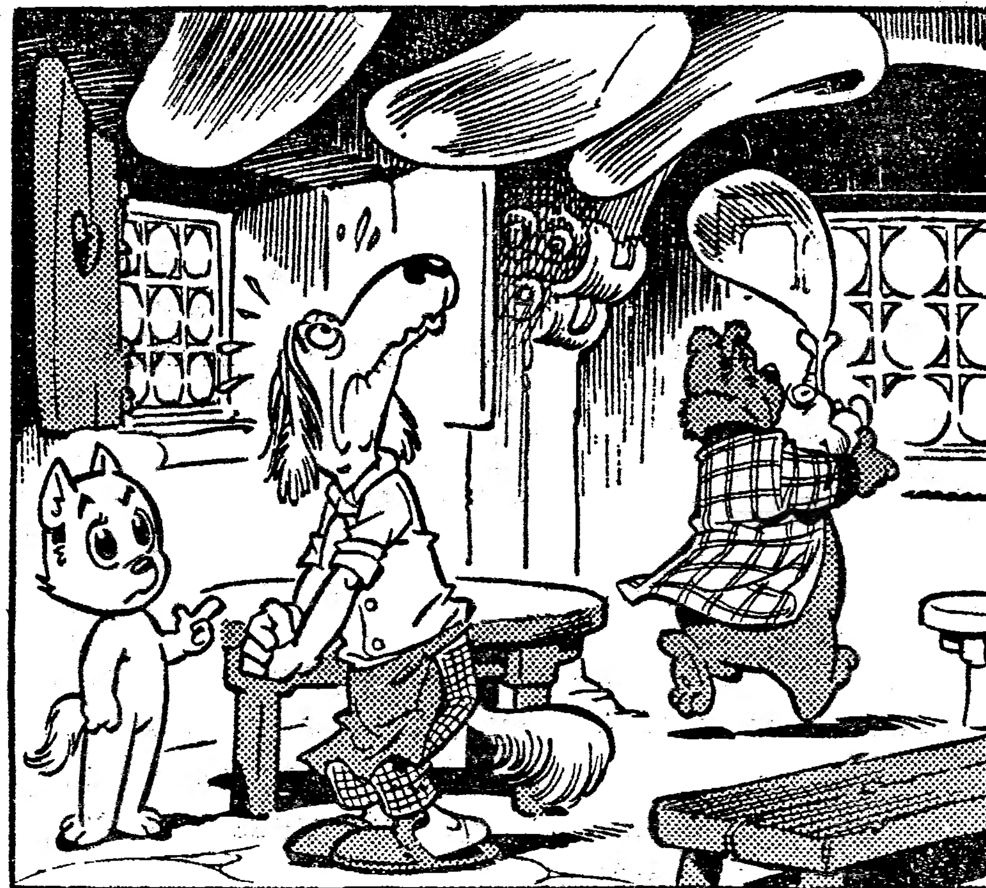
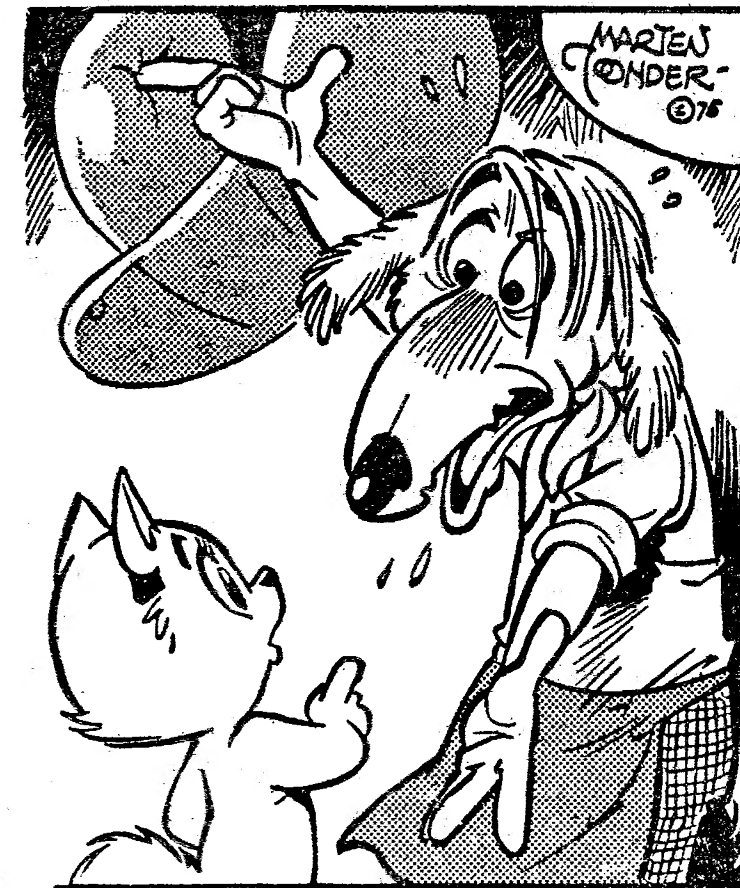
8258. Het is verwonderlijk wat men met geld en goede woorden vermag. De herbergier overwon zijn tegenzin in de kleuter en diende al spoedig een soepterrien met pap op, waar de kleine gulzig uit begon te zuigen.
,,Zie je wel?'', vroeg heer Ollie, terwijl hij zich met een zucht van verlichting aan de tafel zette. ,,Geen zeepbellen meer. Een heer begrijpt instinctief wat goed is voor zo'n peuter. Gebonden havermout. Dat bindt zeep, zoals je weet. En bovendien is het groeizaam, wat jij?''
,,Hm'', zei Tom Poes. ,,Het is een tronk, en ik weet niet...''
Maar heer Bommel liet hem niet uitpraten. ,,Begin jij nu ook al?'' riep hij boos. ,,Is een tronk soms minder, omdat hij er anders uitziet? Wanneer men hem opbrengt in een beschaafde omgeving, is hij precies als jij of ik, dat zal je zien! Je moest je schamen, jonge vriend...''

Het tronkje staakte zijn maaltijd en hikte. Daarop stak hij zijn neus omhoog en blies aandachtig een papkleurige ballon uit.
,,Havermout bindt zeep,'' mompelde Tom Poes. ,,Dat wel. Maar nu is het nog erger, lijkt me.''

Daar had hij een beetje gelijk in, want de ballonnen die nu aan het ventje ontsnapten, spatten niet langer uit elkaar. Ze zweefden worstvormig door de gelagkamer de gang in. voortbewogen door de tocht, en daar trokken ze de opmerkzaamheid van de waard.

,,Nu wordt het toch te gek'', sprak deze tot zichzelf. ,,Die gast betaalt goed, maar dit kan ik niet nemen.''

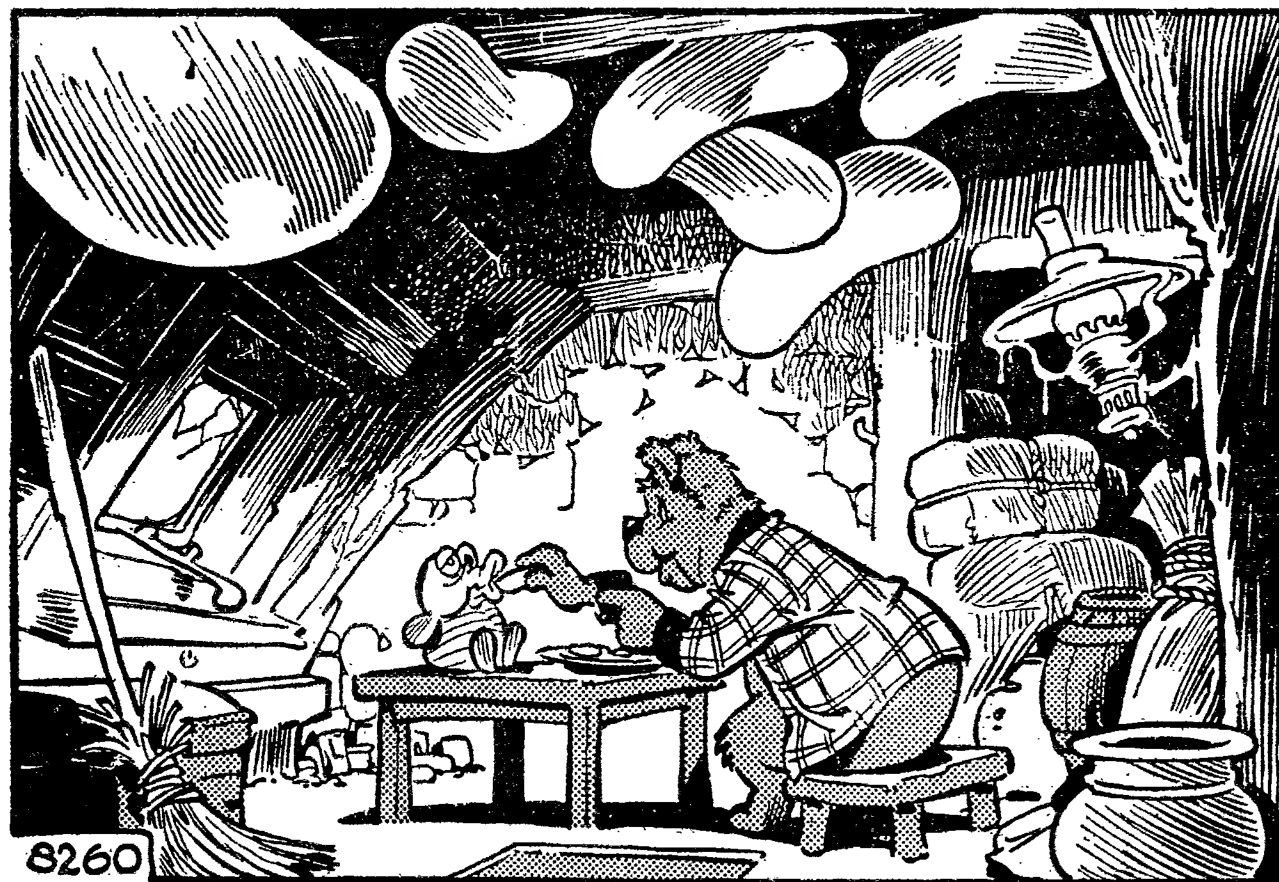

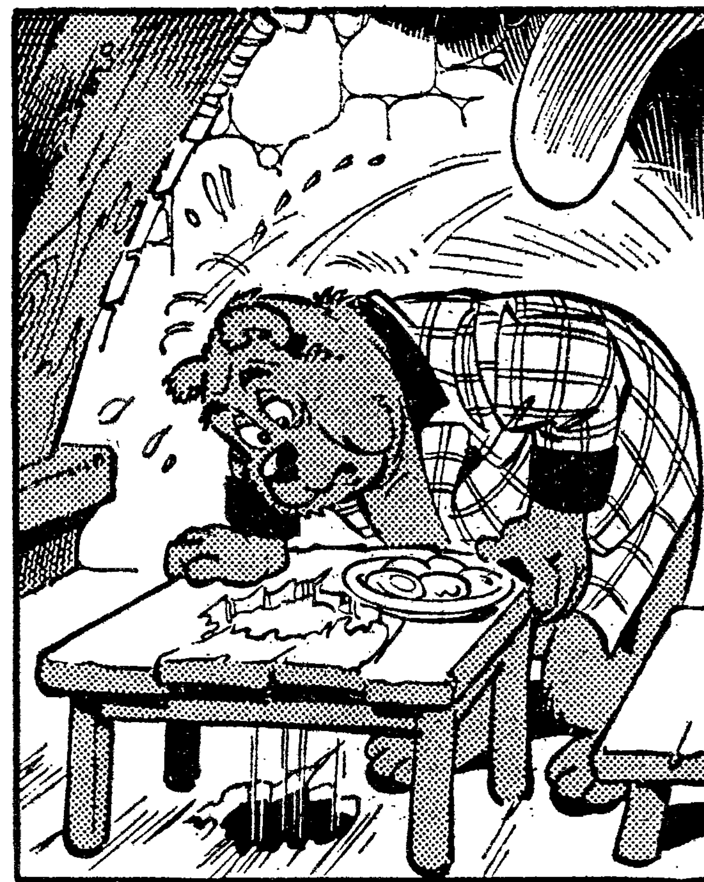

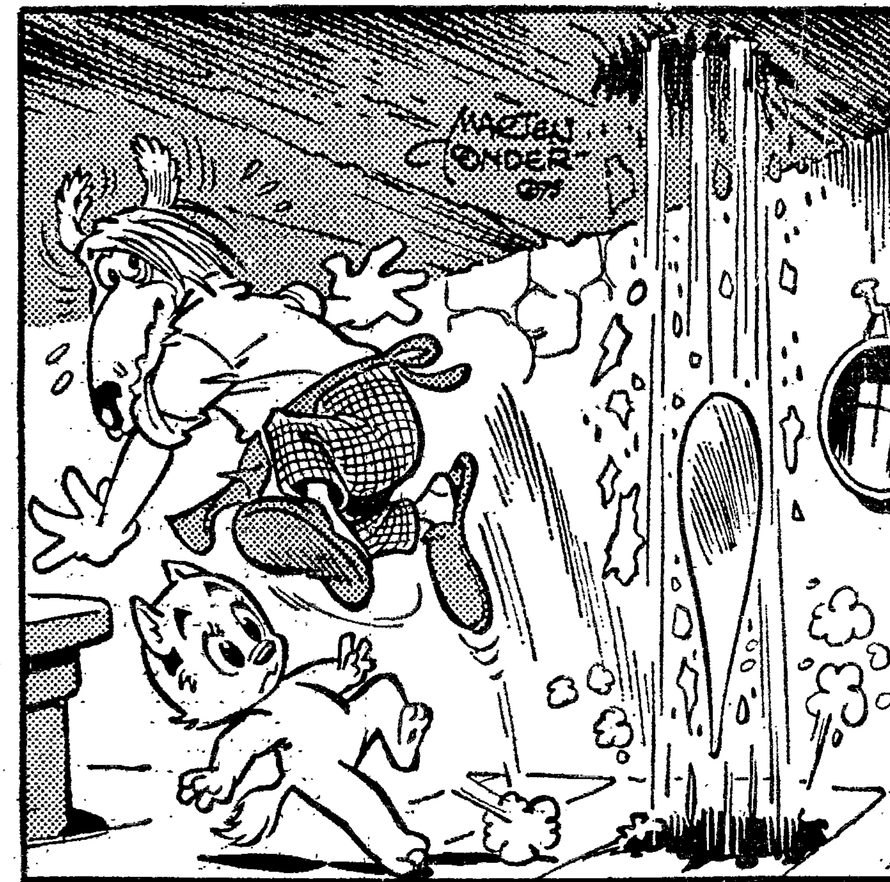
8259. De herbergier snelde opgewonden de eetzaal binnen, die door ballonnen gesierd werd.
„Afgelopen!", riep hij. „Dat moet eruit!"
Hij wees vol afkeer op het hikkende tronkje, maar heer Bommel ging daar niet op in.
„Een kleine vergissing", sprak hij, opnieuw enkele bankbiljetten te voorschijn brengend. „De zeep is nu wel door pap gebonden, maar we moeten het onderdrukken, als u begrijpt wat ik bedoel. Een voedzame maaltijd zal daarvoor zorgen, dat heb ik dikwijls bij mezelf gemerkt. En ik zal vooruit betalen."
„Goed dan", zei de waard na enige tweestrijd. „Maar het diner moet op zolder genuttigd worden. Daar sta ik op."

Heer Bommel verliet de gelagkamer zonder tegenwerpingen te maken en de herbergier slaakte een diepe zucht.
„Het is een ramp, al is het geld goed", mompelde hij handenwringend. „Die ballonnen zullen de tronken naar mijn hotel lokken en dat zou het einde betekenen."
„Wat doen tronken eigenlijk?", vroeg Tom Poes.

„Ze zijn vreselijk als ze kwaad zijn!", zei de waard met bolle ogen. „In de vallei heeft zich een trekkende groep gevestigd en ze doen geen kwaad zolang ze met rust worden gelaten. Maar als ze merken dat hun jong ontvoerd is... Ik mag er niet aan denken!"

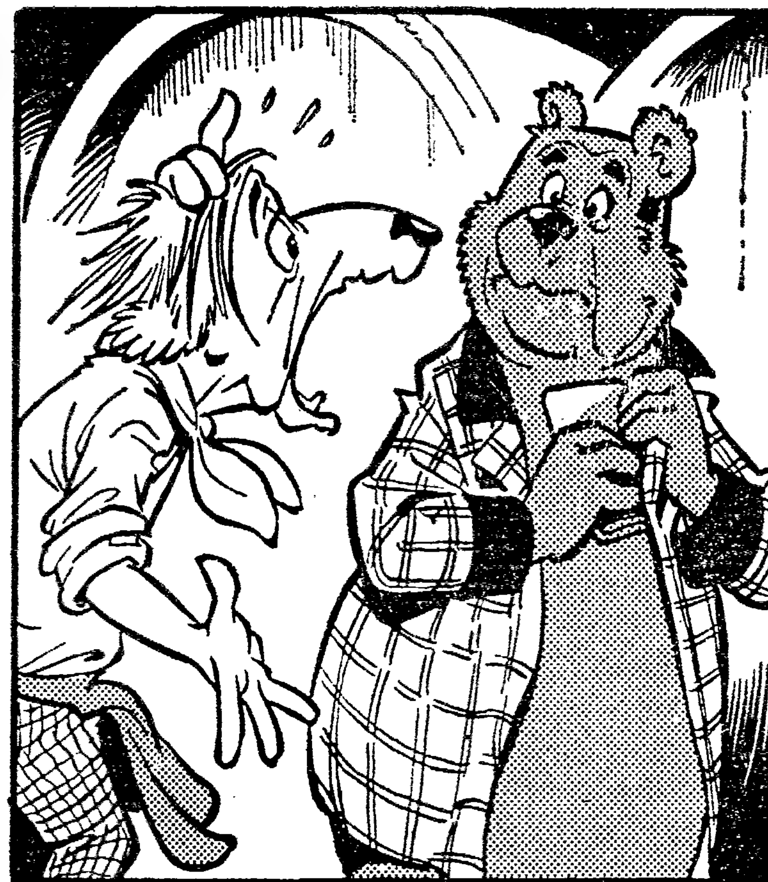

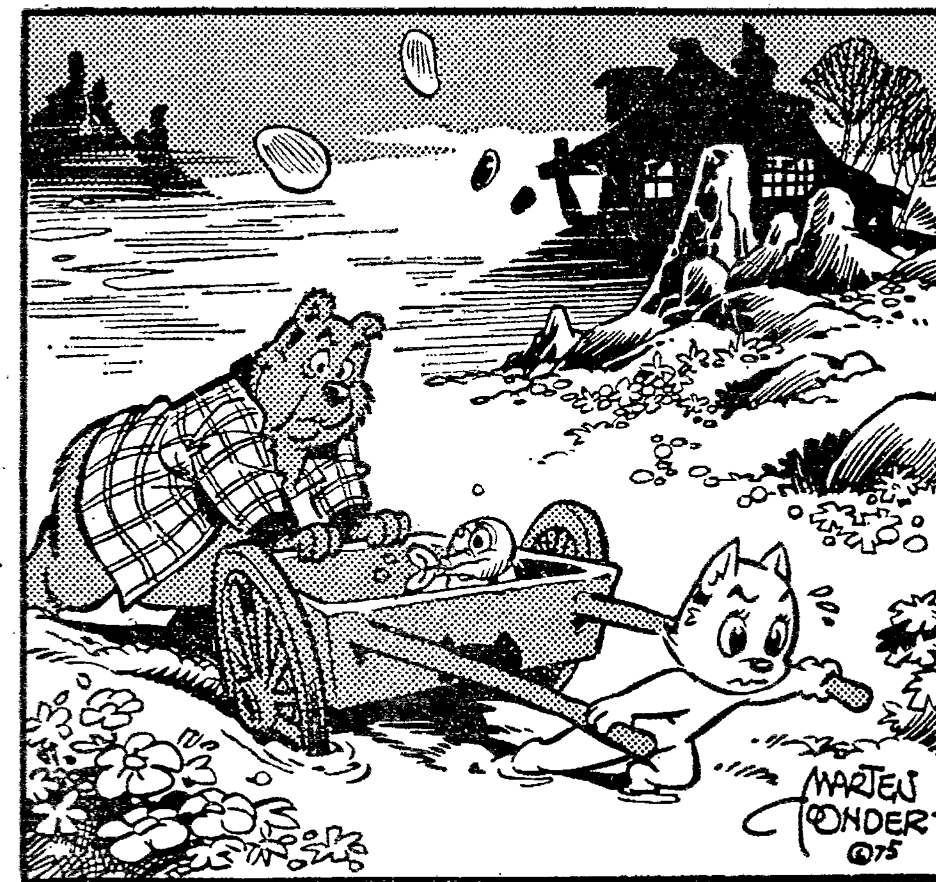

8260. Heer Bommel had zich met zijn beschermeling op de zolder teruggetrokken om daar met een voedzame maaltijd de door pap gebonden zeep te onderdrukken.
„Dit is natuurlijk geen omgeving voor een heer", sprak hij, terwijl hij de kleuter een pastei in het mondje stak. „Maar het is ook niet netjes om bellen van je voedsel te blazen. Zeep eten is helemaal verkeerd. Dit is lekkere vetpot, wat jij?"
Het tronkje gaf geen antwoord. Nadat hij nog enkele ballonnen had laten opstijgen, slikte hij het pasteitje door en sloot de ogen.
„Wat is er?", vroeg heer Bommel ongerust, toen het ventje paars begon aan te lopen. „Lust je het niet? Neem er nog maar een, dan went het wel."

De kleine tronk zuchtte. Hij zwol een beetje op, het tafelblad begon te kraken, en voordat heer Ollie begreep wat er gebeurde, zakte hij er doorheen om met een dreunende slag op de grond te belanden.
Maar dat was nog niet alles. Toen zijn verzorger ontsteld opsprong en door het gat in de tafel keek, zag hij dat ook de vloerplanken het hadden begeven om doorgang aan de kleuter te verlenen. Het is duidelijk, dat hij door het eten van ondeugdelijk voedsel vreselijk zwaar geworden was, want hij stortte door twee verdiepingen heen in de kelder, die onder de gelagkamer gelegen was. Zodoende passeerde hij de herbergier, die daar met Tom Poes stond te praten, en het is te begrijpen dat het geduld van de eerste nu ten einde was.

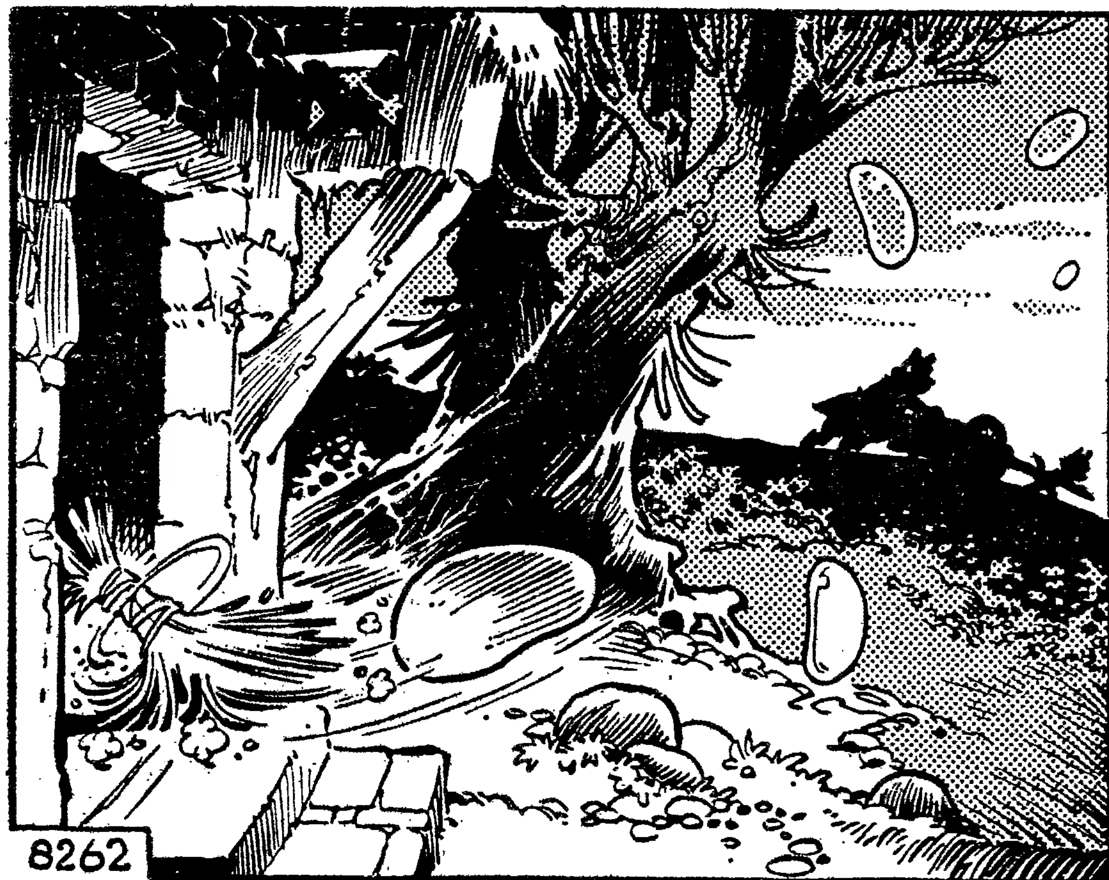

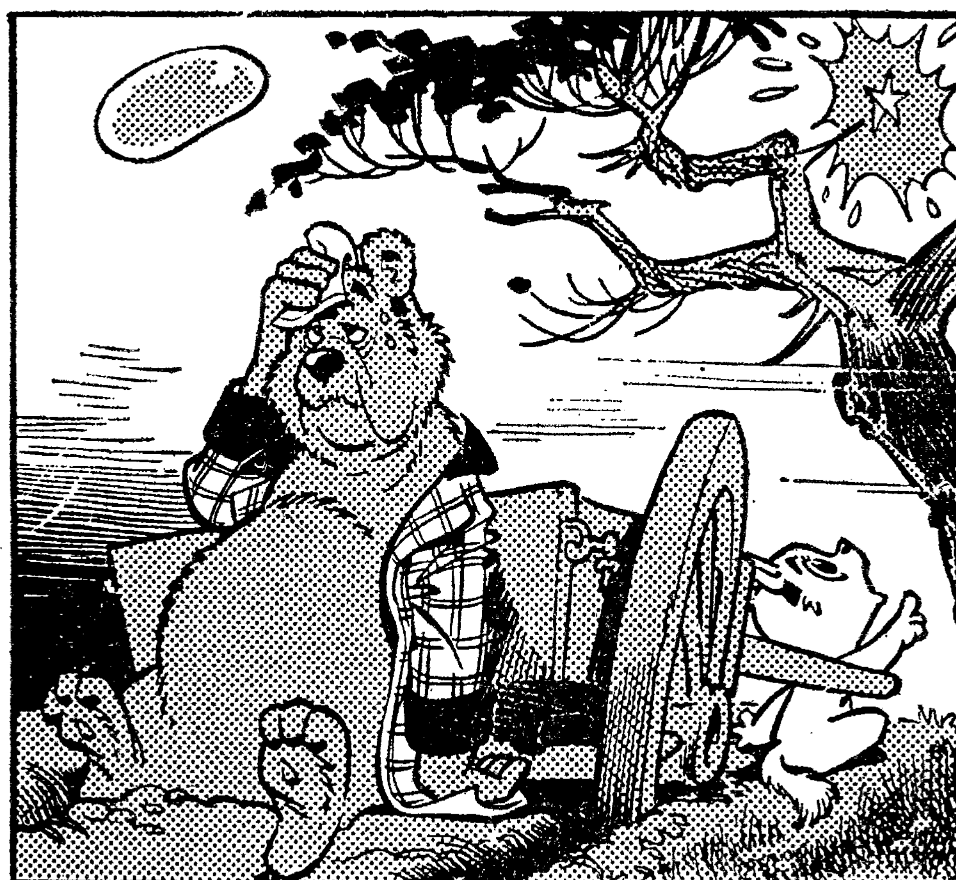
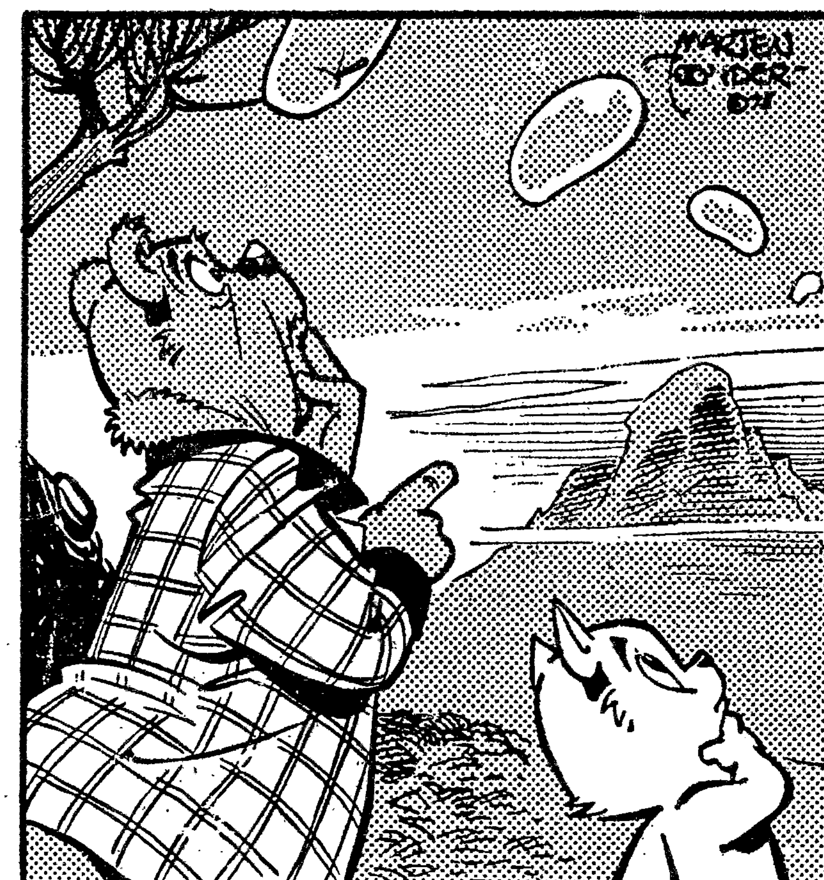

8261. Heer Bommel had zich ontdaan naar beneden gehaast en hij was de eerste die de kelder binnensnelde om te zien waar het tronkje gebleven was. Het was gelukkig door de stenen vloer tegengehouden en zat nu met verdraaide ogen in een gat tussen de wijnvaten.

„Heeft-ie zich pijn gedaan?", riep heer Ollie uit. „Wat is er toch met de kleine poeteloeris gebeurd? Heeft-ie last van de stoute pasteitjes?"
„Poeteloeris?", kreet de waard overspannen. „Het is een tronk, en dat is het! Dit gaat zo niet langer!!"
Heer Ollie trok in grote verwarring zijn portefeuille, maar de ondernemer liet zich niet langer lijmen.
„Nee, nee!" riep hij. „Met geld is niet àlles te koop, ik kan het niet meer verdragen. U moet vertrekken. Eruit!"
„Dat is te begrijpen", zei Tom Poes. „Een tronk in huis is gevaarlijk, hij kan hier niet blijven. Maar hoe krijgen we hem mee? Hij is veel te zwaar om te dragen."
De herbergier haastte zich een kar beschikbaar te stellen waarop hij zijn wijnvaten vervoerde. En na veel getob en grote inspanning werd de loodzware peuter daarop naar buiten gereden. Het dreigde een moeilijke tocht te worden, want het voertuig zakte tot de assen in de zanderige weg, zodat het voortgaan het uiterste van Tom Poes en Heer Bommel vergde. En tot overmaat van ramp begon de schemering te vallen...

8262. Tom Poes en heer Bommel trokken hijgend de ondergaande zon tegemoet en toen het gekraak van de overbelaste wagen in de verte verstorven was, greep de waard een bezem. Uit de deuropening zweefde al gauw de ene ballon na de andere naar buiten, waar ze door de avondbries gegrepen werden en langzaam dalwaarts dreven. Het is te begrijpen, dat de getergde herbergier zich haastte zijn uitspanning weer toonbaar te maken, maar hij had het beter niet kunnen doen.

„Kijk, dat is nu gevaarlijk'', zei Tom Poes, toen hij de eerste blaas in het oog kreeg.

Er kwam geen antwoord en omdat hij merkte, dat er aan de achterkant niet meer geduwd werd, ging hij erbij zitten. Want alleen kon hij de kar niet voortbewegen.

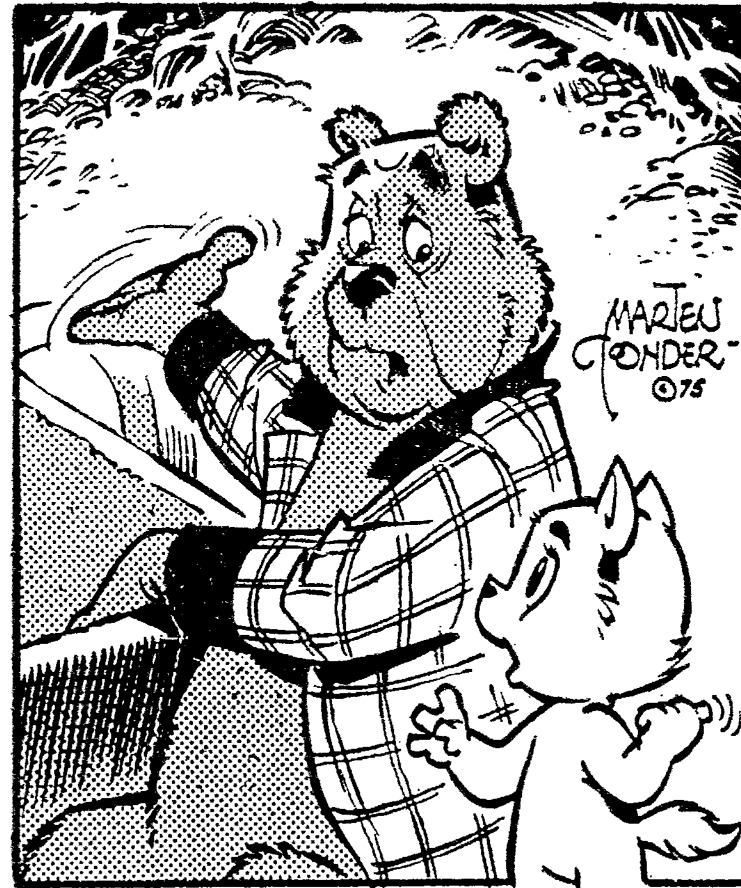
„Oef'', sprak heer Ollie, die uitgeput op de grond gegleden was. „Heel gevaarlijk... Met mijn teer gestel, bedoel ik. Houd dit niet vol. En nacht valt...''

„Dat bedoel ik niet'', hernam Tom Poes. „Ik heb het over de balonnen die uit het hotel geveegd worden! Ze spatten uit elkaar als ze ergens tegen aan komen, ziet u wel? En dan verspreiden ze dezelfde geur weer. Alleen zit er nu zeep doorheen. Maar ze maken een duidelijk luchtspoor! Als dat maar goed afloopt...''

Het stemde heer Bommel natuurlijk bitter, dat Tom Poes meer aandacht schonk aan een onaangename reuk dan aan zijn gezondheid. Maar iets in de toon van zijn jonge vriend trok zijn aandacht.

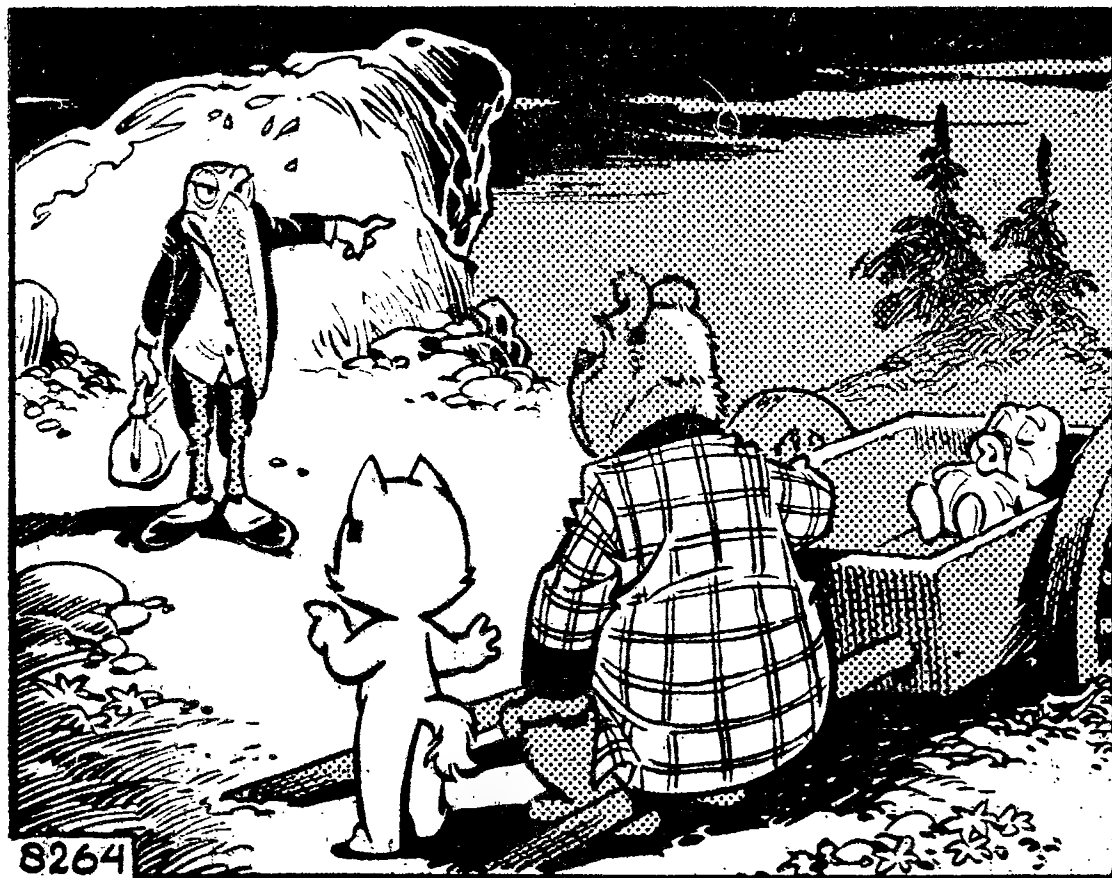
„Wat bedoel je?'', vroeg hij, een ongeruste blik naar boven werpend.

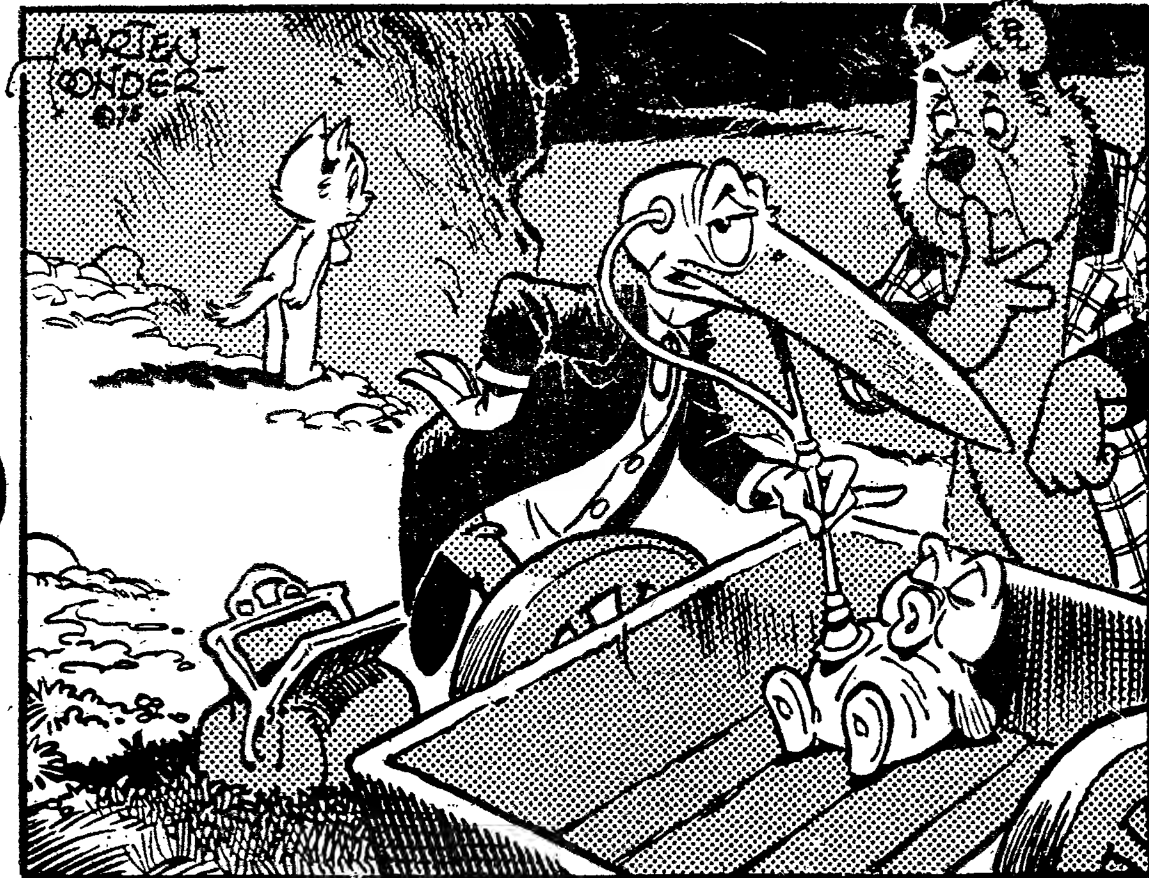

8263. ,,Door de windrichting drijven de ballonnen naar het dal'', zei Tom Poes. ,,En omdat er zo nu en dan een uit elkaar spat, zullen ze een geurspoor maken dat hier naartoe leidt. De tronken zullen ons vinden, als we hier blijven zitten.''
,,M-maar d-dat is vreselijk!'', stamelde heer Ollie. Hij wierp een blik op de maan, die in het oosten zichtbaar werd, en keek daarop vol wanhoop naar de steeds verder in de grond zinkende wagen.
,,Héél vreselijk'', vervolgde hij. ,,We kunnen het ventje niet vervoeren, het is veel te zwaar!''
,,Hij slaapt lekker'', zei Tom Poes. ,,Laten we hem achterlaten en maken dat we wegkomen.''
,,Alleen laten in de nacht?'', riep heer Bommel uit. ,,In deze verzwaarde toestand? Geen sprake van! De herinnering zou als een steen op mijn geweten drukken. Nee, mijn lot is om hem verder op te voeden, als je begrijpt wat ik bedoel.''
,,Hm'', mompelde Tom Poes. ,,Opvoederen lijkt er meer op.''
Deze opmerking trof heer Ollie onaangenaam en hij wees zijn jonge vriend zo scherp terecht, dat hij de nadering van een vreemdeling niet opmerkte. Deze kwam met haastige passen de heuvel op, terwijl hij van tijd tot tijd een ongeruste blik in het dal wierp. Van daaruit klonken vreemde geluiden door de nacht; het was duidelijk dat er iets gaande was.

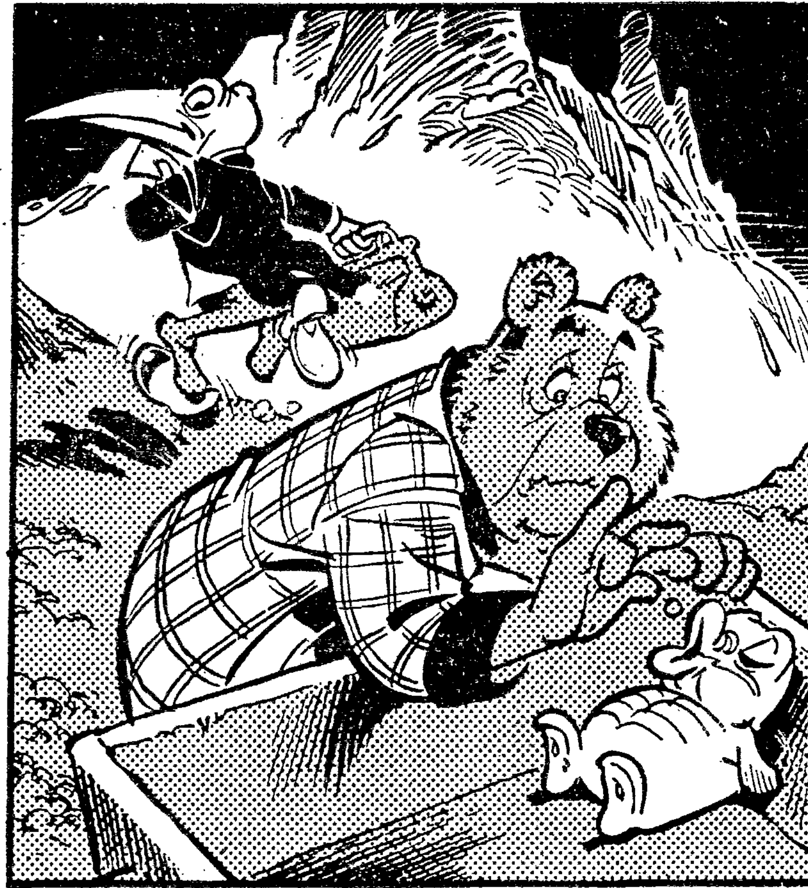
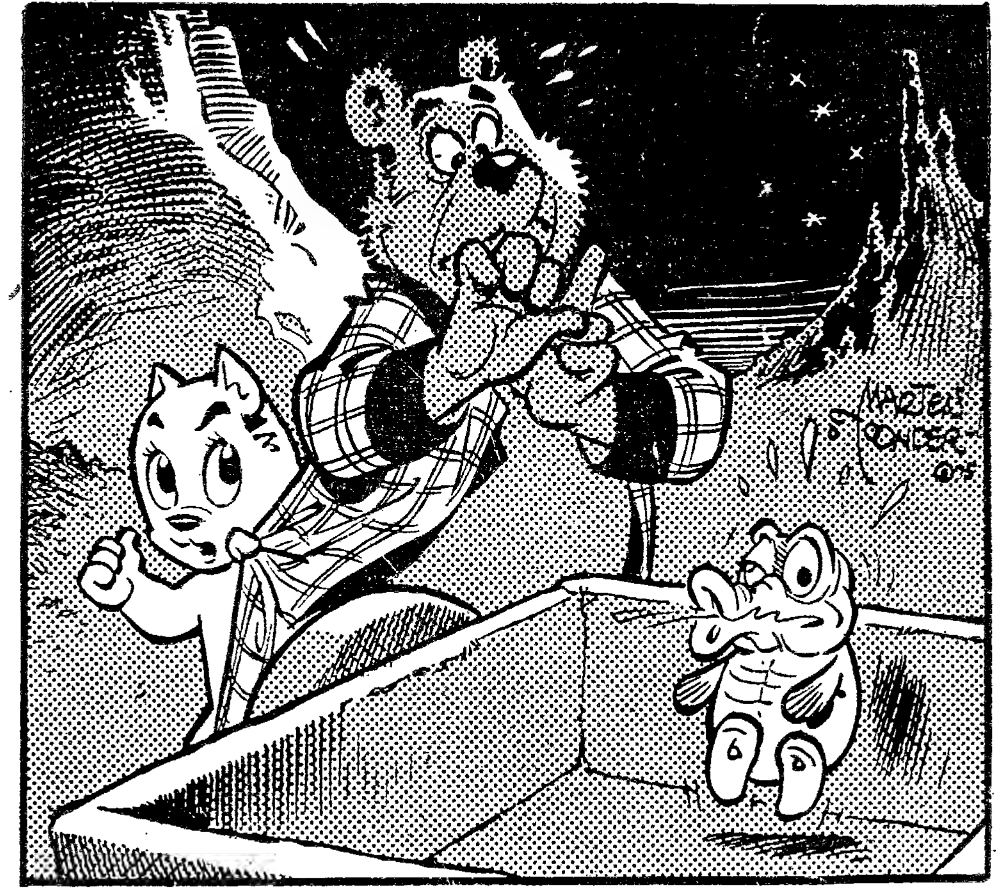

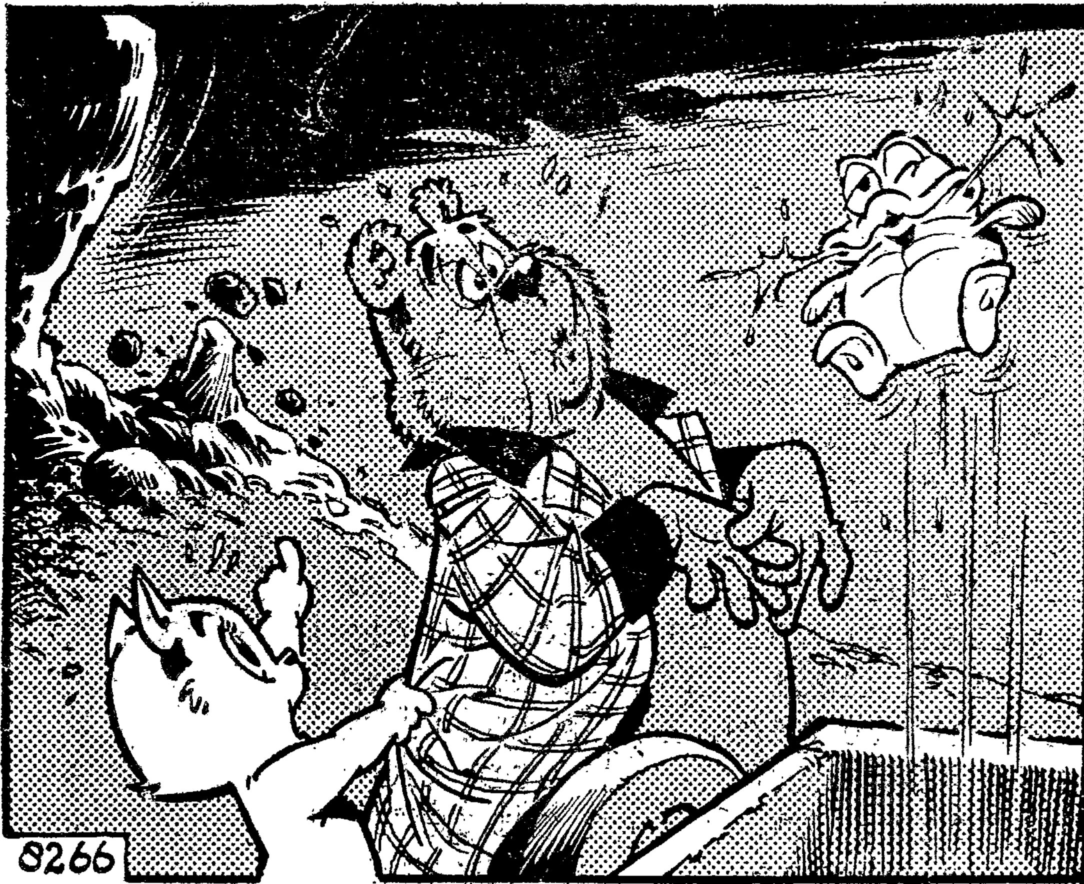
8264. „Je denkt zeker, dat je leuk bent met je opvoedering!", riep heer Ollie, maar Tom Poes onderbrak hem.
„Stil even", zei hij. „Daar staat iemand."
„Goedenacht", sprak de vreemdeling, die nu dichterbij gekomen was. „U moet hier niet blijven zitten. Er heerst een onrust in het dal die onheil spelt. Als u goed luistert, kunt u rumoer horen, dat dichterbij komt!"
„M-maar we kunnen hier niet weg!", zei heer Bommel met bleke lippen. „Ik ben b-bezig met de opvoedering... opvoeding van deze kleuter als u begrijpt wat ik bedoel. En nu heeft hij zich overeten, zodat hij veel te zwaar geworden is. Ach, als er maar een dokter in de buurt was! Geld speelt geen rol, bedoel ik eigenlijk."
„U treft het", hernam de vreemde met een dunne glimlach. „Ik ben dokter Zagtzalver en ik heb gekroonde hoofden genezen van op- en overvoedering. We zullen eens kijken. De tijd dringt."
Zo sprekende had hij een stethoscoop uit zijn koffertje gehaald en daarmee beluisterde hij oplettend de buik van het slapende tronkje.
„Kwade dampen hebben stuwing veroorzaakt, mompelde hij. „De gal is door het merg geslagen, zodat oorsuizingen en steenvorming het gevolg zijn. Neervoedering zou ik het willen noemen. We zullen onderdrukte gassen moeten opwekken..."
Heer Ollie luisterde oplettend naar dit geleerde betoog, maar Tom Poes had meer aandacht voor het onbestemde lawaai dat uit de vallei naderde.

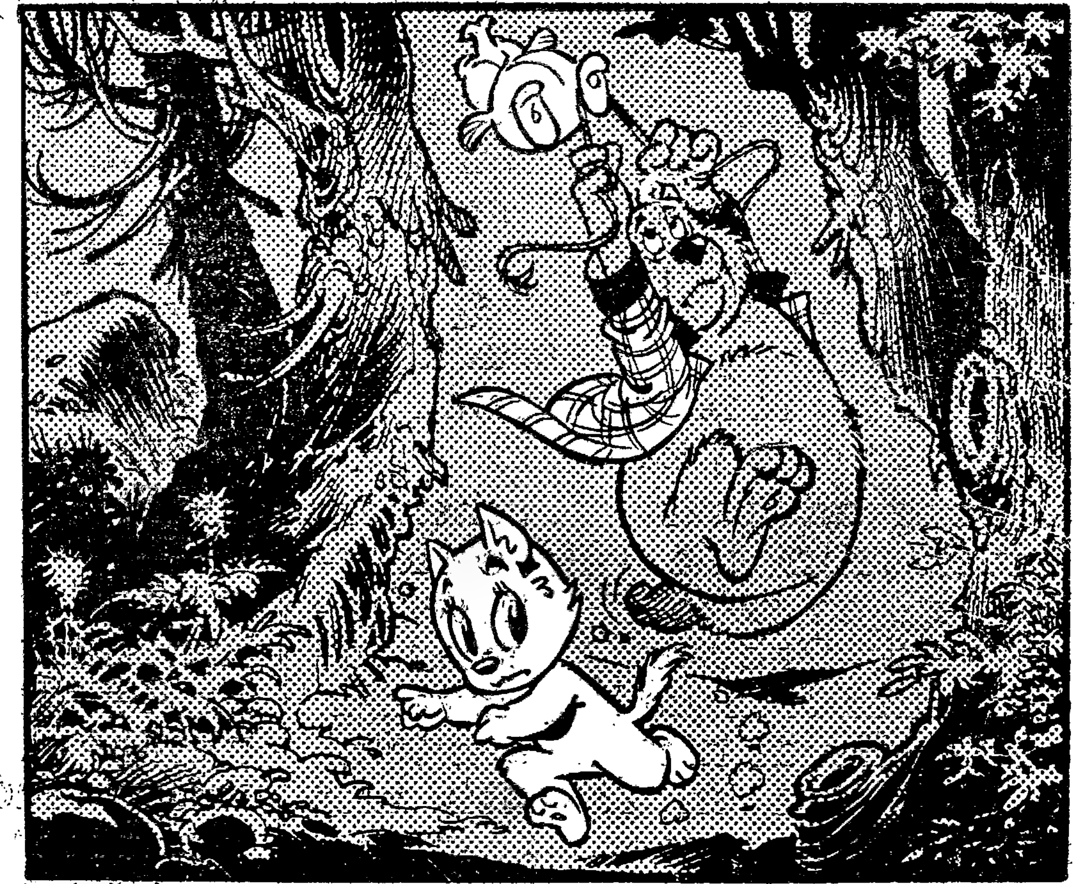

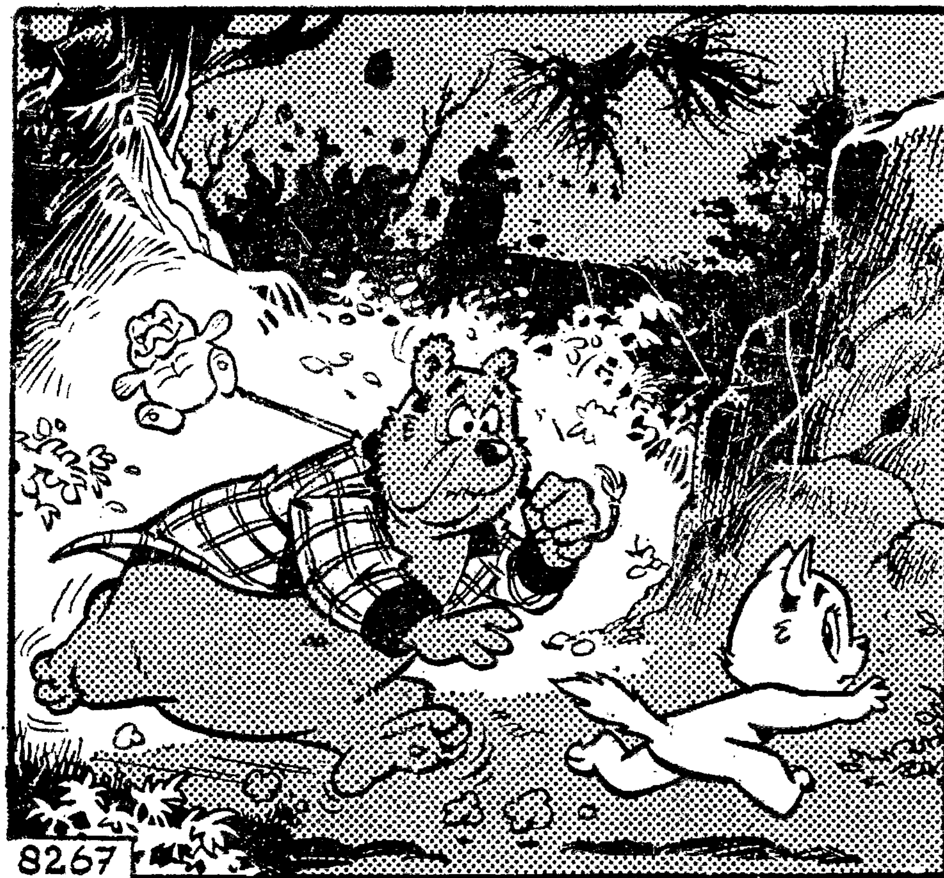
8265. „Een pil”, sprak dokter Zagtzalver, zich over zijn koffertje buigend. „Juist. Een van mijn onovertroffen distillorismagnicaatpillen zal hier heilzaam zijn. Tevredenheidsbetuigingen liggen ter inzage. De werking is gegarandeerd. Dat is dan 200 florijnen.”
Hij overhandigde heer Bommel een groen balletje en terwijl hij het geld in zijn binnenzak frommelde, snelde hij haastig heen.
„Ik kan niet blijven”, riep hij nog. „Het noodlot nadert!”
Maar heer Ollie schonk geen aandacht meer aan hem. Hij liet de pil in het openstaande mondje vallen en staarde vol spanning naar de slikbeweging van de slapende peuter. Daarin werd hij echter gestoord, toen Tom Poes hem aan de jas trok.

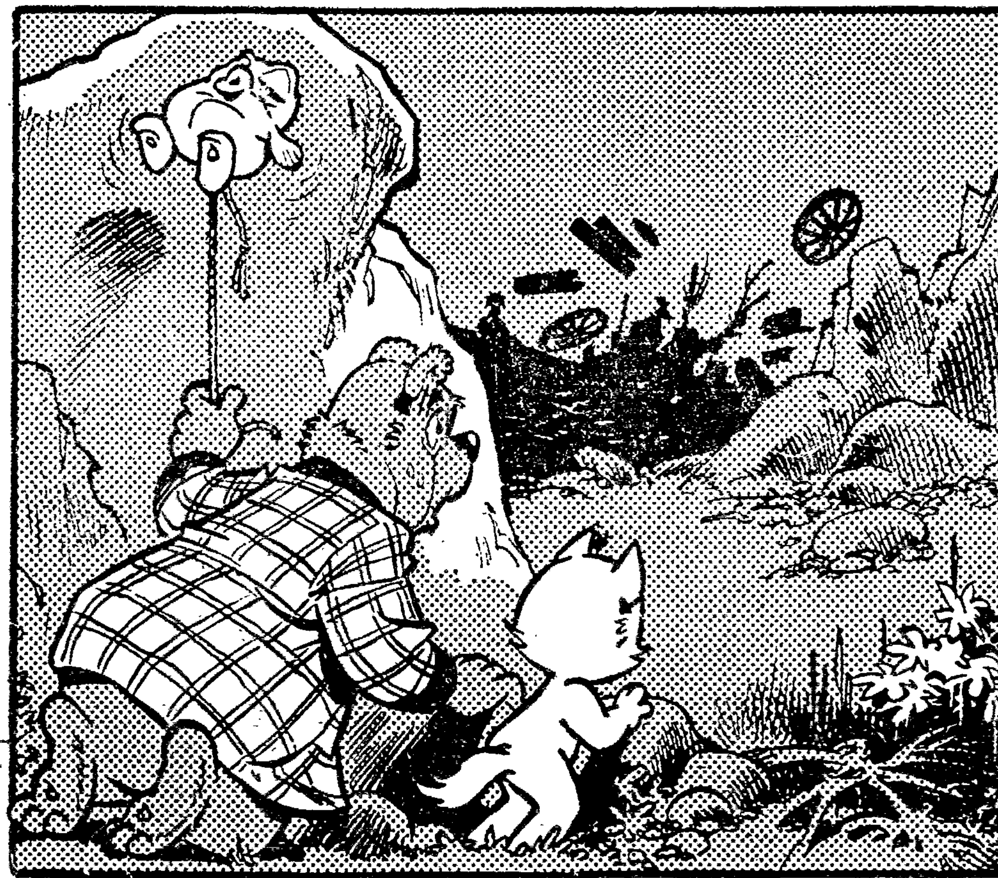
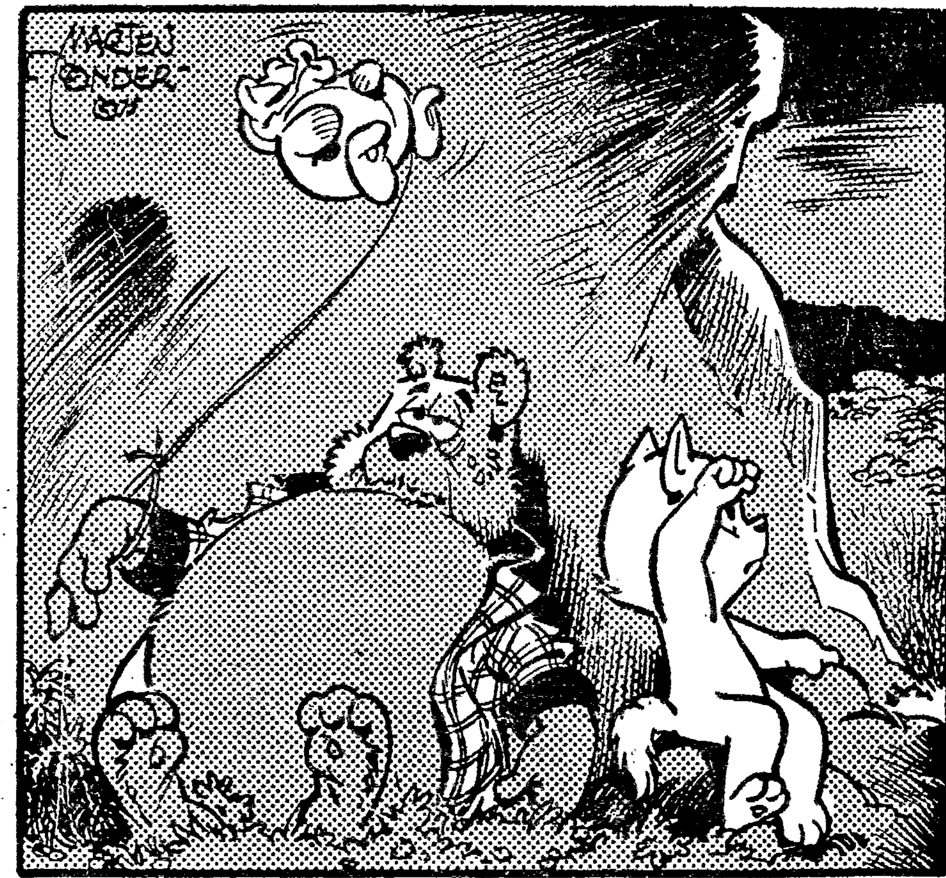
„Wat de wonderdokter zei was waar”, zei die. „Hoort u dat gedreun niet? Het komt steeds dichterbij. We moeten weg!”
„Nog even”, fluisterde heer Bommel handenwringend. „Eventjes maar! Hij is wakker geworden, zie je wel? Hij gaat zitten. Ach, als die pil nu maar werkt!”

8266. Aan de voet van de heuvel was nu duidelijk een onheilspellend gekraak en gebonk van vallende bomen te horen en door de stille nacht klonk een verward trompetgeluid. Tom Poes rukte krachtig aan de jas van heer Bommel. Maar deze had alleen maar aandacht voor zijn beschermeling. De pil werkte, dat was merkbaar doordat het ventje begon te hikken. Zijn paarse tint trok weg en hij begon langzaam omhoog te zweven, terwijl een tevreden glimlach zijn mondje plooide.
„W-wat n-nu?", stamelde heer Ollie. „D-de n-neergedrukte gassen zijn opgewekt, n-net als die dokter zei. Neervoedering en opvoedering, zei hij, terwijl ik alleen maar opvoeding bedoel."
„Hij heeft zijn gewicht verloren", zei Tom Poes. „Pak hem, heer Bommel, en kom mee. We hebben geen tijd te verliezen."
Het trillen van de grond zette kracht bij aan zijn woorden en de wanhopige opvoeder kwam dan ook eindelijk in beweging. Hij greep het zwevende ventje en draafde achter Tom Poes aan, terwijl hij gejaagd een eindje touw uit zijn jaszak haalde. Het was moeilijk werk om dat al rennende aan een voet van de kleuter te bevestigen, maar de angst gaf hem kracht en hij bereikte zonder ongelukken een boomgroep.
„Verder!", drong Tom Poes aan. „We moeten uit het gezicht en uit de geur van die wagen zijn voordat de tronken hem vinden. Naar die rotsen daar!"

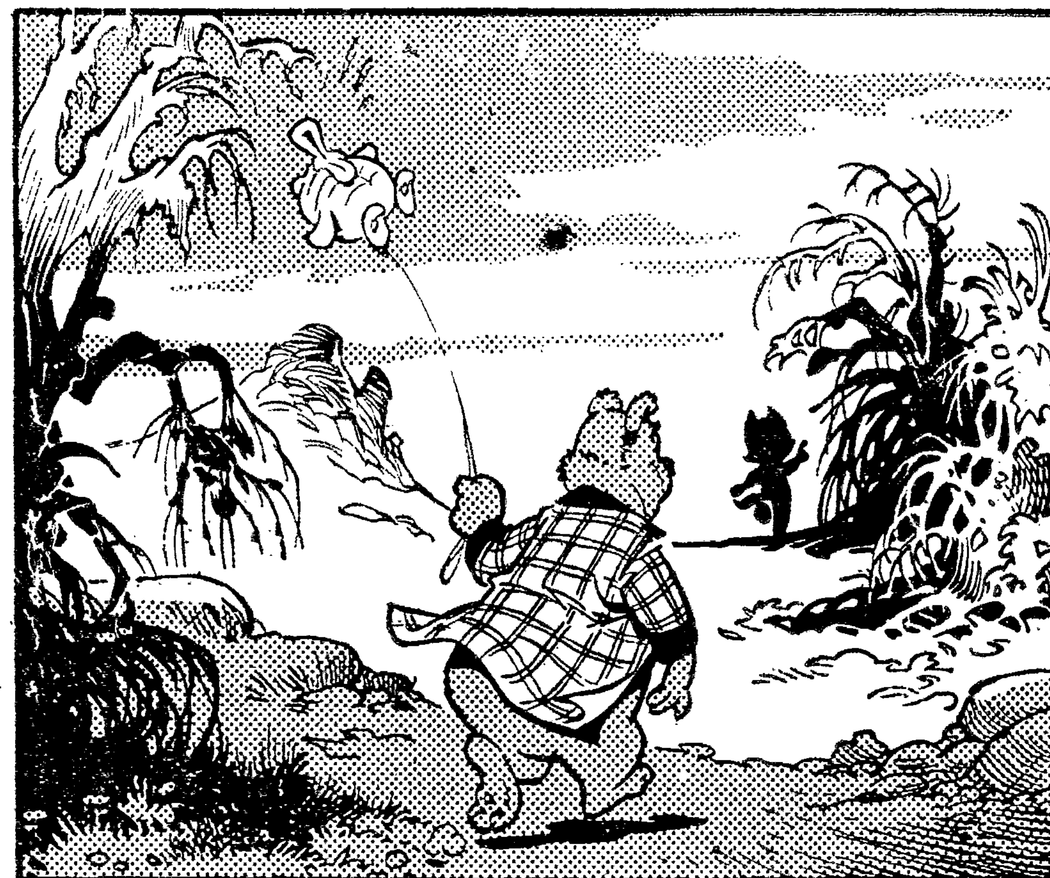
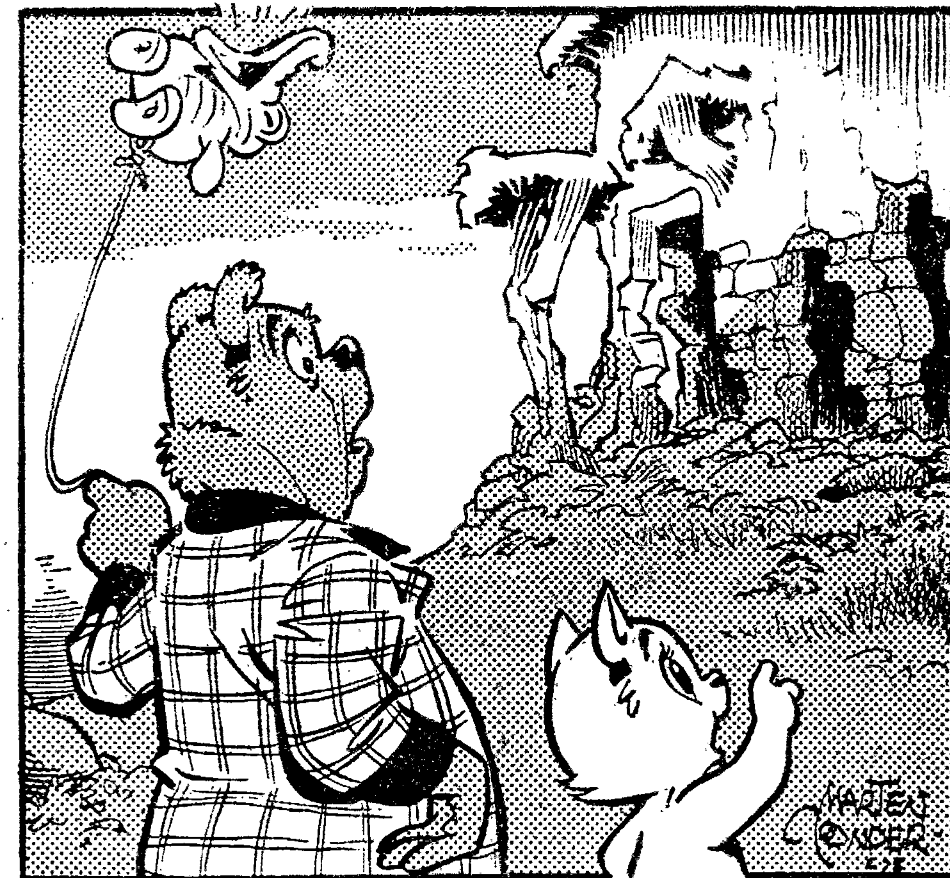

8267. Ze waren net op tijd. Op het moment dat ze de rotspartij bereikten, doken er vanachter de heuvel die ze net verlaten hadden, woeste, donkere gestalten op. Onder het licht van de maan snelden ze voorwaarts, terwijl ze bomen uit de grond rukten, steenklompen door de lucht gooiden en loeiende kreten slaakten.
„Hoe v-vreselijk", prevelde heer Ollie, die hijgend op het mos gevallen was. „W-wat is dat?"
„Tronken", fluisterde Tom Poes. „Ze volgen het luchtspoor. En nu hebben ze de kar gevonden."
Heer Bommel stak voorzichtig het hoofd boven een rotsblok uit en keek vol ontzetting naar de onderdelen van de wagen die uit het midden van de horde omhoog vlogen. Het lawaai waarmee dat gepaard ging, was ijselijk om te horen, maar de kleuter, die aan het eind van het touw boven zijn hoofd zweefde, sliep vredig door.

Voor heer Ollie was het echter te veel en hij zakte dan ook met verdraaide ogen tegen de steen aan. Zo bleef hij liggen, totdat het geweld achter hem afnam en in zuidelijke richting wegstierf.
„Gelukkig", zei Tom Poes, het voorhoofd afvegend. „Ze zijn voorbijgetrokken."

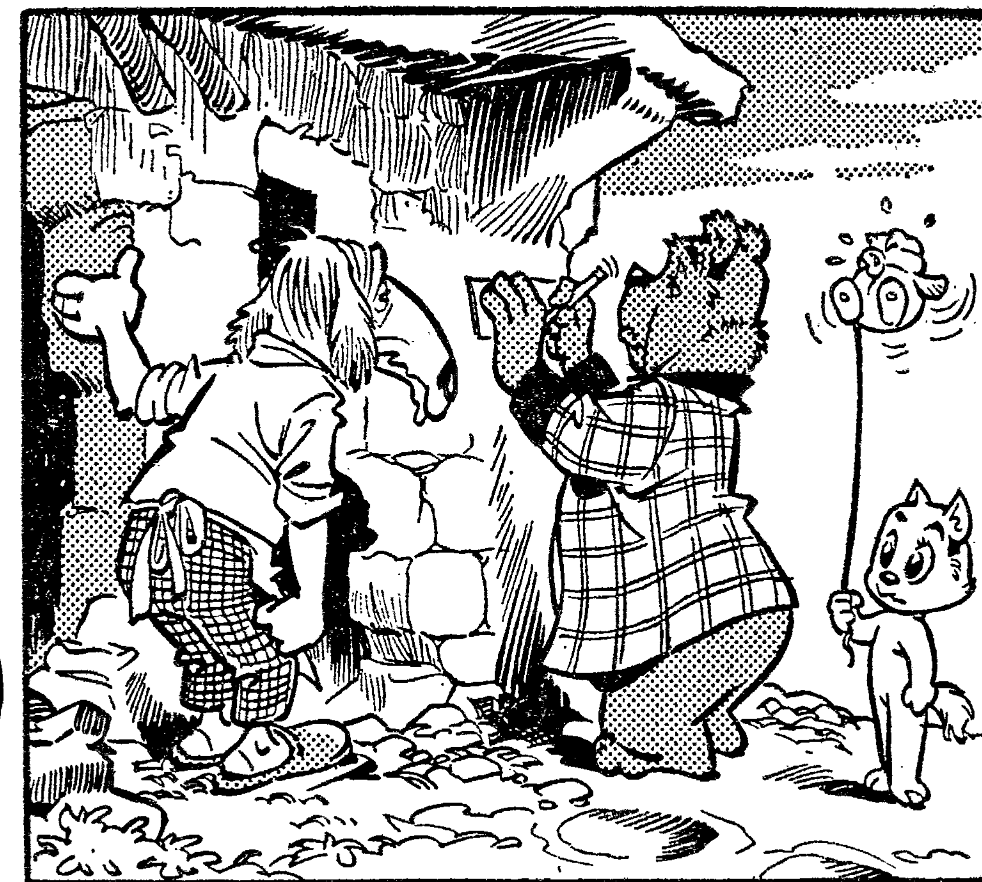

8268 Meevoelende lezertjes zullen begrijpen dat heer Bommel na al die inspanning was uitgeput. Hij viel dan ook in een droomloze slaap en werd pas wakker toen de zon al weer aan de hemel stond. De lentewind deed de kleine tronk zachtjes schommelen aan zijn touw en ritselde door de boomwortels, maar verder hing er een stilte over de heuvel, die de ontwakende heer beklemde.
,,W-wat doe je daar?'', vroeg hij, toen hij Tom Poes bij een omgevallen boom zag staan.
,,Hier hebben vannacht de tronken gelopen'', zei Tom Poes bedrukt. ,,Ik ben bang dat ze naar de herberg zijn gegaan, want hun spoor leidt daarheen. Het is gemakkelijk te volgen''.

Nu drong de ernst van de toestand weer tot heer Ollie door. Hij stond haastig op en volgde zijn jonge vriend, terwijl hij de zwevende kleuter achter zich aantrok. Die werd daar wakker van en zette een keel op, maar zijn verzorger schonk geen aandacht aan het trompetgeluid.
,,Hoe vreselijk is dit alles'', mompelde hij, tussen de hoog opstekende wortels doorlopend. ,,Een beeld van verwoesting, als men begrijpt wat ik bedoel. Als er maar niets ergs met het hotel gebeurd is!''
Helaas, toen het gebouw in het zicht kwam, zag hij dat het metselwerk grote gaten vertoonde, zodat de uitspanning geheel doorzichtig was.
,,Een b-bominslag'', stamelde hij, maar Tom Poes schudde het hoofd.
,,Nee'', zei hij. ,,De tronken zijn door de muren gelopen''.

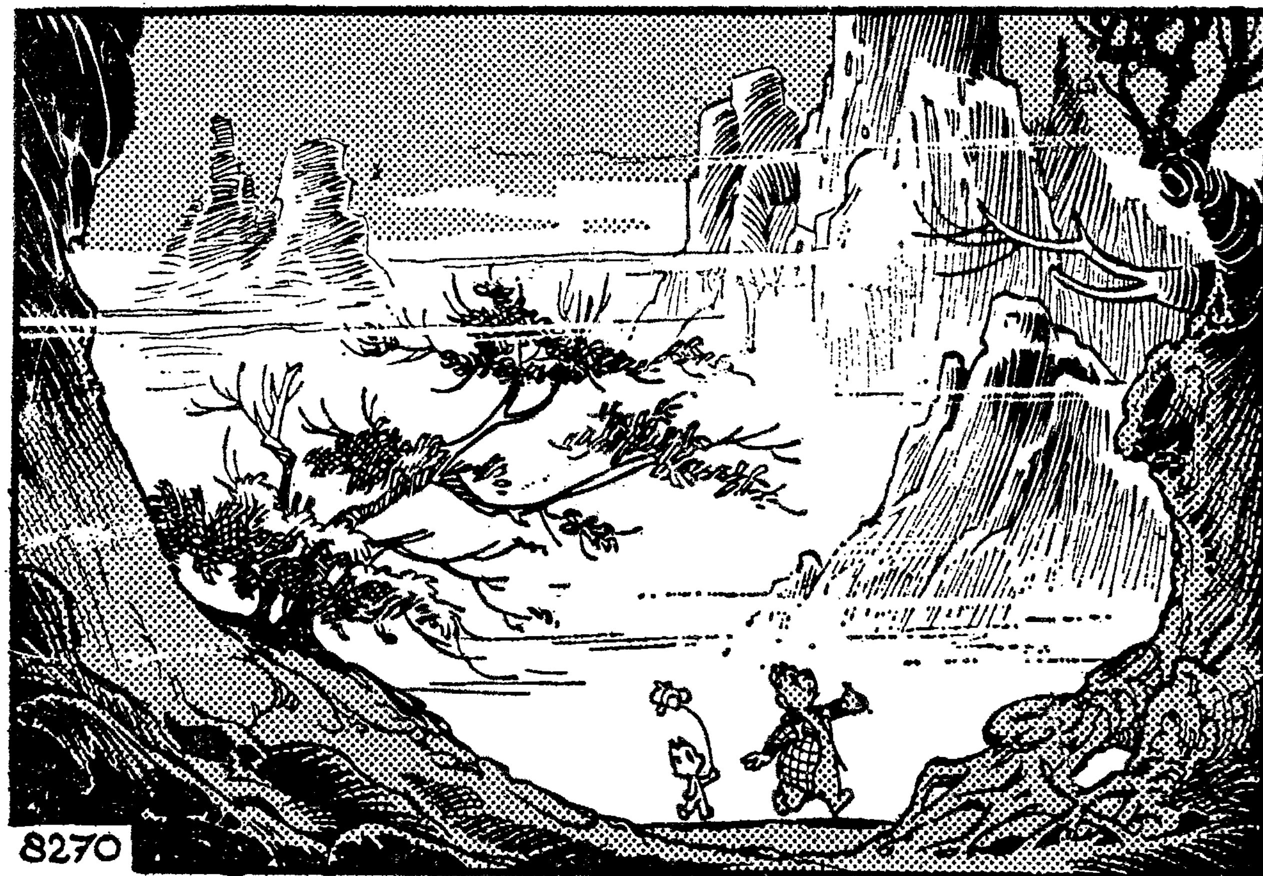

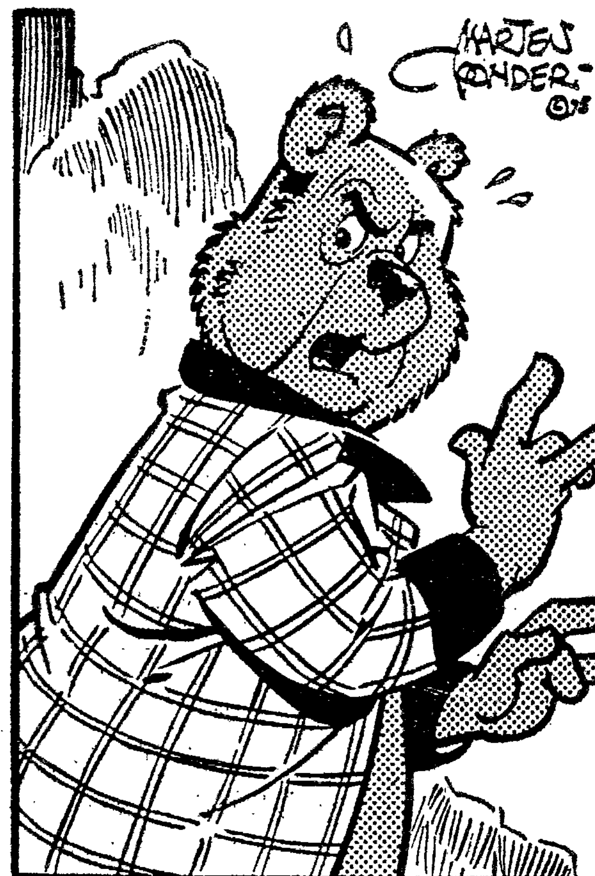

8269. Het getoeter van het huilende tronkje trok de aandacht van de herbergier en hij stak zijn hoofd uit een van de openingen die zijn onderneming ontsierden.
„Nu ziet u het", sprak hij op doffe toon. „De tronken hebben vannacht huiszoeking gedaan. De ballonnen hebben hun de weg gewezen; met het oog op de geur. Nu zit mijn etablissement vol gaten, zodat ik beter kan sluiten. Ga weg! Dat trompettende jong zal ze teruglokken."
Heer Bommel had hem erop willen wijzen dat hij zijn ongeluk aan het wegvegen van de ballonnen te danken had, maar hij bedacht zich net op tijd.

„Het is eh.. het is mijn schuld", zei hij met trekkende mond. „Houd het touw even vast, jonge vriend. Ik zal het goedmaken. Ik zal een mooie cheque uitschrijven, bedoel ik. Op mijn bank. Voor de reparaties."
Hij voegde de daad bij het woord en de waard keek toe in een vervallen houding.
„Geld", prevelde hij. „Dat is nu wel aardig. Maar geld kan niet alles goedmaken. De zenuwen zijn me op de botten geslagen en in die tocht kan ik niet tappen. Het zal lang duren voor ik weer de oude ben."

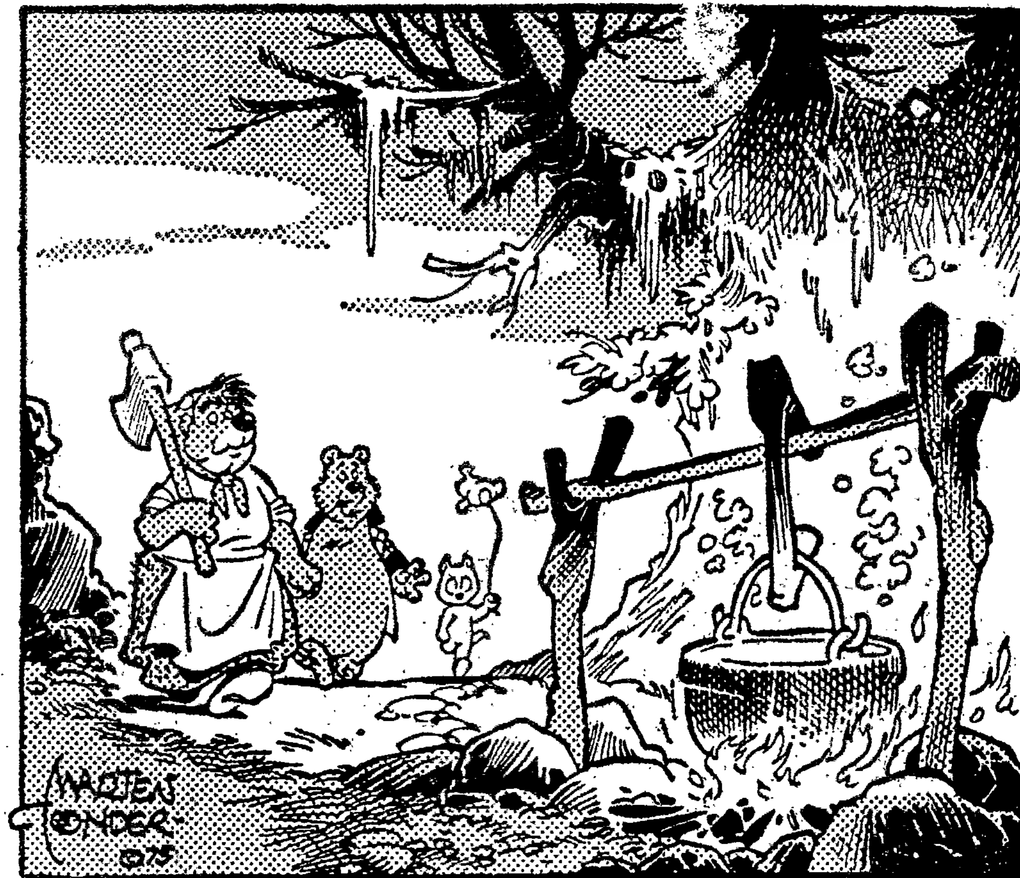
8270. Heer Bommel en Tom Poes verlieten de eens zo gastvrije herberg en liepen een tijdlang voort in gedrukt zwijgen.

,,Wat een toestand", sprak de eerste ten slotte. ,,Met geld is niet alles goed te maken, zei mijn goede vader altijd — dat vergeet ik wel eens in mijn druk bezet leven. En hier loop ik nu met een lege maag. Ik bedoel, het kleintje huilt om voedsel, terwijl zijn innerlijk toch al zo gestoord is door een vergast maagje. Het is meer dan een heer verdragen kan".

,,Hm", zei Tom Poes. ,,Laten we hem hier achterlaten. Als we dat touw aan een boom binden, vinden de tronken hem wel".

,,Begin je nu wéér?", riep heer Ollie toornig uit. ,,Het idee! Zo'n peuter hier achterlaten als prooi van verscheurende roofdieren. Vogels, bedoel ik. Dat gaat niet! Het ventje ligt als een steen op eh.... trekt als een ballon aan mijn geweten, dat moest jij begrijpen. Ik kan de ene put niet met de andere dempen, als je begrijpt wat ik bedoel. Nee, ik ben een gedoemd heer. Ga jij maar naar huis, dan zal ik hier wel eeuwig rondtrekken met dat opgelaten stakkerdje".
Hij moest roepen om zich boven het geschrei van het tronkje verstaanbaar te maken en zodoende maakten ze samen nogal wat lawaai. Dat trok de opmerkzaamheid van een houthakster die niet ver vandaar aan het werk was, en ze liet in opkomende boosheid haar bijl rusten.

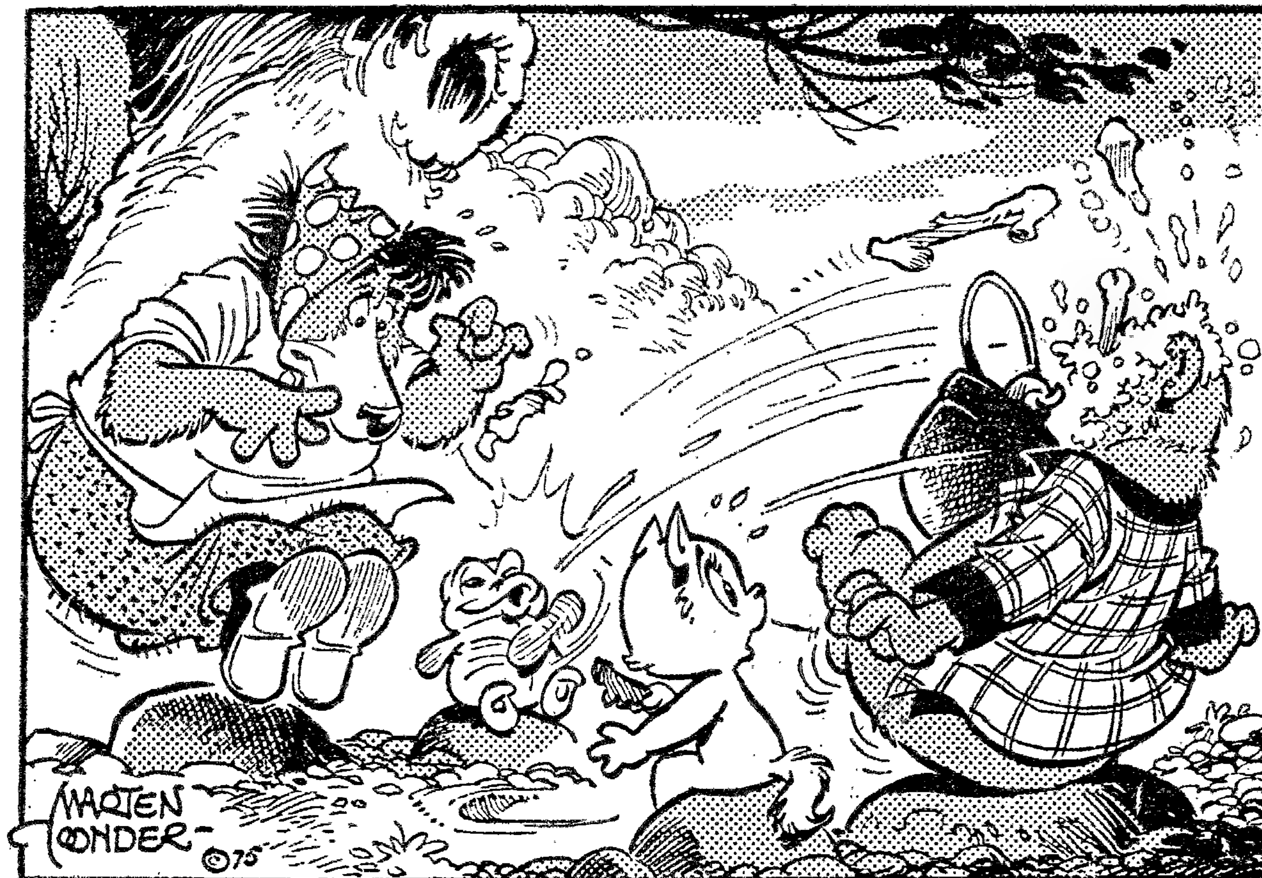

8271. De houthakster keek verontwaardigd naar het tronkje, dat schreeuwend boven het hoofd van Tom Poes zweefde, en wendde zich toen tot heer Bommel.
„Schaam je je niet, grote lummel?", vroeg ze met zware stem. „Je bent zeker de vader, dat je dat wurm zo verwaarloost. Zie je niet, dat het z'n gewicht kwijt is? Niet genoeg te eten gehad, wed ik. Ze moesten de kinderdienst op je afsturen!"
„Maar dat is het nu juist!", riep heer Ollie wanhopig uit. „Wat moet ik doen? Het kereltje verteert zijn voedsel slecht. Het heeft gestoorde ingewandjes, bedoel ik. Ik heb alles geprobeerd om hem op te voederen, maar het gaat van kwaad tot erger, zodat hij in de lucht is komen te hangen!"

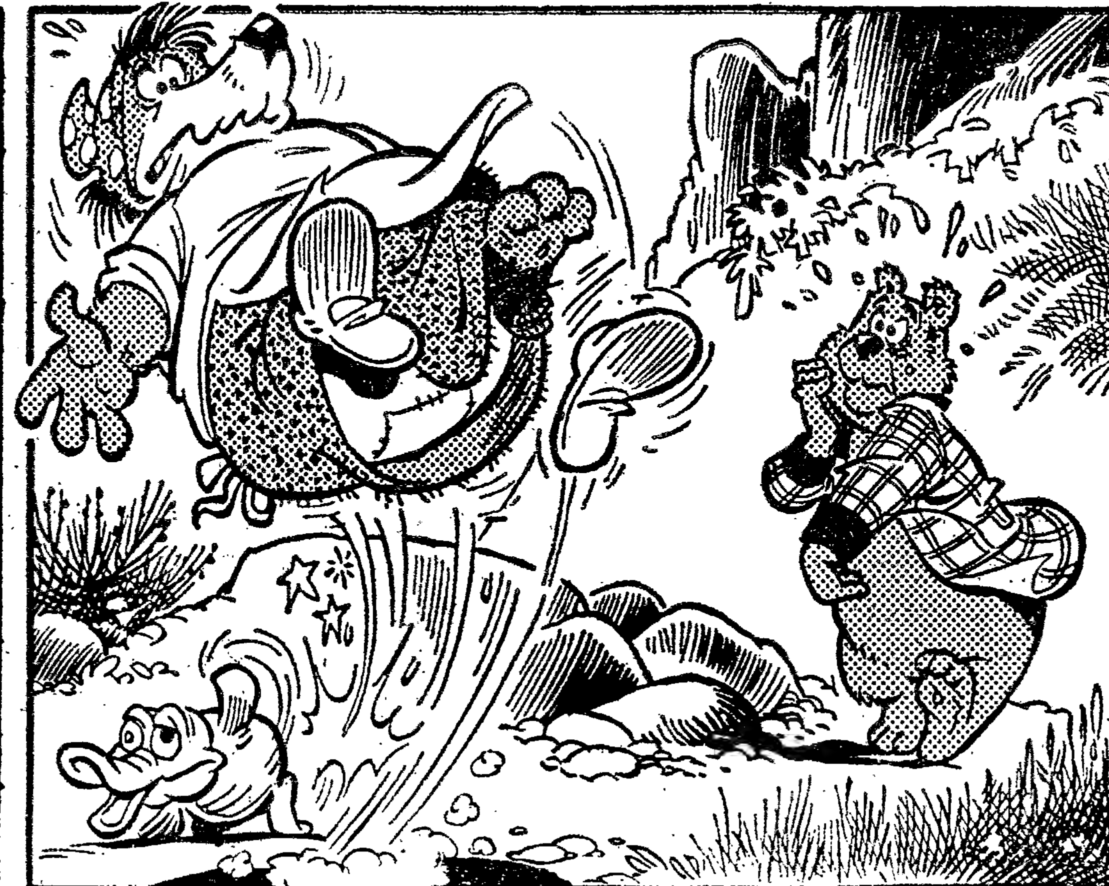
Deze uitleg wekte het meegevoel van de sprokkelaarster op. „Het is wat te zeggen", hernam ze op zachtere toon. „Wat heb je de kleine snotter dan gegeven?".
„Havermout", verklaarde heer Bommel zorgelijk. „Dat gaf ballonvorming. Toen heb ik het met pasteitjes geprobeerd. Maar..."
„Dat dacht ik wel", onderbrak de houthakster. „Pap en liflaf. Nee, wat die dreumel nodig heeft is krachtvoer. Spek en bonen. Karbonades met vetranden. Daar heb ik zeven zonen mee opgebracht, dus ik weet er alles van. Kom maar mee".
Met die woorden wiep ze de bijl over de schouder en begaf zich naar een open plek, waar een kookpot boven een vuurtje hing.

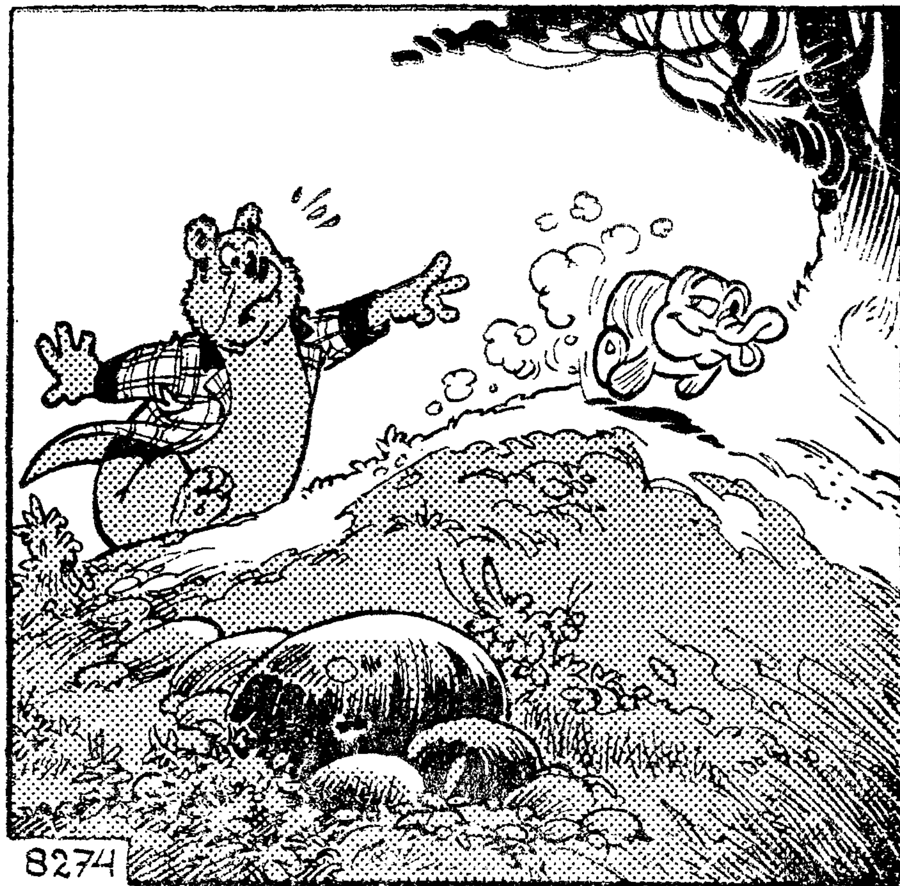
8272. De houthakster nam de pot van het vuur, trok de kleine tronk naar beneden en gaf hem een zware kluif, zodat hij bleef zitten.
,,Ga je gang, jongens", zei ze. ,,Doe maar gewoon, hoor".
Heer Ollie zag met enige tegenzin, dat ze opnieuw haar hand in het vaatwerk stak en een druipend stuk been te voorschijn bracht, waarop ze smakelijk begon te kluiven. Maar de geuren die van het voedsel opstegen, waren te veel voor hem, en hij volgde haar voorbeeld. Dat had Tom Poes ook al gedaan, zodat het hele groepje nu verdiept was in de voedzame maaltijd.
,,Honger maakt rauwe bonen zoet", sprak heer Bommel na enige tijd. ,,Het is voor het eerst sinds dagen, dat ik weer van een maal kan genieten. Dit is het dus. Het ventje huilt niet meer en het zit ook stevig op de grond. Zo hoort het. Zweverig gedoe is niets voor een jongere, die een nuttig lid van de maatschappij moet worden".
,,Hm", zei Tom Poes. ,,Laten we hopen, dat die kluif hem goed bekomt"
Het tronkje hikte en terwijl een tevreden glimlach zijn gezichtje plooide, gaf hij een speelse tik tegen de pot. Die kwam zo hard aan dat het eetgerei door de lucht vloog en met een klap tegen heer Bommels tors belandde.
,,Krachtvoedsel", mompelde Tom Poes. ,,Ik was al bang dat er zoiets gebeuren zou".

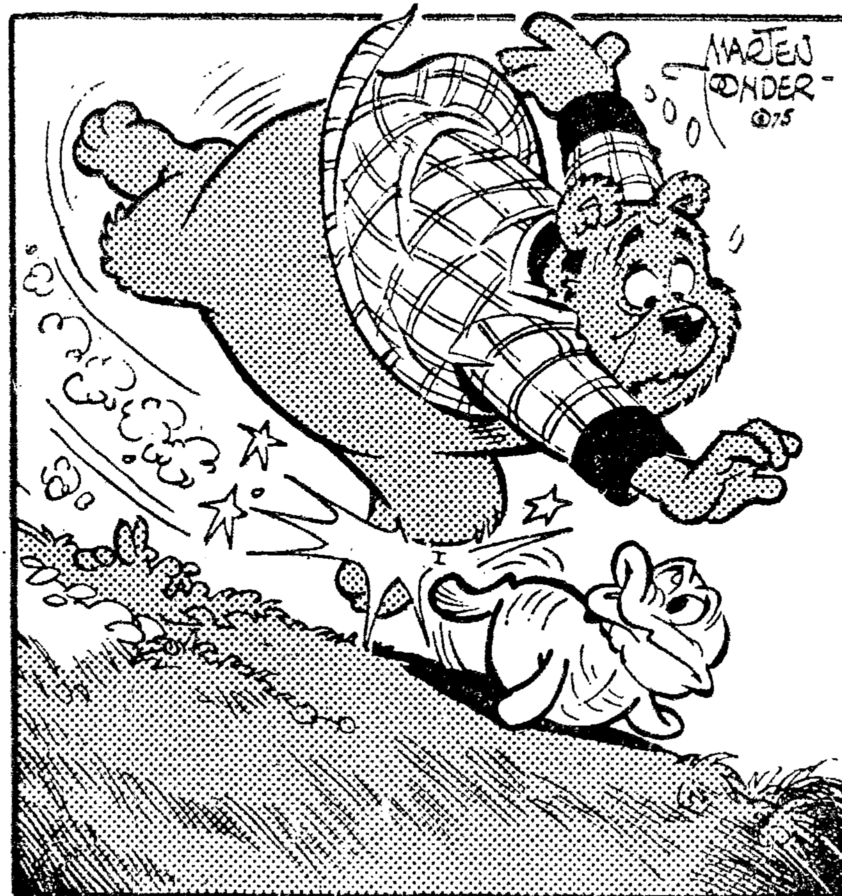

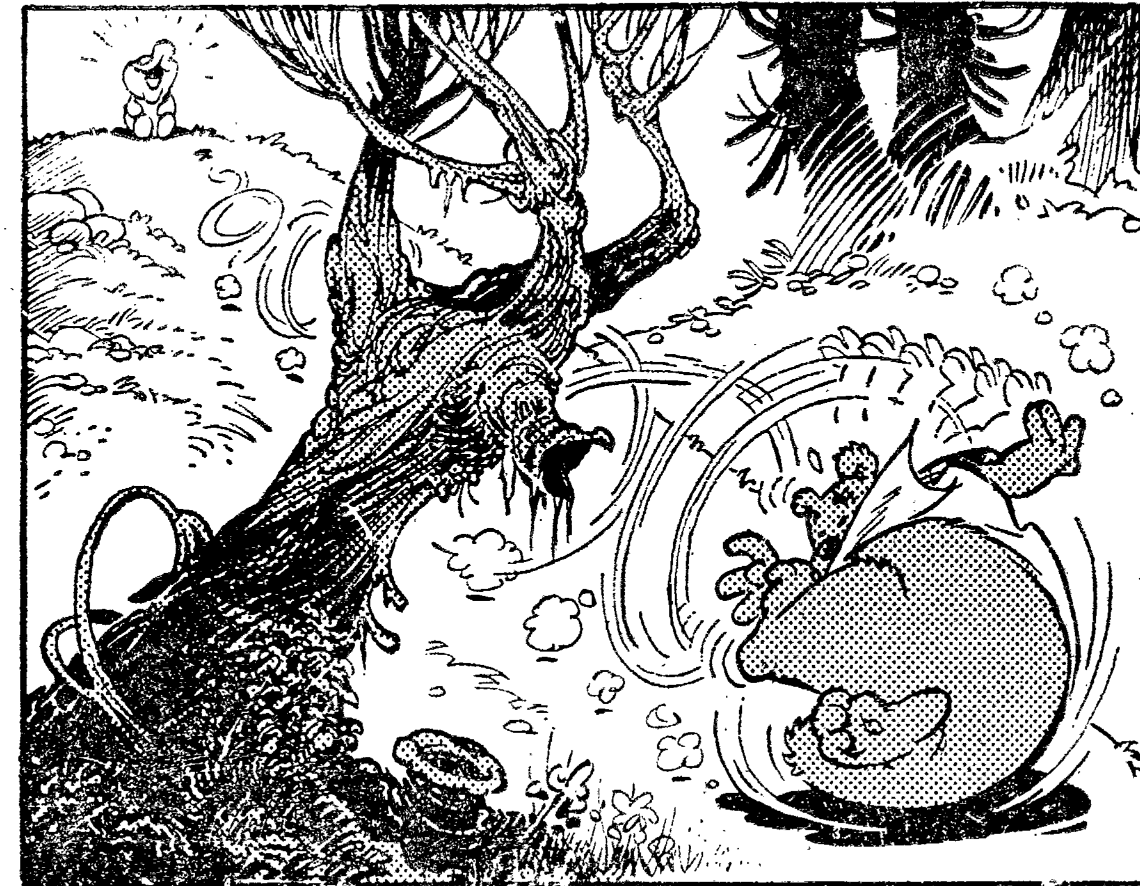

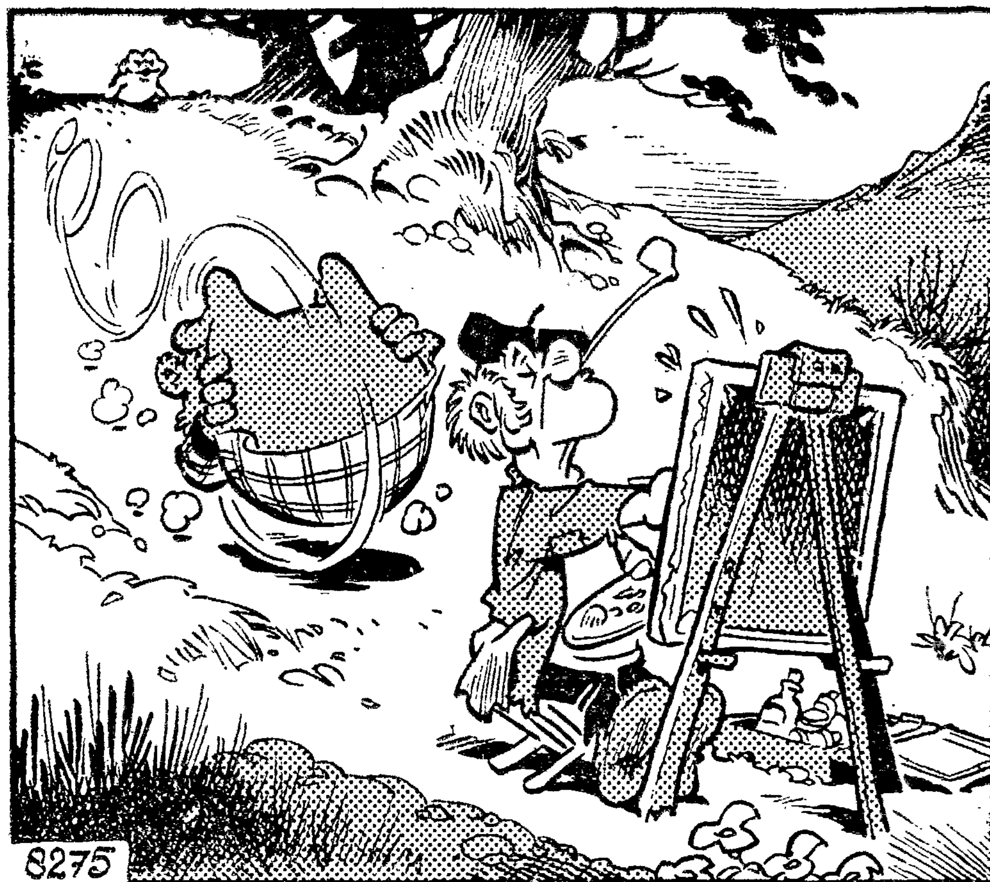
8273. Het was duidelijk dat het zware voedsel geweldige kracht in de kleuter ontwikkeld had. Hij zweefde niet langer, maar wierp zich op de grond en kroop gespierd weg, tot ontsteltenis van zijn disgenoten.
,,Mijn goeie eten!", riep de houthakster, op de dreumes afspringend. ,,Dat zal ik je betaald zetten, snotaap!"
,,Niet doen", riep heer Ollie, terwijl hij de vetresten van het gelaat veegde. ,,Ik zal betalen, bedoel ik".
,,Voor geld is niet alles te koop", zei Tom Poes afkeurend, maar naar hèm werd niet geluisterd. Dat kwam vooral omdat het tronkje zijn achtervolgster met een kleine beweging terzijde wierp, zodat ze met een zware dreun op de grond belandde.
Heer Bommel, die haar gevolgd was, bleef staan en keek vol ontzetting naar zijn voortkruipende beschermeling.
,,N-nu dit weer..", stamelde hij, de handen voor het gelaat slaande. ,,Ach, komt er dan nooit een einde aan mijn overlopende lijdensbeker?"

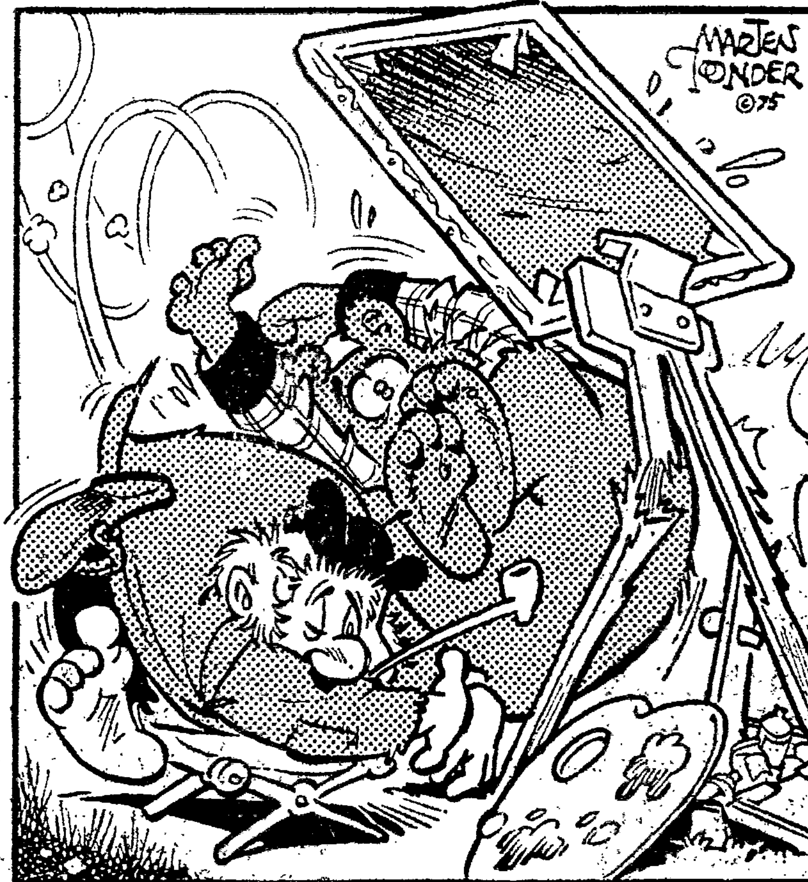

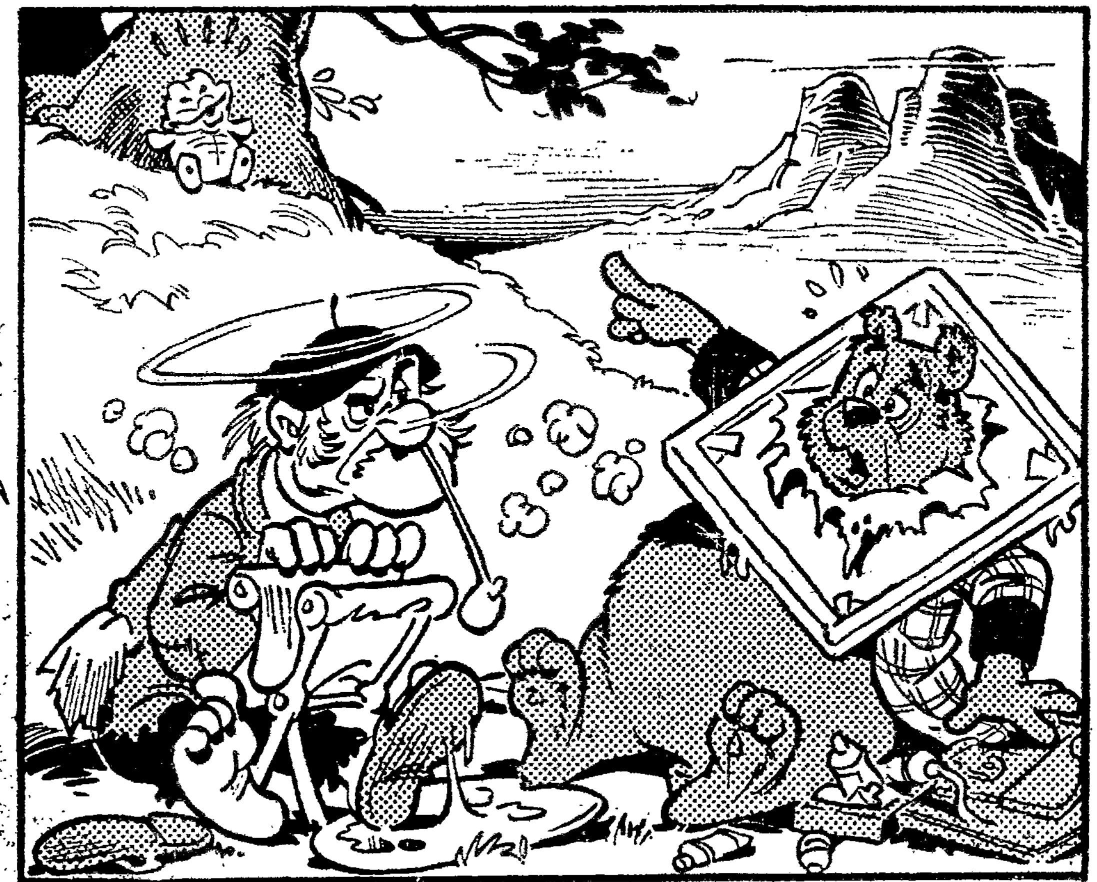

8274. De kleine kroop moeiteloos een heuvel op en heer Ollie begreep, dat hij op die manier al spoedig uit het gezicht zou verdwijnen.
„Ik moet het ventje tegenhouden,'' dacht hij. „Het kan zich bezeren, bedoel ik. Of het kan de woeste tronken tegenkomen. Ik mag er niet aan denken!''
Hijgend draafde hij achter zijn beschermeling aan en strekte de armen uit om hem te grijpen.
„Ho!'', riep hij. „Stop! Blijf toch bij oom Ollie. De wereld is vol gevaren. Je bent nog veel te klein.''
De kleuter hield halt en keek om met een eigenaardige blik in de oogjes, die zijn opvoeder een ogenblik deed aarzelen. Maar het was al te laat. Met een ronkend geluidje trapte de schalk plotseling achteruit, zodat heer Bommel struikelde en voorover op de grond viel.
Dit was op zichzelf natuurlijk al naar genoeg voor de gevoelige heer, maar het ergste was, dat de heuvel aan die kant steil naar beneden liep. De ongelukkige kon zo vlug geen houvast vinden, zodat hij vormloos van de helling rolde, op weg naar een onbekende bestemming. De kleine tronk keek hem schaterend na vanaf de heuveltop.

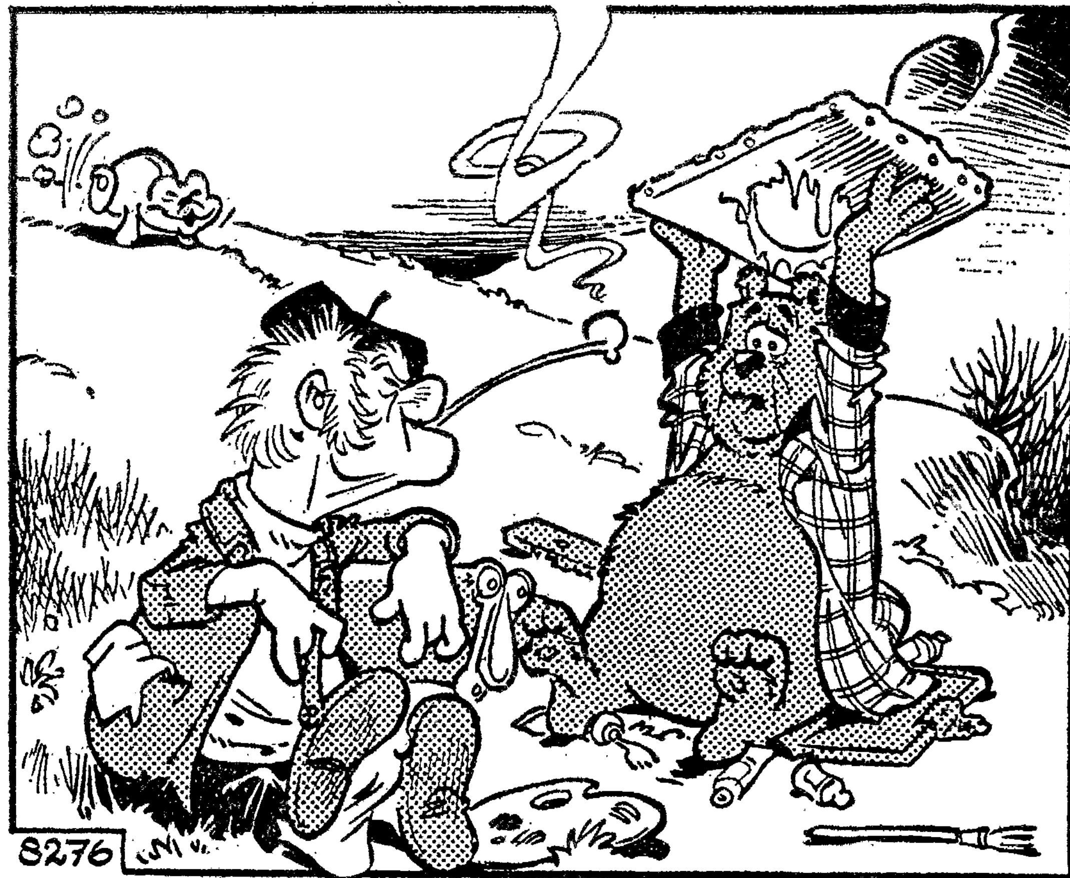

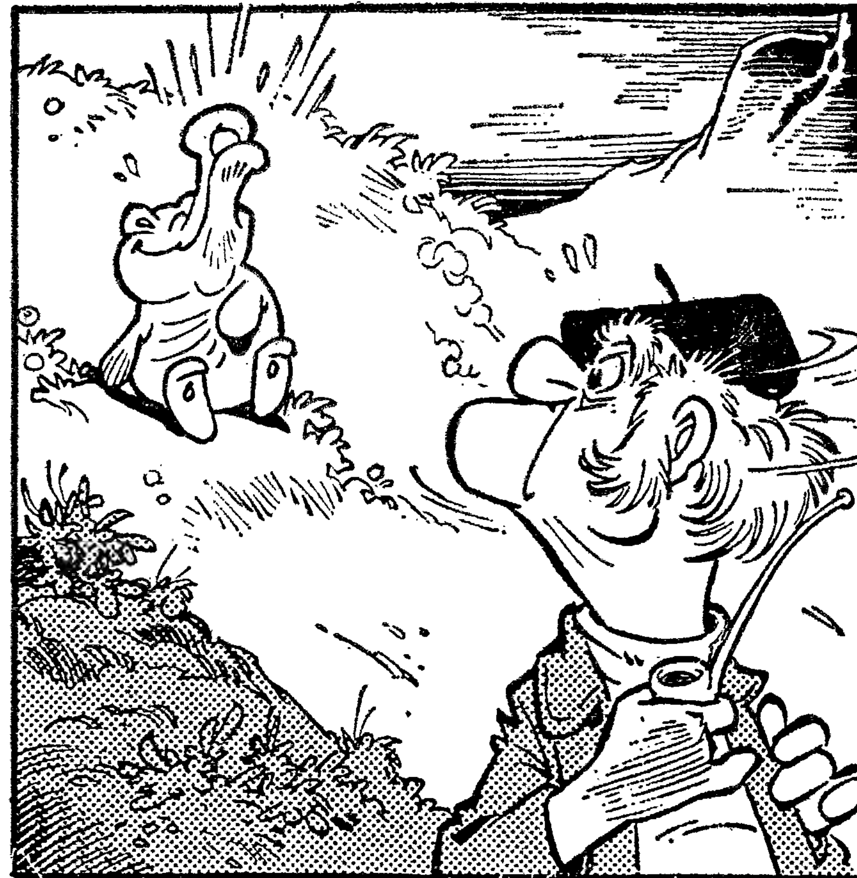

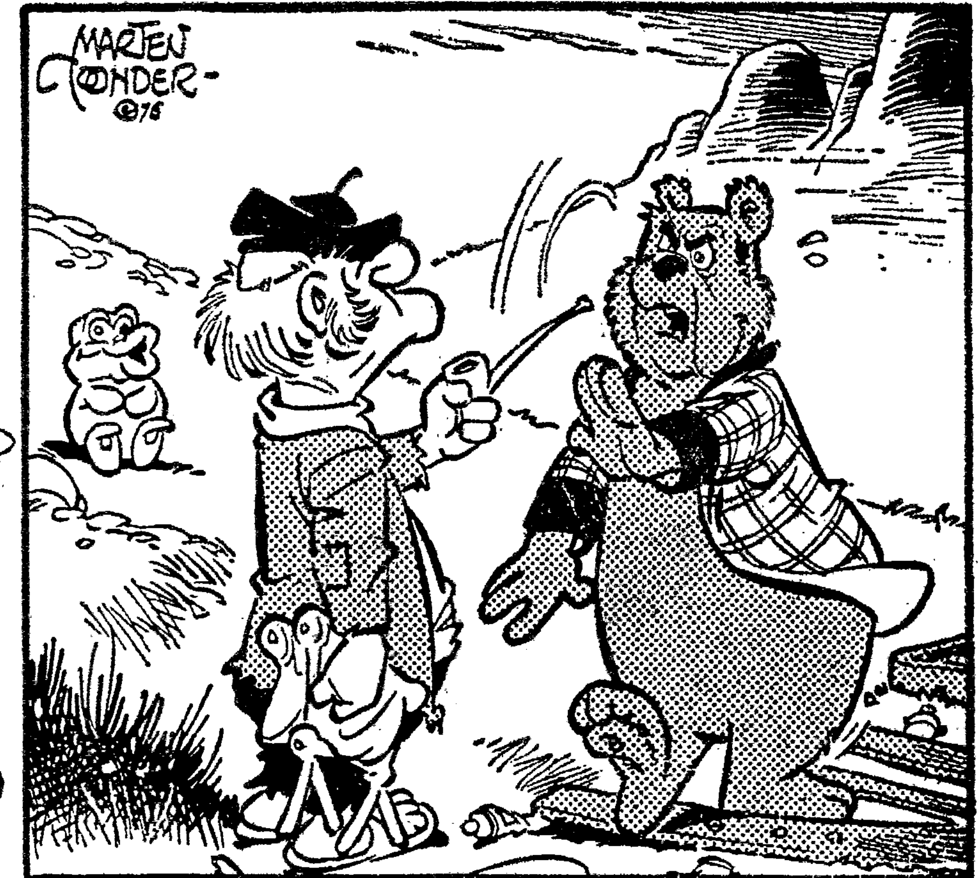
8275. Aan de voet van de heuvel had een schilder zijn ezel opgezet om de sfeer van het dal vast te leggen. Zijn naam was Terpen Tijn en hij was een kunstenaar met een sterk ontwikkeld gevoel voor stemmingen. Hij was dan ook met brede streken bezig een doek op te zetten, dat hij „Lawaai van de Stilte" wilde noemen. Daar ging hij zo in op, dat hij geen acht sloeg op de geluiden achter zich. En hij voelde pas dat er iets aan de hand was, toen heer Bommel hem van zijn stoeltje wierp om met een krakend geluid tegen de ezel te belanden.
Toen het geluid van scheurend linnen en brekend houtwerk verstorven was, daalde er opnieuw stilte over het dal, maar voor de artiest was de aardigheid er af.

„Zo gaat het met de kunst," sprak hij grimmig. „Altijd worden de fijne trillingen door vleeslichamen verstoord. Ik had net de vibratie op het doekje geborsteld en nu steekt er een bolle kop door de... eh dinges!"
„Niet waar!," riep heer Bommel bijna schreiend. „Ik zal de schade vergoeden. Het is niet mijn schuld, bedoel ik. Het vleeslichaam zit daar!"

Hij wees op het tronkje, dat kraaiend naar beneden kwam kruipen, maar de kunstenaar keek niet om.
„Schade vergoeden?", herhaalde hij. „Voor geld is niet alles te koop, makker!"

8276. Heer Ollie bevrijdde zich van het schilderij, dat hem als een kraag om de hals zat, en legde het voorzichtig naast zich neer.

,,Het is héél vreselijk,'' verklaarde hij met trillende stem. ,,Ik ben de opvoeder van dat ventje daar, maar zijn opvoedering is meer dan een heer vermag. Opvoeding bedoel ik. Mijn fijne trillingen worden steeds meer verstoord en dat alleen maar omdat ik hem tot een nuttig lid van de maatschappij wil maken. Nu eens is hij te zwaar en dan weer te licht. Of hij blaast ballonnen, zodat ik ten einde raad ben. Wat moet ik toch doen?''

,,Weet ik veel?'', gromde Terpen Tijn. ,,Die vent moet op jou lijken. Je vlees is te zwaar en je vibratie is zo dinges, dat je niet praat, maar ballonnen blaast.''

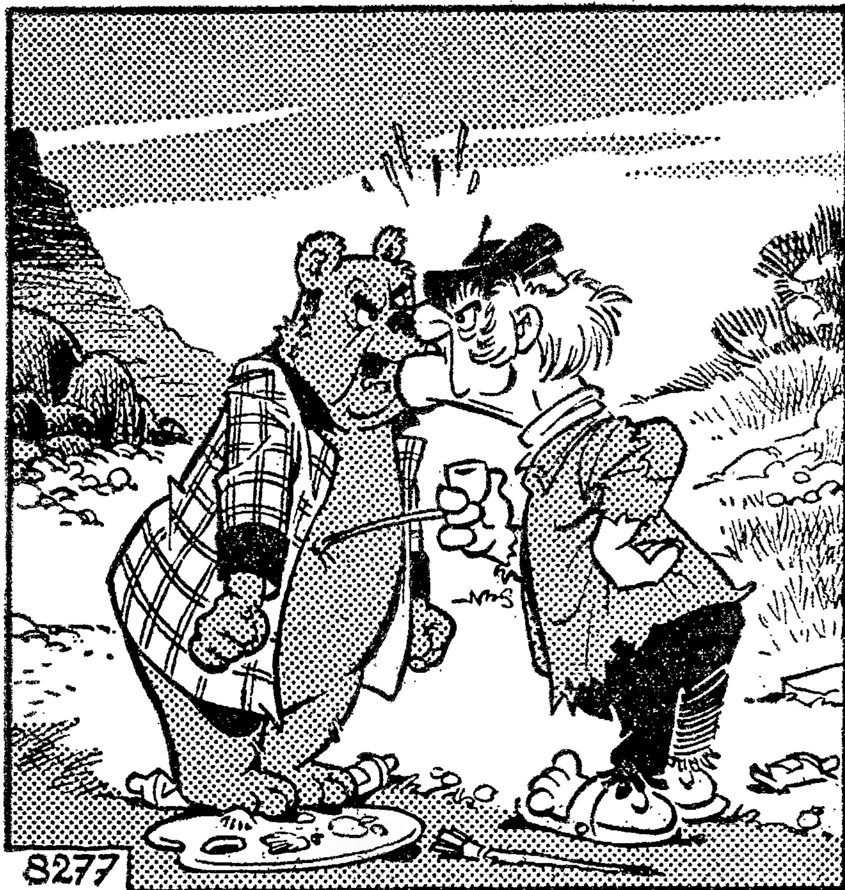
Op dat moment klonk er een blij getoeter achter hem en de kunstenaar keek om.

,,Maar dat is een tronk!'', riep hij verrast uit. ,,Hoe haal je het in je bevleesde schedel om hem tot een lid van jouw maatschappij te maken?''

Heer Bommel stond op en liep woedend op de schilder toe.

,,U moest zich schamen, heer Tijn!'', riep hij boos. ,,Is de kleuter soms minder omdat hij een tronk is? Het is een schande!''

,,Hij is niet minder,'' zei de ander uit de hoogte ,,hij is eh... dinges! En daar wil je iemand van maken die op jou lijkt? Aan m'n zolen, makker! Je ruikt naar karbonade!''

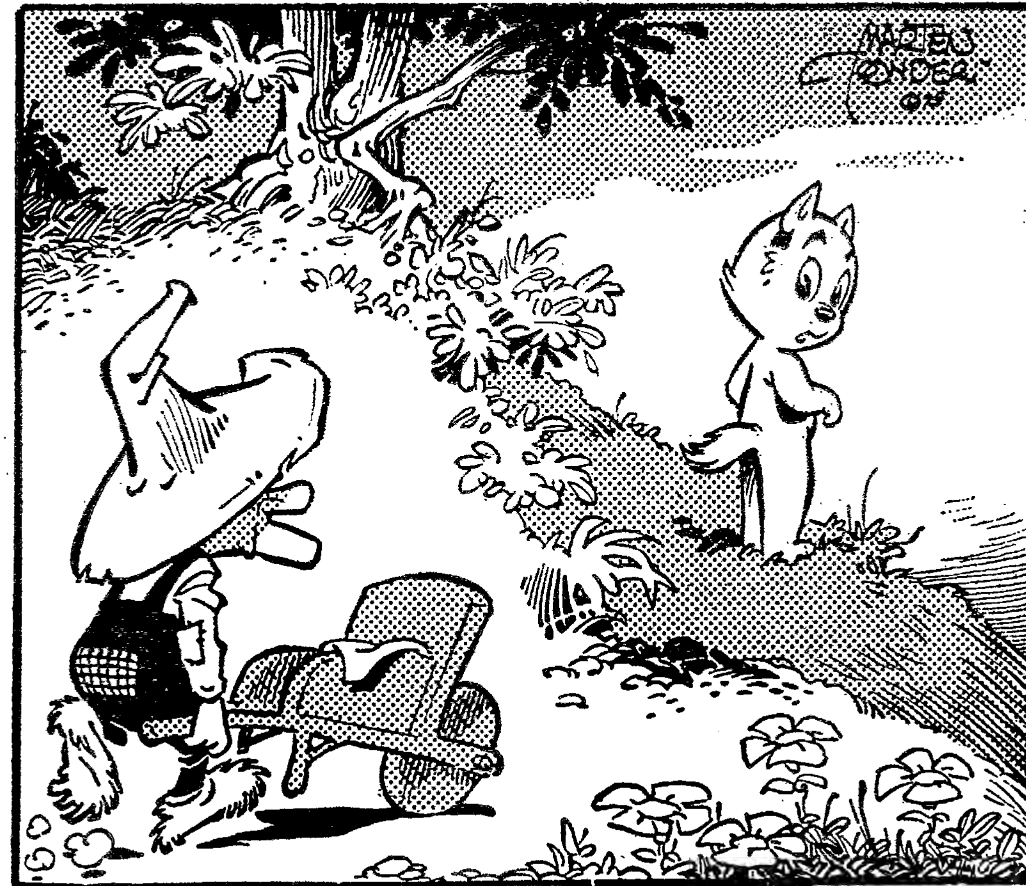

8277. Het is te begrijpen dat de woorden van de artiest heer Ollie verbitterden. ,,Ik ruik niet!", riep hij, dreigend voorwaarts tredend. ,,Die kleine tronk ruikt. Hij heeft een vreemde geur, die ik er niet kan afwassen, omdat hij zeep eet, als u begrijpt wat ik bedoel!"
,,Afwassen?", herhaalde de schilder honend. ,,Als jij zo rook als hij, zou je beter vibreren! Als je niet oppast, wordt hij net zo'n dinges als jij, inplaats van een goeie tronk."
Een ogenblik stond heer Bommel met open mond en tot zijn verbazing voelde hij de drift uit zich wegzakken.
,,Zou het mogelijk zijn, dat ik me vergist heb?", vroeg hij zich af. ,,Zou een tronk beter kunnen zijn dan een heer?"
Maar toen hij nadere inlichtingen vroeg, haalde Terpen Tijn de schouders op. ,,Ik weet niks over beter zijn dan een heer," verklaarde hij. ,,Maar daar tussen de bomen woont ouwe Jokje, die er meer verstand van heeft. Ik moet aan het werk, want je hebt mijn doekje verpieterd."
Heer Ollie keek aarzelend van de kleuter, die achter hem zat te hikken, naar het donkere woud dat de schilder hem wees — en toen begon hij langzaam te lopen.

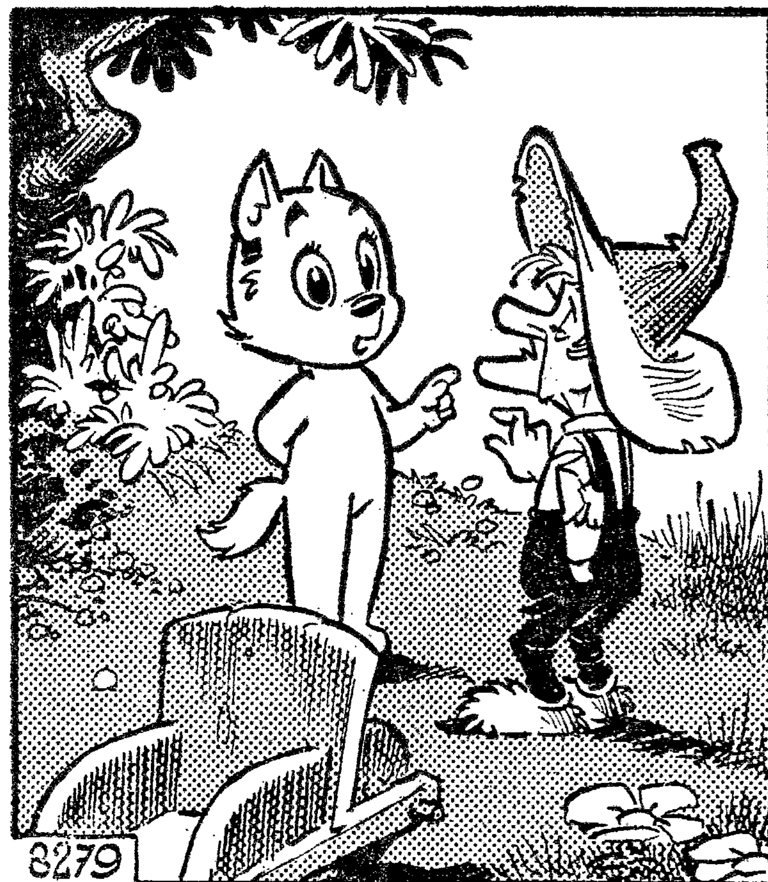

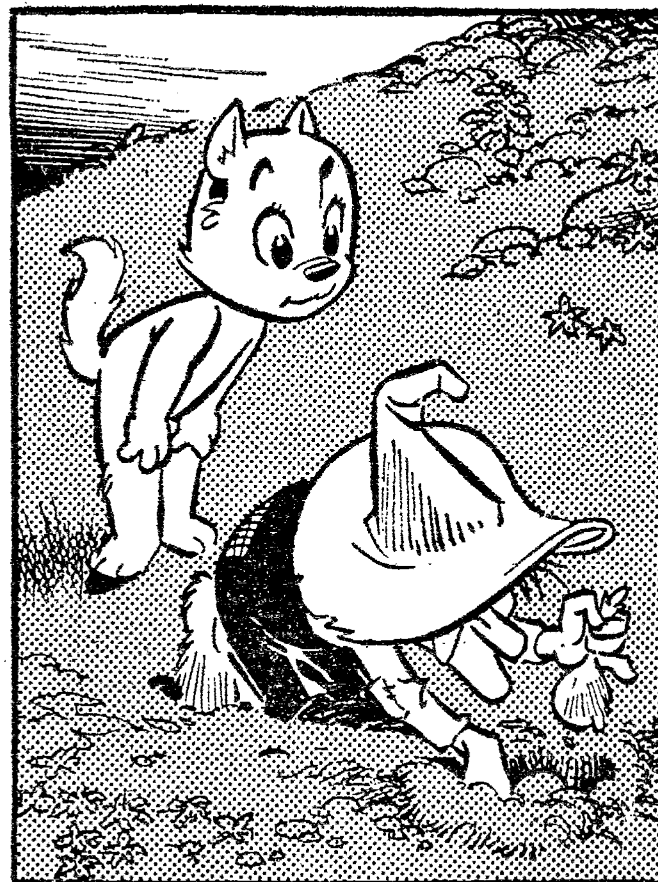

8278. De kunstenaar begon zijn ezel met ijzerdraad te herstellen, terwijl heer Bommel zich vol gedachten verwijderde. De kleine tronk kroop volgzaam achter hem aan, doch dit deed de peinzende heer geen genoegen.
„Misschien had Tom Poes gelijk," dacht hij. „Misschien had ik het ventje moeten laten waar het was. Misschien is een tronk eh.. dan een heer. Zijn trillingen zijn anders, bedoel ik. Maar nu heeft hij zich aan mij gehecht — en de enige hoop die mij overblijft is de oude Jokje, die daar tussen de bomen woont. Als die mij nu maar kan helpen..."
Met deze zorglijke gedachten verdween hij tussen de stammen, en hij was niet meer te zien toen Tom Poes op de top van de heuvel verscheen.

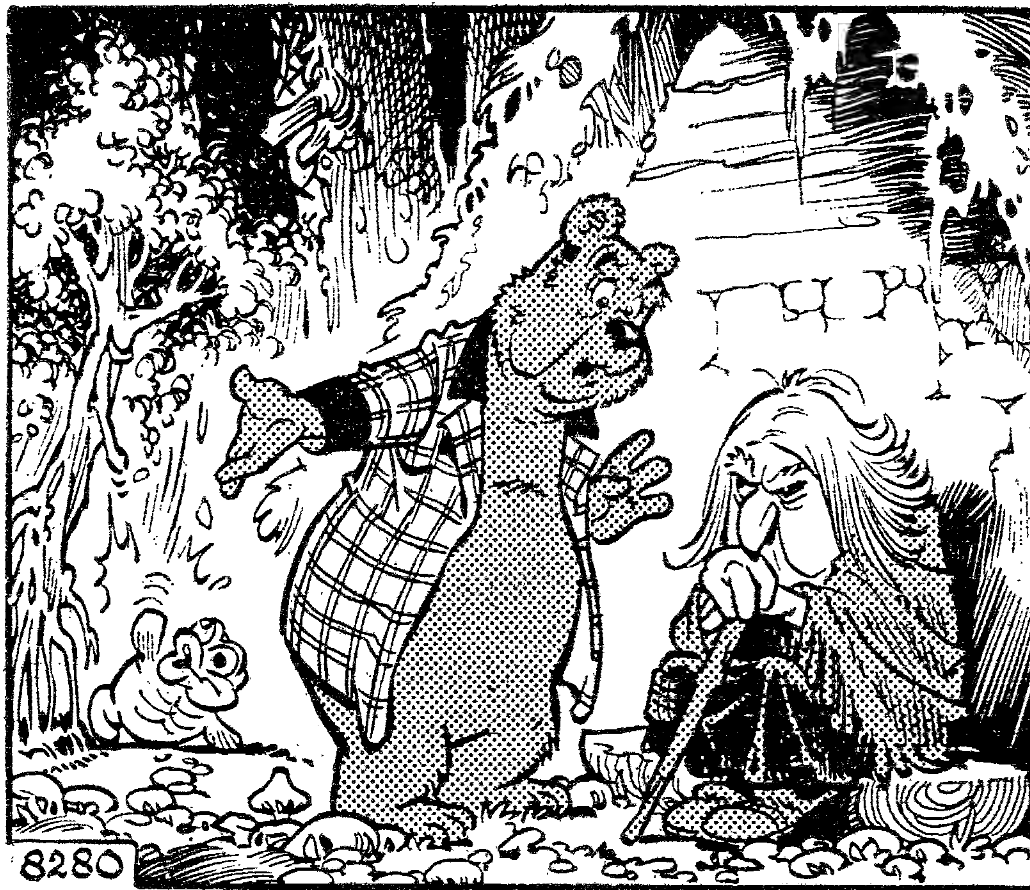
„Waar is heer Ollie gebleven?", vroeg die zich af. „Zouden de tronken hem gevonden hebben? Maar dan zou Terpen Tijn daar niet staan te schilderen. Hm, misschien kan ik hem vragen of hij iets gezien heeft..."
Hij stond op het punt af te dalen maar op dat moment hoorde hij een piepend geluid achter zich en toen hij omkeek zag hij een klein mannetje naderen dat een kruiwagen voortduwde.
„Pee Pastinakel!", riep hij uit. „Wat doe jij hier? Ben je niet bang voor de tronken?"
„Nee," zei de dwerg. „Ik versplits de loken. Pas op dat je ze niet verdramt, want als de tronken dat horen, worden ze zwaar. Ze houden ervan."

8279. Tom Poes kon de uitleg van Pastinakel niet helemaal volgen. ,,Loken?", herhaalde hij. ,,Wat zijn dat? En wat hebben de tronken ermee te maken?"
,,Alles," verklaarde het ventje. ,,Het is hun voeder. Er zit veel onstof in, dat klinkt als de geur van mattel. Heel smakelijk."
Hij liet zich op de grond vallen en wroette aandachtig in de aarde. ,,Hier," vervolgde hij, een knol naar boven trekkend. ,,Die moet je in je kokkerij doen, dat is goed voor je samenhoud."
Tom Poes boog zich nieuwsgierig voorover en toen rook hij plotseling de vreemde geur die hem aan de kleine tronk herinnerde. ,,Dat is het dus!", riep hij uit. ,,Dat is waar tronken van houden. Als ik nu maar wist, waar heer Ollie was."
Heer Bommel was niet ver weg, zoals oplettende lezertjes weten. Gevolgd door zijn beschermeling liep hij zoekend door het bos dat Terpen Tijn hem gewezen had. Het was er donker, want de zware stammen groeiden dicht op elkaar, zodat de zon er weinig toegang had. Hij stond dan ook op het punt om moedeloos terug te keren, toen hij een hut gewaar werd die vervallen tussen de bomen stond. Ervoor zat een besje hem loerend aan te kijken, en hij begreep dat hij zijn doel gevonden had.

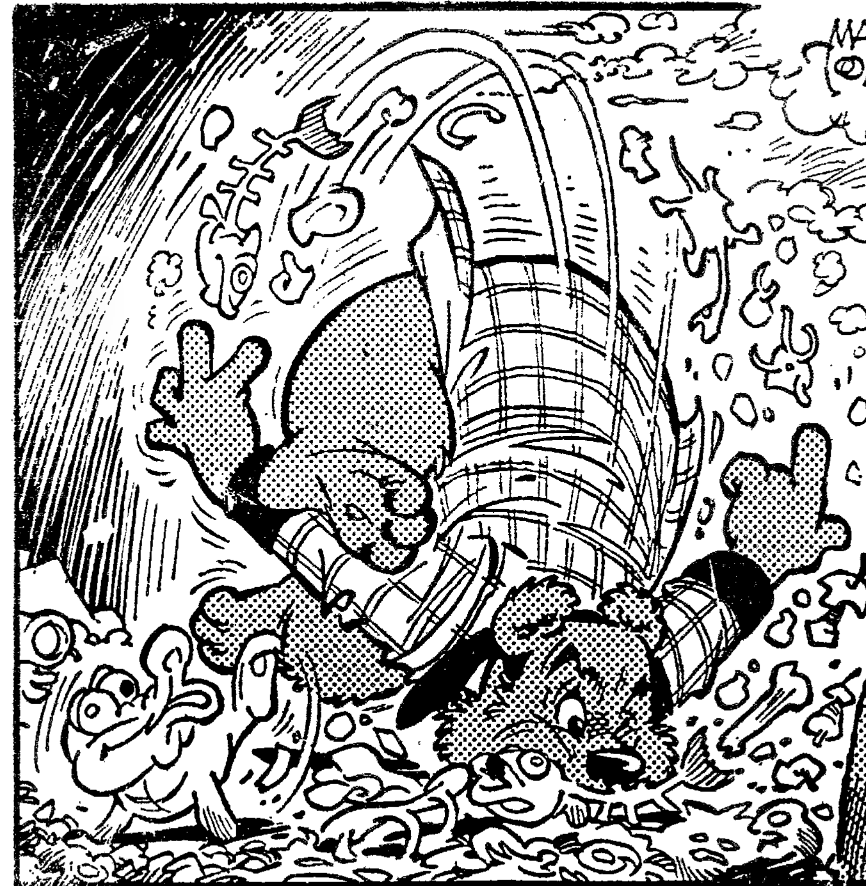

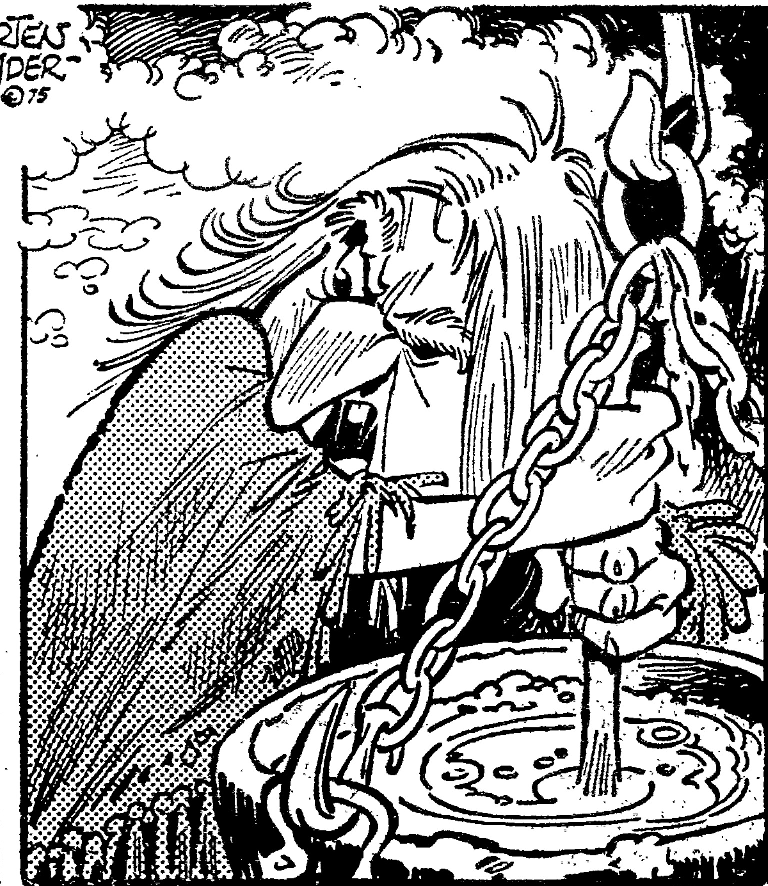

8280. Het was erg stil in het woud en er hing een geur van rottende bladeren en zwammen, die sterker werd, toen ze de hut naderden. De kleine tronk kroop blij toeterend achter zijn beschermer aan, terwijl hij speels een jong boompje ontwortelde. Maar heer Ollie trad met knikkende knieën door de schemering op het oudje toe.
,,M-mijn naam is eh.. Bommel'', sprak hij bedremmeld. ,,Bent u mevrouw Jok, als u begrijpt wat ik bedoel?''
,,Zeg maar Jokje'', zei het wijfje met krassende stem. ,,Wat kom je doen? Jij met je tronkerik?''
,,Ik heb gehoord, dat u er verstand van hebt'', hernam Heer Bommel nerveus. ,,Van tronkjes en kindervoeding en zo. Ik bedoel, dat ik naar gepast voedsel voor deze peuter zoek. Iets waar hij zwak van wordt. Niet zo sterk of zweverig. Kijk, ik wil een nuttig lid... een flinke tronk van hem maken, bedoel ik eigenlijk...''
,,Dat is nogal wat!'', riep het besje hem loerend aankijkend. ,,Dat gaat je goud kosten, heer!''
,,Geld.. eh... geld speelt geen rol'', zei heer Ollie. Zijn stem klonk mat en het zweet brak hem uit, want hij herinnerde zich dat met geld niet alles te koop is.

Maar Jokje nam genoegen met deze verklaring en strompelde haar hut binnen terwijl ze hem wenkte.
,,Kom er maar in, jij en je tronkerik'', kraste ze. ,,Ik zal zien wat ik doen kan.''

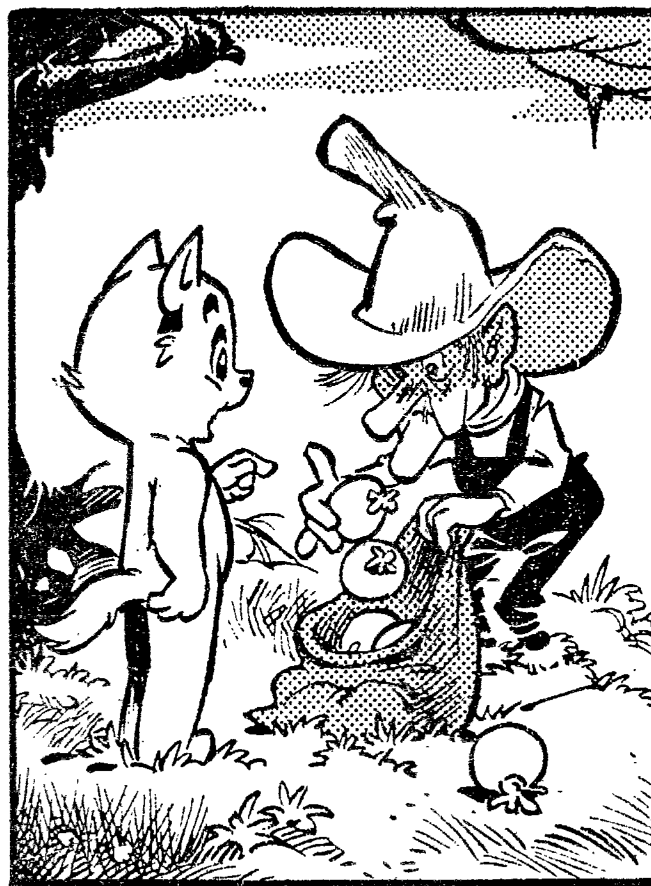

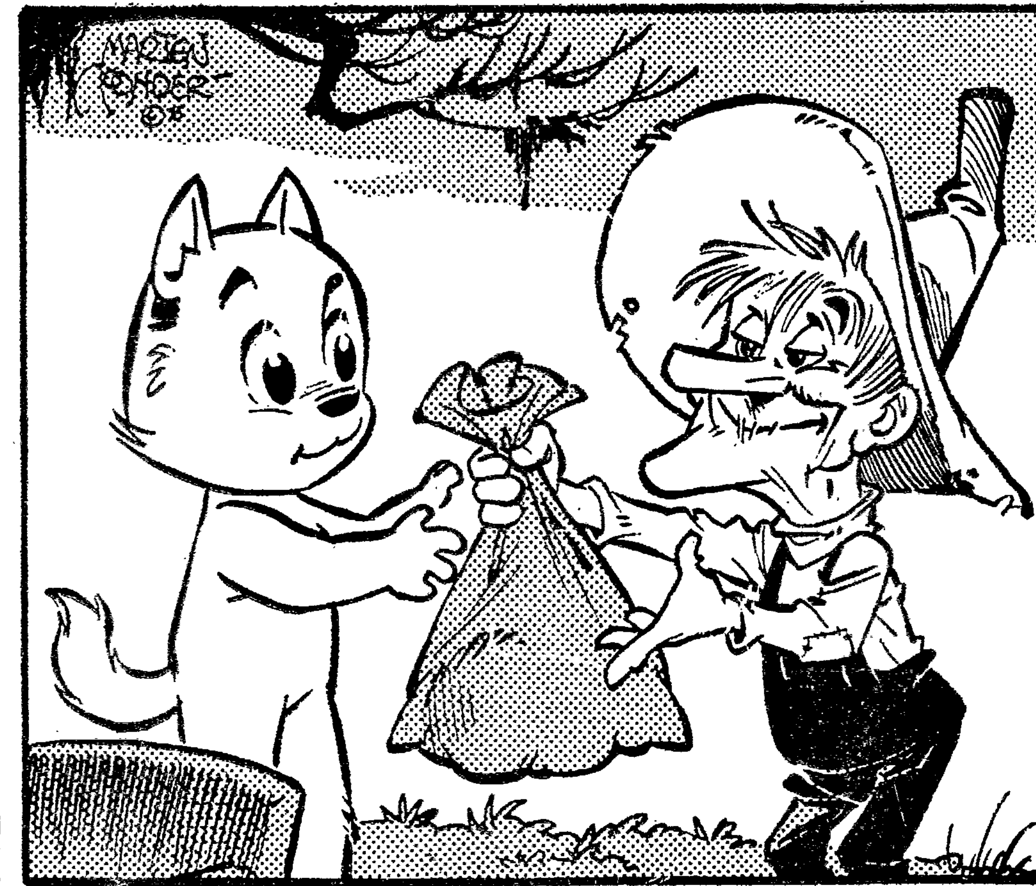

8281. Heer Bommel stapte aarzelend het vertrekje binnen en keek beklemd naar de rommel die de vloer bedekte. Overal stonden potten en glazen met enge dingen en in een hoek hing een zwarte pot boven een vuurtje. De rookwolken die eruit opstegen, belemmerden zijn ademhaling en het tronkje begon opgewonden te toeteren.
,,Iets waar hij weer zwak van wordt'', mompelde heer Ollie. ,,Het is een aanhalig ventje, maar je weet nooit...''
,,Geperste doerbladeren'', mummelde het vrouwtje, dat tussen de beenderen en viskoppen bij het vuur stond. ,,Griffioentongen, gemalen luciferskoppen en drie bebroede eieren. Roerend aan de kook brengen.''
,,Ja, ja'', riep heer Bommel met bevende stem. Hij keek zenuwachtig naar zijn pupil, die hem met ondeugende pretoogjes naderde, en het zweet brak hem uit.
,,Misschien kunt u een beetje voortmaken'', drong hij aan, maar het wijfje ging geheel op in haar bezigheden.
,,Eenhoornvijlsel'', prevelde ze tussen de dampen. ,,Een kwak kaarsvet en een snufje kwadrak. Drie druppels ludrijn...''

Op dat moment trapte de deugniet een been onder zijn verzorger uit, zodat deze tussen de afval ter aarde stortte.
,,Stil een beetje!'', kraste Jokje. ,,Ik kan m'n gedachten er niet bij houden, als jullie achter mijn rug donderjagen!''

8282. Intussen stond Tom Poes op de heuvel waar Pee Pastinakel bezig was knollen uit de grond te trekken.
„Ik weet niet hoeveel ik er nodig zal hebben," zei de eerste. „Het is nog maar een kleuter, maar met tronken weet je nooit waar je aan toe bent."

„Veel," verklaarde Pastinakel. Hij nam een jute zak van zijn kruiwagen en begon die met de gewassen te vullen. „Jammer om ze nu al te ontaarden," voegde hij eraan toe. „Ze zijn net gonzig. Maar het is voor een goed doel."
„Ja, dat is waar," zei Tom Poes. „Het is een goed doel en ik hoop dat ik heer Bommel vind voordat het tronkje weer gaat huilen. Met dit voedsel kan ik hem misschien stil houden."
„Heel stil," verzekerde Pee. „Tronken houden veel van loken."
„Het is erg aardig, dat je me helpt," zei Tom Poes. „Maar eh... zijn ze erg duur, die loken?"
„Duur?", herhaalde het mannetje verbaasd. Toen doorbrak een brokkelige glimlach zijn gelaat en hoofdschuddend reikte hij de zak over.
„Goed doel is nooit duur," zei hij. „Dat zou dompel en dorring geven. Met goud is niet alles te koop, zoals de stoffelingen denken."

8283. Heer Bommel zat op de morsige grond van de hut en trachtte zijn gastvrouw niet te storen in haar bezigheden. Dat viel niet mee, want de kleine tronk begon weer honger te krijgen en daardoor werd hij steeds ondeugender. Zijn opvoeder had dan ook de grootste moeite om zich de afval die hem toegeworpen werd van het lijf te houden, en hij kreeg net een visgraat tegen de schedel, toen het wijfje hem met haar brouwsel naderde.
„Hier," mummelde ze. „Dit zal een einde aan je voederingsellende maken. En nu naar buiten. Ik kan hier geen rommel verdragen."
Heer Ollie haastte zich te gehoorzamen en zo stond hij even later weer tussen de donkere bomen, terwijl zijn pupil begerig achter de dampende kom aankroop. Maar toen hij het aardewerk wilde grijpen, stak het oudje een gekromde hand uit.
„Eerst mijn goudstuk," kraste ze. „Goud, en geen nikkel of papier."

Heer Bommel gaf haar zuchtend het goudstuk dat hij eens van zijn goede vader gekregen had en dat hij altijd bij zich droeg om moeilijkheden op te lossen. En toen de deur van de hut ten slotte achter hem dicht viel, haastte hij zich het warme vocht in het mondje van de kleuter te gieten.
„Als hij nu maar niet gaat huilen," dacht hij. „Het is hier vreemd stil. Er zit d-dreiging in de lucht, be-bedoel ik..."

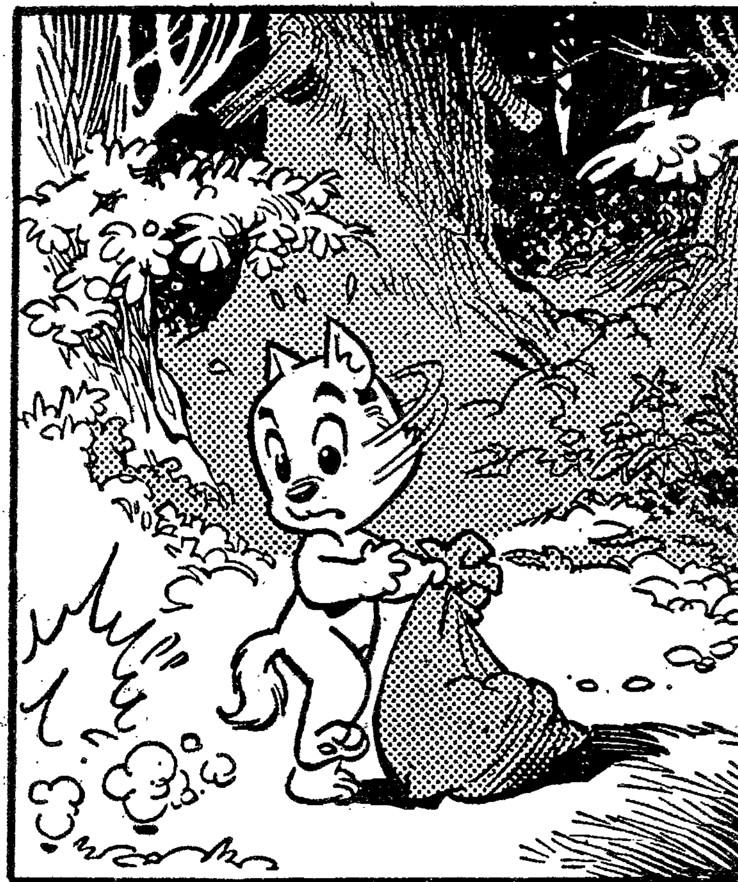

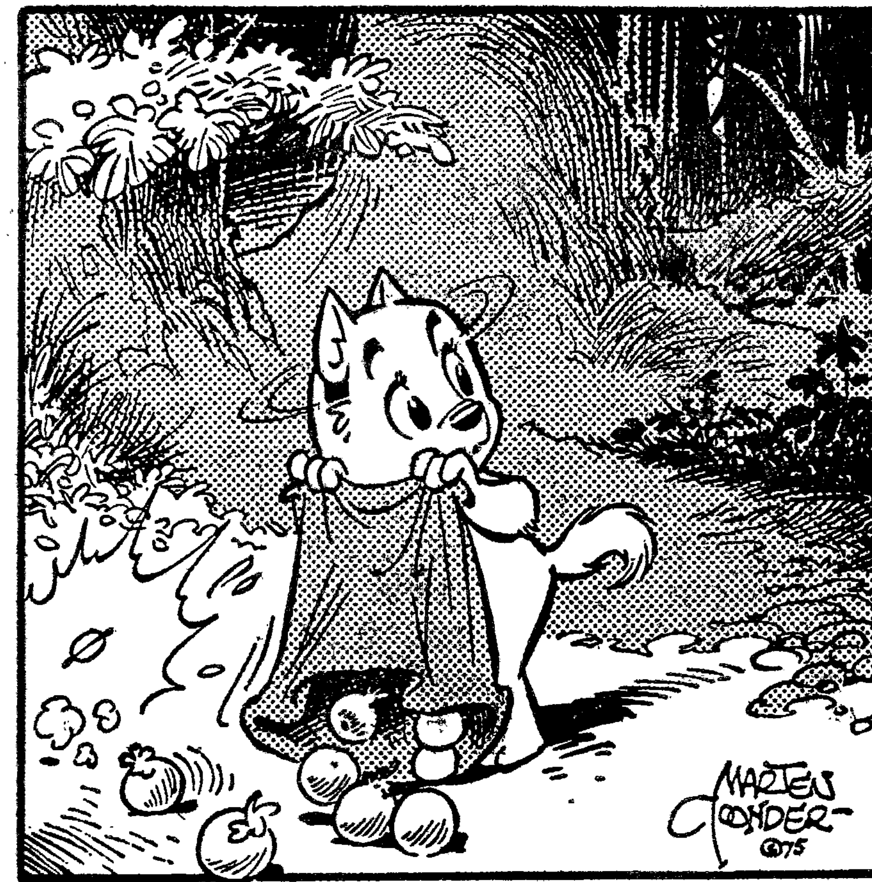

8284. Er hing een doodse stilte tussen de stammen, die niet door vogelzang of windgefluister gestoord werd.
„Het is hier niet pluis," sprak heer Bommel tot zichzelf, terwijl hij de laatste druppels in het mondje van de kleine goot. „Er loert gevaar, bedoel ik. Het gevaar vóór de storm. Ach, als dit nu maar helpt, zodat ik niet langer bang voor de tronken hoef te zijn..."

De kleuter hikte, en toen zijn opvoeder zich bezorgd voorover boog, zag hij de omtrekken van het tronkje snel wazig worden totdat er niets dan een ijl dampwolkje overbleef.
„H-hij... hij is onzichtb-baar geworden" stamelde heer Ollie ontdaan. „Hoe vreselijk! W-wat moet ik doen?"

Hij liet zich op z'n knieën zakken, en toen hij voor zich een kruipspoor in het mos zag ontstaan, begon hij dat snel te volgen.
„Kom dan," riep hij met verscheurde stem. „Oom Ollie zal je geen kwaad doen! Ik kan het niet helpen! Ga niet weg! Dan kan ik je niet meer vinden, bedoel ik..."
Zijn geroep verstierf tussen de bomen, en het enige wat hij hoorde was een zacht geritsel voor zich uit. Maar toen verscheurde plotseling een luid trompetgeluid de stilte van het woud, en hij begreep dat zijn beschermeling het op een huilen had gezet. Radeloos greep hij om zich heen, zonder het ventje te kunnen vinden, zodat hij ten slotte in wanhoop een zittende houding aannam.
En toen hoorde hij waarvoor hij al die tijd zo bang geweest was. In de verte klonk het onbestemde rumoer van naderende tronken...

8285. Tom Poes was op zoek naar heer Bommel. Op de grond had hij hier en daar een kruipspoor gevonden, en omdat hij begreep dat dit gemaakt was door het tronkje, had hij het gevolgd, totdat het aan de rand van een duister woud onzichtbaar werd.
„Wat nu?", dacht hij. „Ze zijn het bos ingegaan, maar waarom? En waarheen?"
Een poosje stond hij naar de zwijgende stammen te staren en toen hoorde hij plotseling in de verte het vreemde gehuil dat hij maar al te goed kende. Het kwam snel naderbij, maar voordat hij erop af had kunnen gaan, klonk uit het dal het lawaai dat ontstemde tronken maken.
„Ze zoeken hun jong," dacht Tom Poes. „En ik sta ertussenin. Hm, heer Ollie is in gevaar, dat is duidelijk. En ik ook."
Het geschrei van de kleine tronk verstomde een ogenblik, maar net toen hij verder wilde lopen, steeg het met vernieuwde kracht achter hem op. Verschrikt keek hij om, zonder iets anders te zien dan een opstijgend dampwolkje.
„Dat is gek," zei Tom Poes tot zichzelf. „Hij moet onzichtbaar geworden zijn. Maar dáár zit hij, dat is zeker."
En omdat het trompetten van de naderende tronken steeds sterker werd, schudde hij haastig de inhoud van de zak op de grond en nam de benen.

8286. Het getoeter van het tronkje verstomde en het begon te ritselen tussen de knollen die Tom Poes op de grond had gegooid. Slurpende slikgeluiden duidden erop, dat het onzichtbare ventje het zich goed liet smaken. Maar Tom Poes had meer aandacht voor het toenemende kabaal van de naderende tronken en hij holde de heuvel af.

„Ze zijn al dichtbij," dacht hij. „Ik voel de grond schudden. Het is te hopen, dat ze me niet volgen."

Datzelfde hoopte heer Bommel, die zich nog steeds in het donkere woud bevond. Akelige trompetgeluiden weerkaatsten tussen de bomen, de stammen trilden en zo nu en dan viel er een dorre tak naar beneden.

„Z-ze z-zullen me v-vinden!", prevelde hij, terwijl hij in paniek terugrende over het bospad. „Ik g-ga terug n-naar die oude dame. M-misschien kan ik daar een toevlucht vinden. Ik heb ten slotte betaald..."

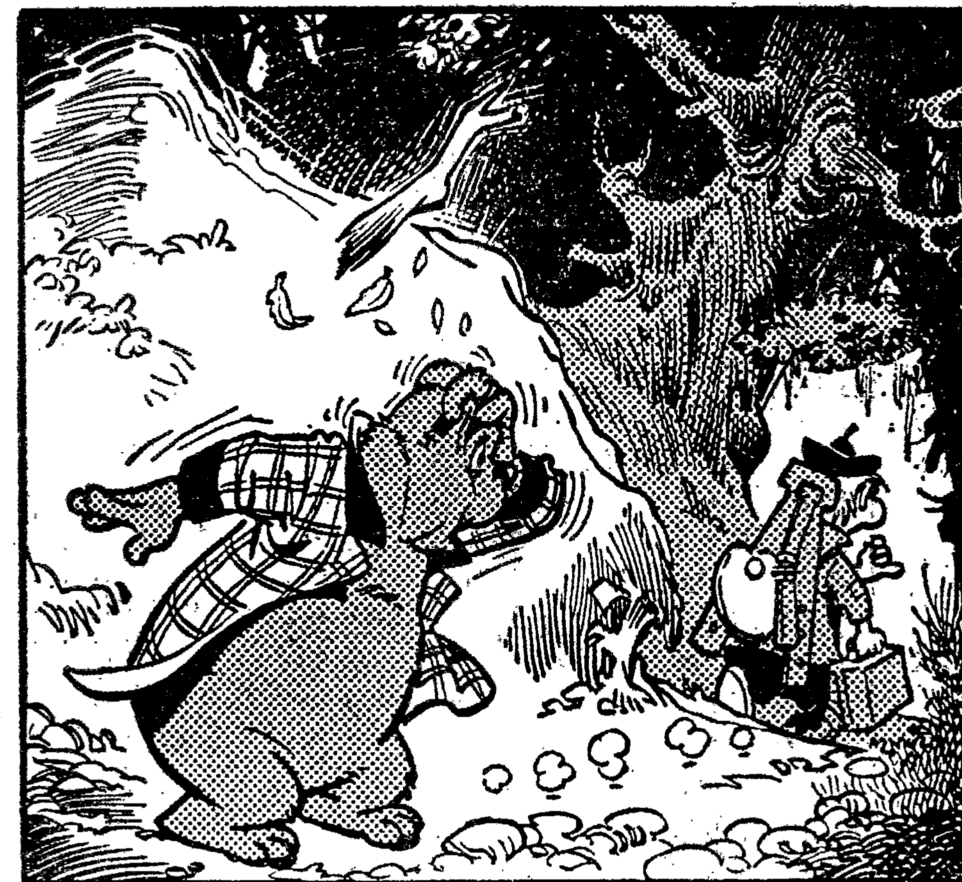
Maar helaas, toen hij de open plek bereikte waar de hut was geweest, vond hij er slechts een vreemd gevormd heuveltje. Radeloos bleef hij staan en het gepiep van zijn ademhaling vermengde zich met het dreigende getetter van de tronken.

„Je treft het niet, makker. De oude tang is niet thuis," zei een stem achter hem. Toen heer Bommel zich verschrikt omwendde, zag hij Terpen Tijn naderen, knabbelend op een augurk.

„M-maar d-daarnet was ze er wel!", riep heer Ollie ontredderd. „Toen stond hier een hut!"

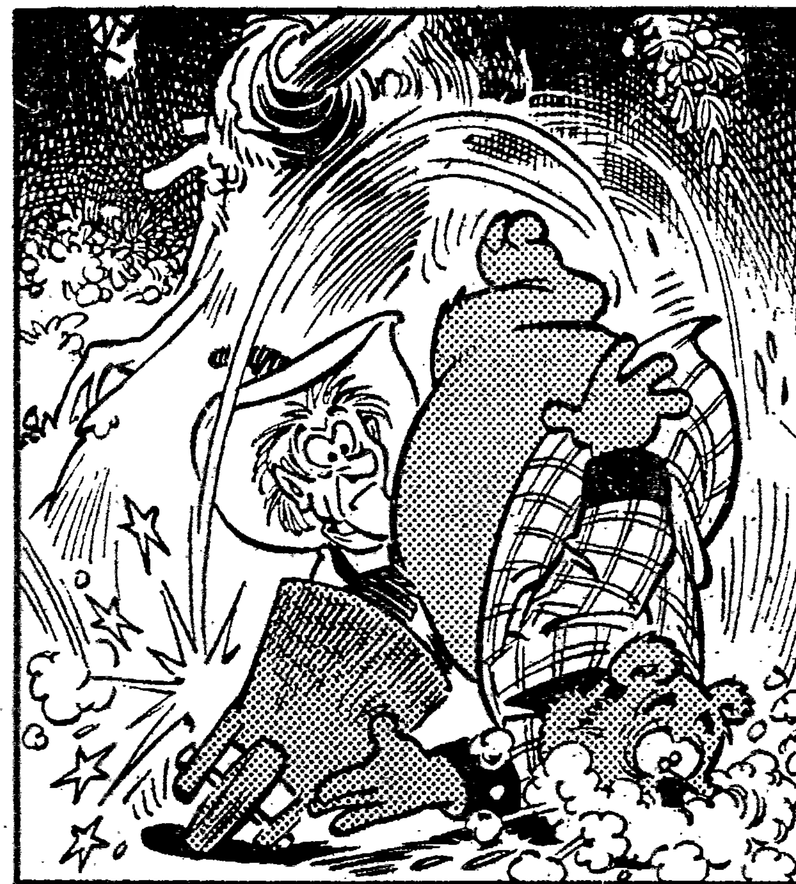

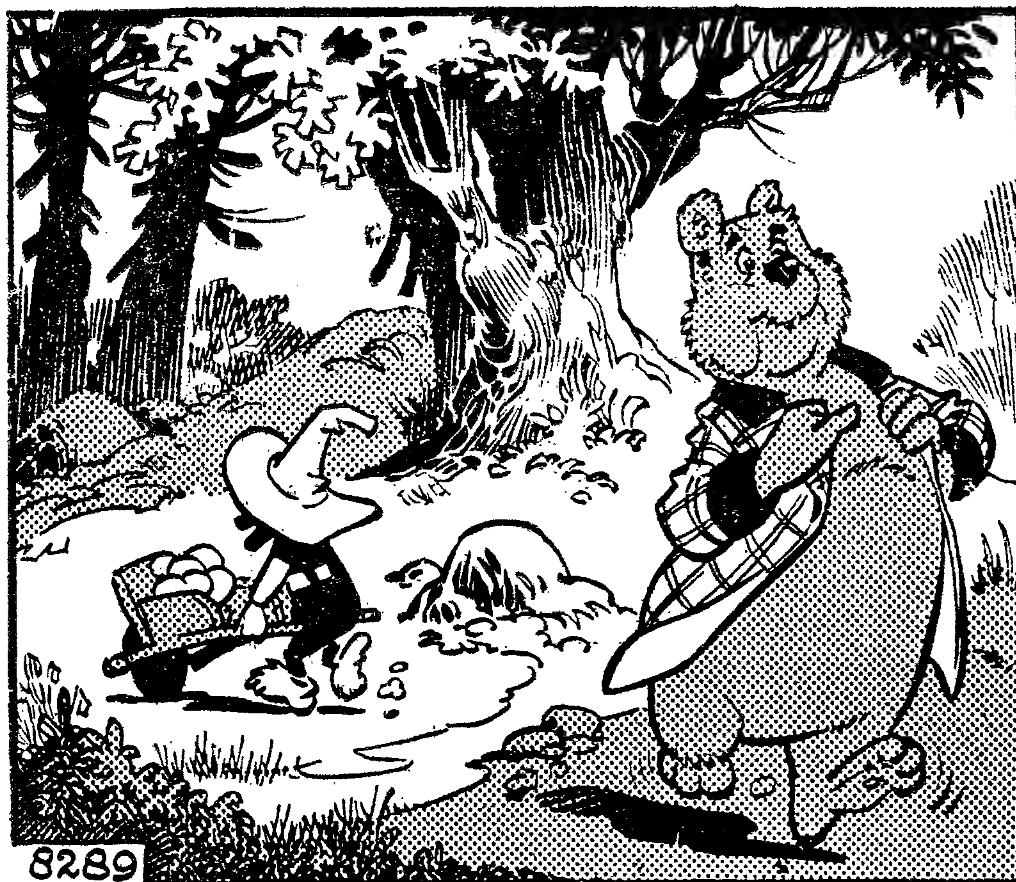
8287. De kunstenaar wierp terloops een blik op de vreemde heuvel en hapte toen in zijn augurk.
„Zo is ouwe Jokje nu eenmaal," sprak hij knappend. „Zo is ze er en zo is ze er niet. Had zeker geen zin in visite met al die trekkende tronken in de buurt. Dat soort trillingen slaat haar op de eh... dinges."
„Hoe kunt u zo praten?!", riep heer Bommel handenwringend. „Hoort u dan d-die v-vreselijke geluiden niet? Z-ze n-naderen! Hoe kunt u zo kalm zijn?"
„Ik heb geen last van ze," verklaarde de ander achteloos. „Jouw vleeslichaam is erger, mijn ezel is lelijk verpieterd. Een kwestie van grofstoffelijkheid, makker. Het gaat om de goede voeding."
Hij nam een nieuwe hap en vervolgde toen zijn weg.
„Ik zal mijn schilderij Het Lawaai van de Stilte op een andere keer afmaken," zei hij, terwijl hij tussen de stammen verdween. „De vibratie is nu te sterk."
Dat was waar. De grond dreunde en trilde en woeste geluiden galmden tussen de stammen, zodat zijn laatste woorden onverstaanbaar waren.
Heer Ollie keek hem in wanhoop na, en toen begon hij doelloos te draven.

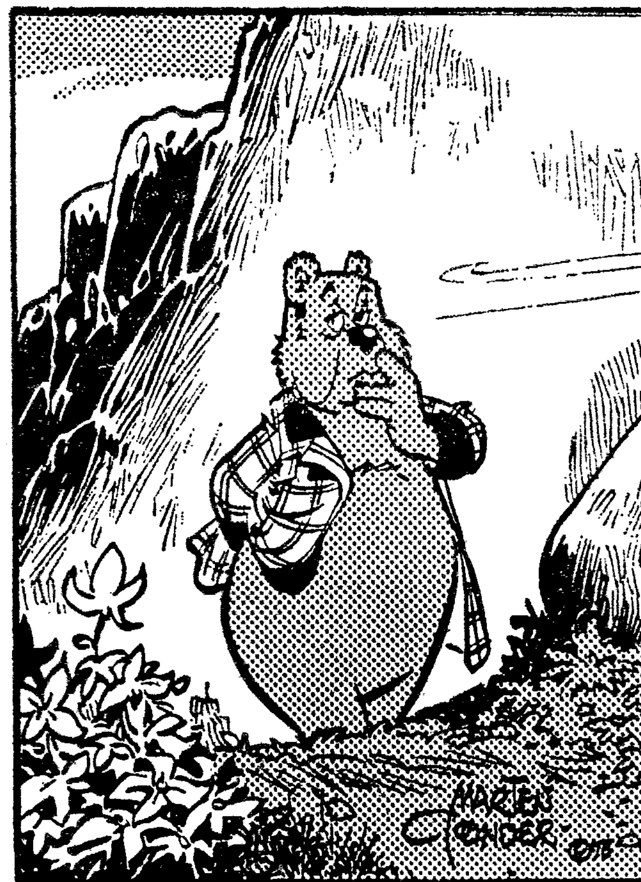

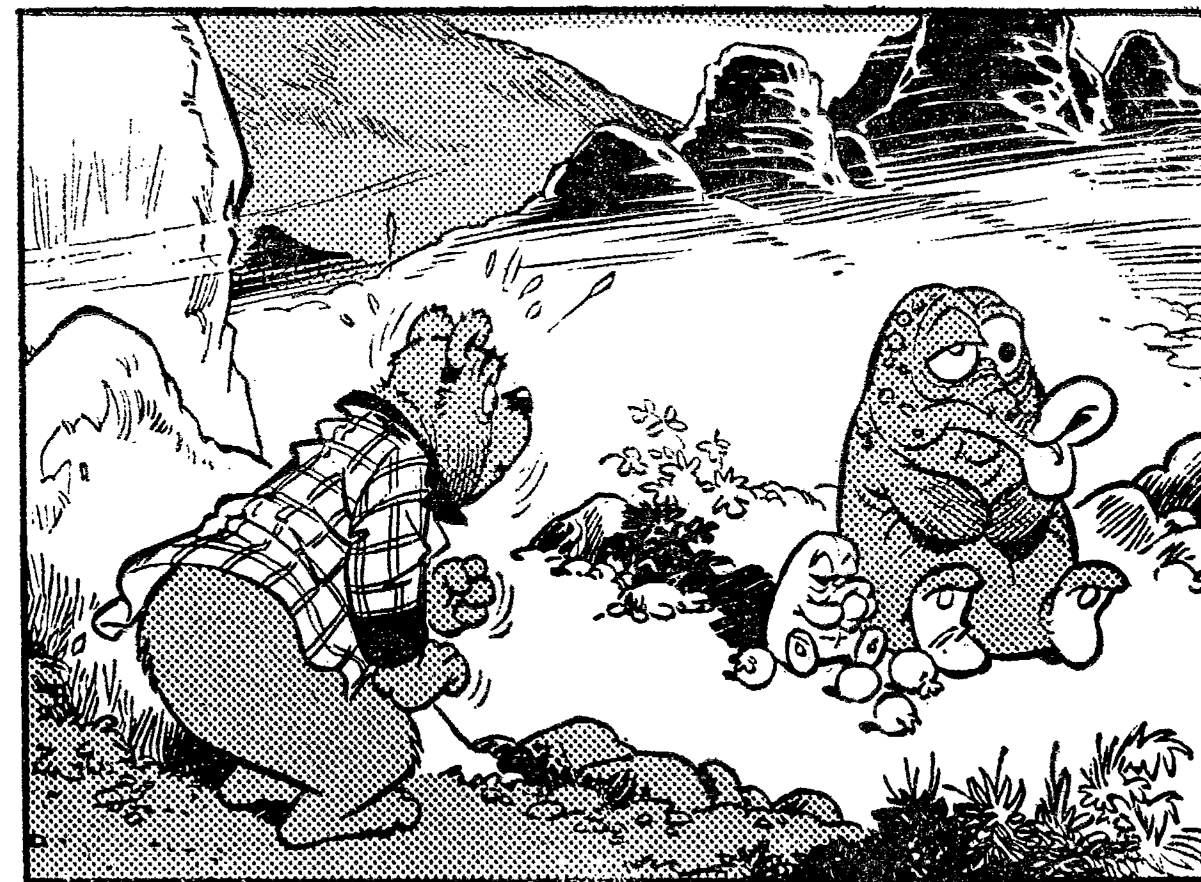

8288. Heer Bommel holde door het woud, zonder een vast doel voor ogen. Zijn gewone tegenwoordigheid van geest had hem geheel verlaten, zodat hij overal dreigende gedaantes meende te zien die hem wilden grijpen.
Zo bereikte hij de rand van het bos, waar Pee Pastinakel juist met zijn kruiwagen passeerde. En omdat het plotselinge licht hem verblindde en hij ook overigens niet goed uitkeek, struikelde hij over het voertuigje. De tuimeling beroofde hem van zijn laatste adem en hij bleef uitgeteld op het mos liggen.
„Pas op," waarschuwde Pastinakel, die onthutst bleef staan. „Verdram de loken niet. Er zijn tronken in de buurt."
Heer Ollie richtte zich langzaam op en keek het ventje droevig aan, terwijl hij zijn bezeerde voet betastte.

„D-dat weet ik w-wel," zei hij met matte stem. „Z-ze... moeten mij hebben. Ik w-weet heus wel, dat voor g-geld niet alles te koop is — en d-dat een heer eh..... dinges is dan een tronk, zodat pap geen goed voedsel is. En ook geen pillen of drankjes. Maar het is t-te l-laat..."
„Bommel heeft een groot denkraam," zei de dwerg, die bewonderend had toegeluisterd. „Dat is brede praat. Maar het is niet zo erg laat, de maan zit nog onder de berg."
„Het is te laat!", riep heer Ollie wanhopig. „Hoor je dat lawaai niet? Voel je niet, hoe..."
Hij zweeg verrast, want het drong plotseling tot hem door dat er geen geluid meer te horen was.

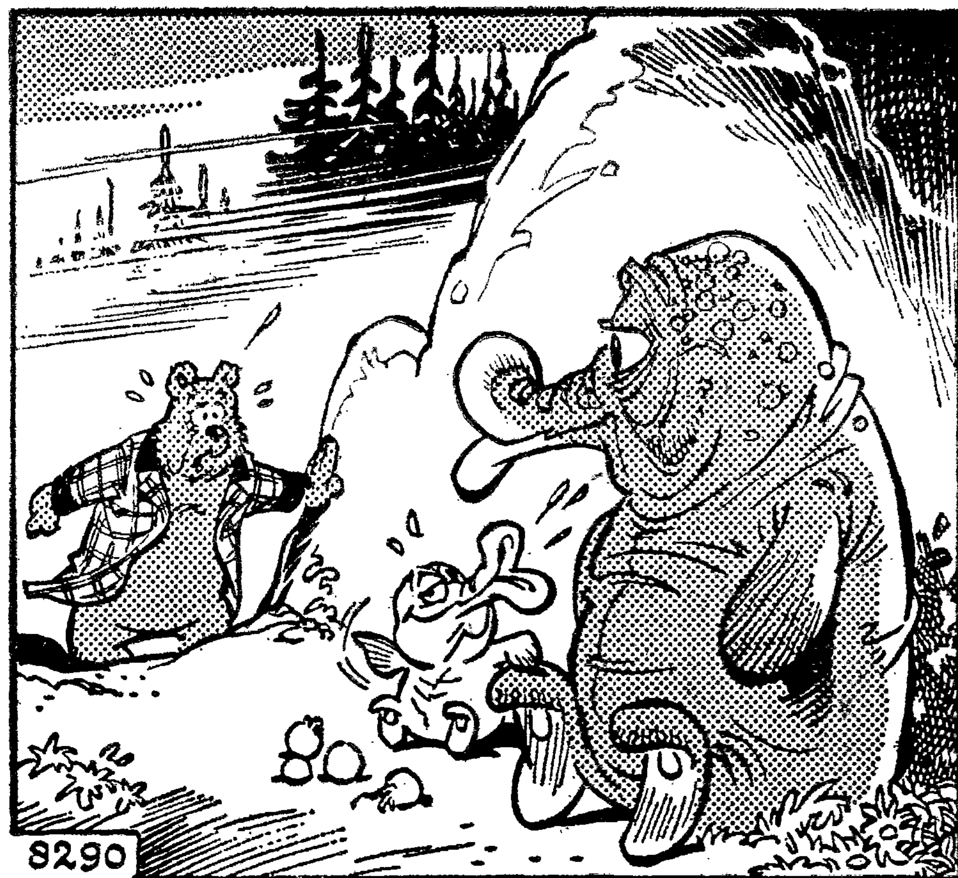

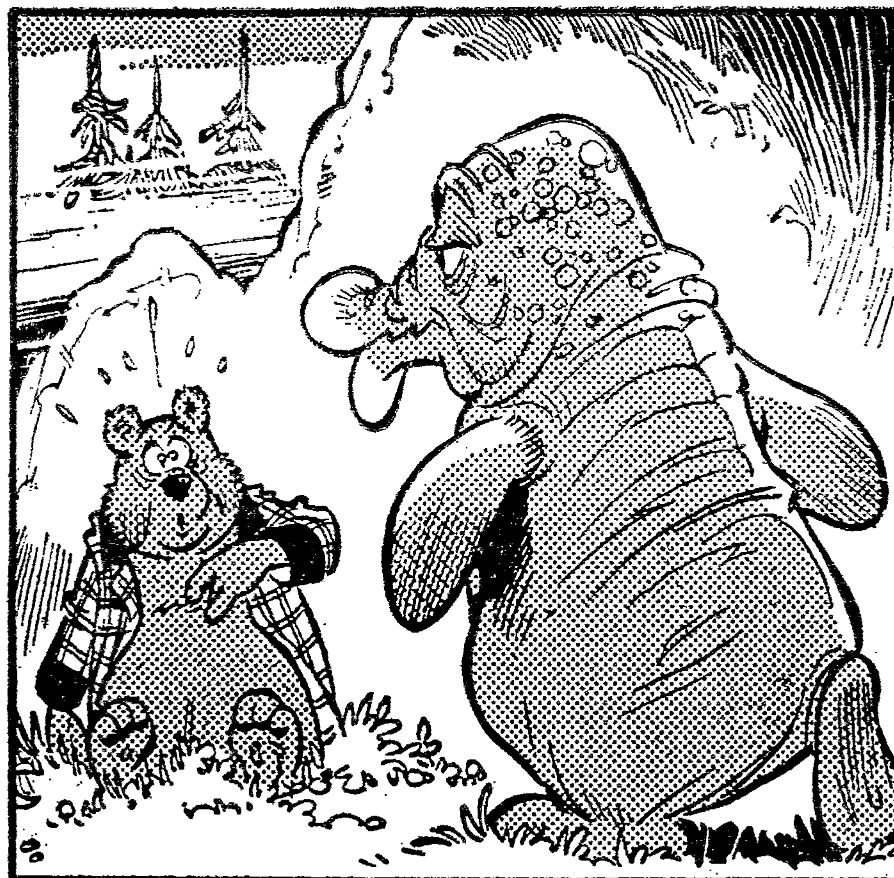

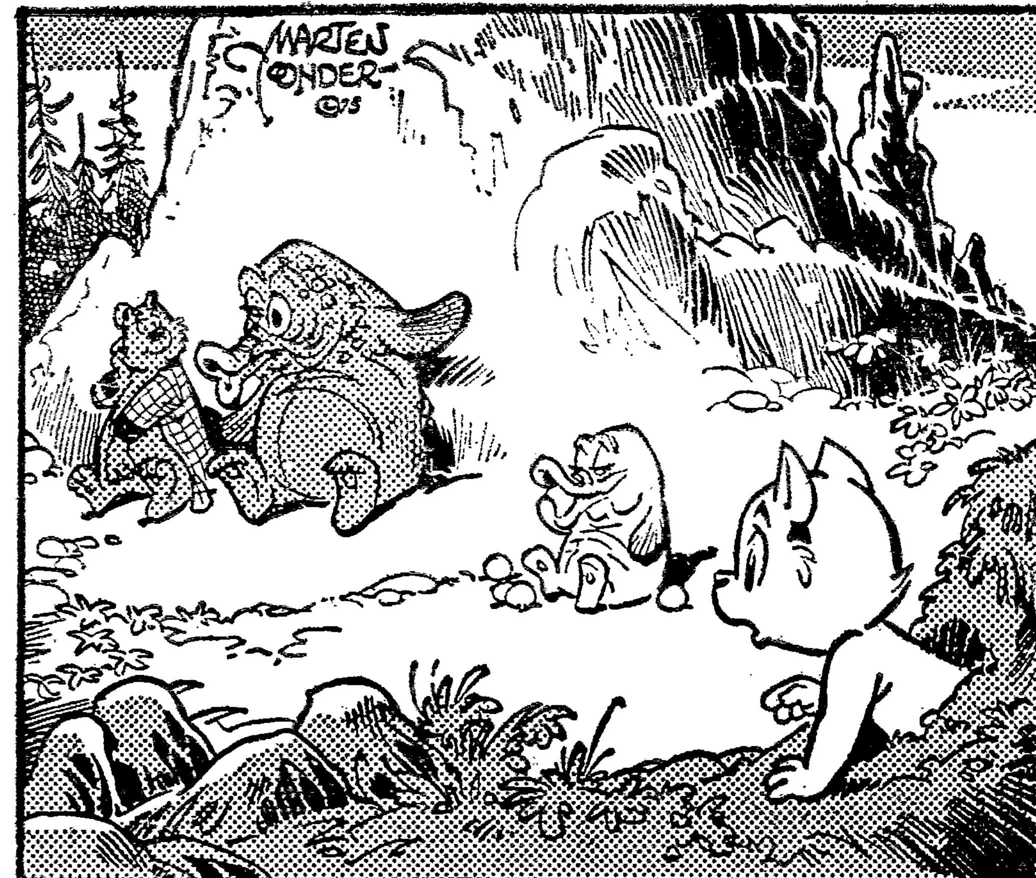

8289. Pee Pastinakel nam zijn kruiwagen weer op en ging verder, na een korte groet.
,,Misschien...," mompelde heer Bommel, ,,misschien heeft het kereltje gelijk. Voor iemand met een groot denkraam is het nog niet zo laat..."

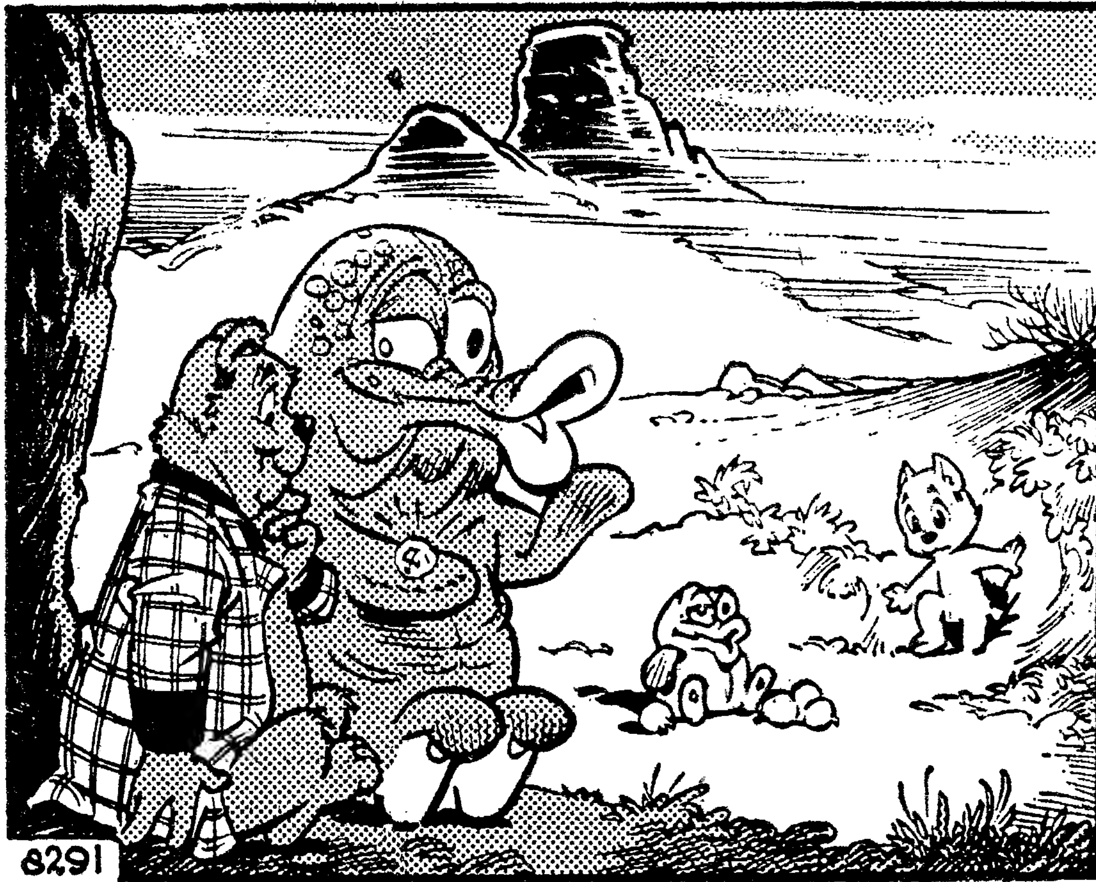
Hij stond op en terwijl hij zijn jas recht trok, keek hij opmerkzaam om zich heen. Maar behalve het zich verwijderende gepiep van de kruiwagen was er geen geluid, dat de stilte verstoorde, en gerustgesteld begon hij te lopen.
,,Misschien is het zelfs helemaal niet te laat," sprak hij troostend tot zichzelf. ,,Het lawaai van de tronken heeft opgehouden. Als ik nu het kleintje maar kon vinden! En als ik dan maar kon zorgen, dat het weer zichtbaar werd, en als ik dan maar een goede opvoedering voor hem wist... Opvoeding, bedoel ik..."
Zo peinzende bewoog hij zich langs een rotswand, terwijl hij onderzoekend de lucht opsnoof.
,,Eigenaardig," hernam hij. ,,Die geur komt me bekend voor! Als ik niet beter wist, zou ik zeggen..."
Op dat moment had hij het einde van de steenformatie bereikt en daar dook hij ineen, alsof hij een klap op de schedel gekregen had. Geen wonder! Voor hem zat het kleine tronkje met een tevreden gezicht knollen te eten, en naast hem zat een kolossale, gerimpelde gestalte, die roerloos toekeek...

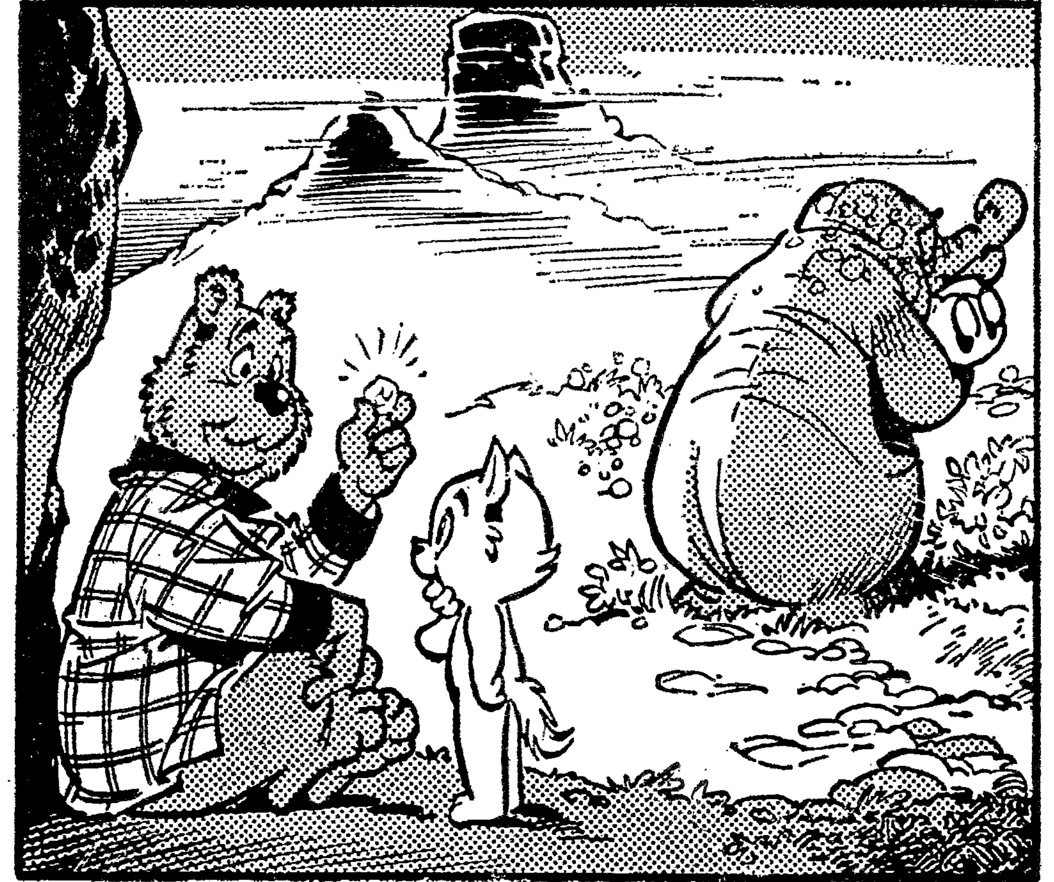

8290. Het scherpe verstand van heer Bommel begreep onmiddellijk, dat hij hier een oude tronk voor zich had, die bij het kleintje was achtergebleven. De schrik sloeg hem in de knieën en met een dunne kreet zonk hij op de bodem neer, terwijl het koude zweet hem uitbrak. De beide tronken keken verbaasd om en de kleine stiet een opgewonden getoeter uit, terwijl hij op de ineengezakte heer wees.
„Hoep joejoe," beaamde de oude met dreunende stem. „Zamme zoekoe."
Met deze woorden stond hij langzaam op en begaf zich met logge passen naar heer Ollie, die hem overmand door schrik zag naderen.
„Niet d-doen!", riep hij met overslaande stem. „Ik hebbet boed gedoeld!"
„Hoep joejoe," gaf de oude toe. Hij dacht even na en vervolgde toen langzaam: „Veel jeejee. Troenkerik veel geleerd. Zwaar zijn en zweven door lucht en sterk zijn en oenkijkbaar zijn.
Veel geleerd!"
Hij zuchtte en liet zich zwaar op de grond zakken; het was duidelijk, dat het hem moeite kostte de juiste woorden te vinden.
„V-veel geleerd," herhaalde heer Bommel, die begon te begrijpen, dat de ander vriendelijk gezind was. „Zegt u dat wel. Erg veel. Ik voelde meteen aan, hoe zo'n kleine rakker moet worden aangepakt. Dat komt van een groot denkraam en fijne trillingen, als u begrijpt, wat ik bedoel."
„Dat is sterk," dacht Tom Poes, terwijl hij uit het konijnehol kroop waarin hij zich verstopt had.

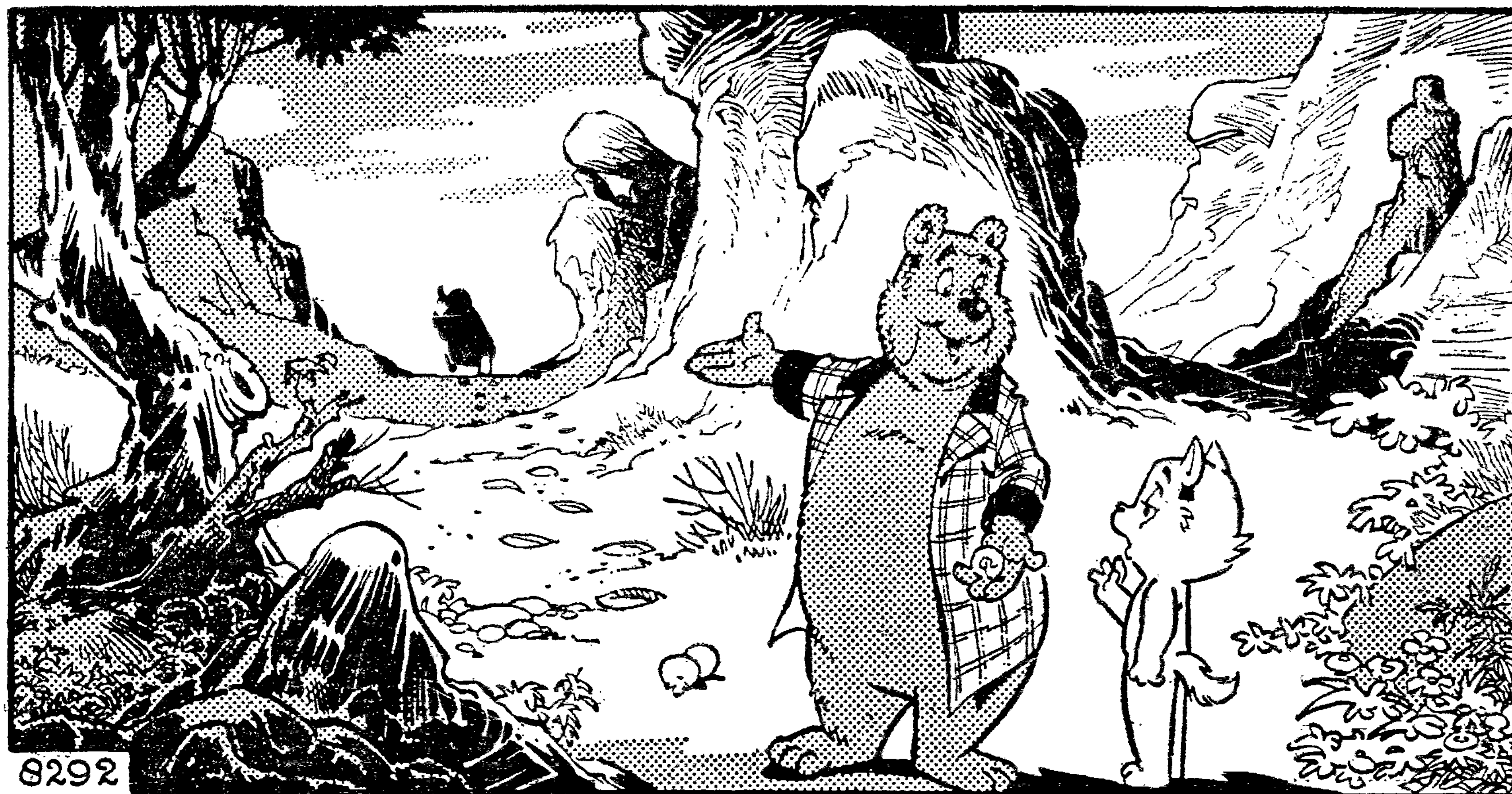

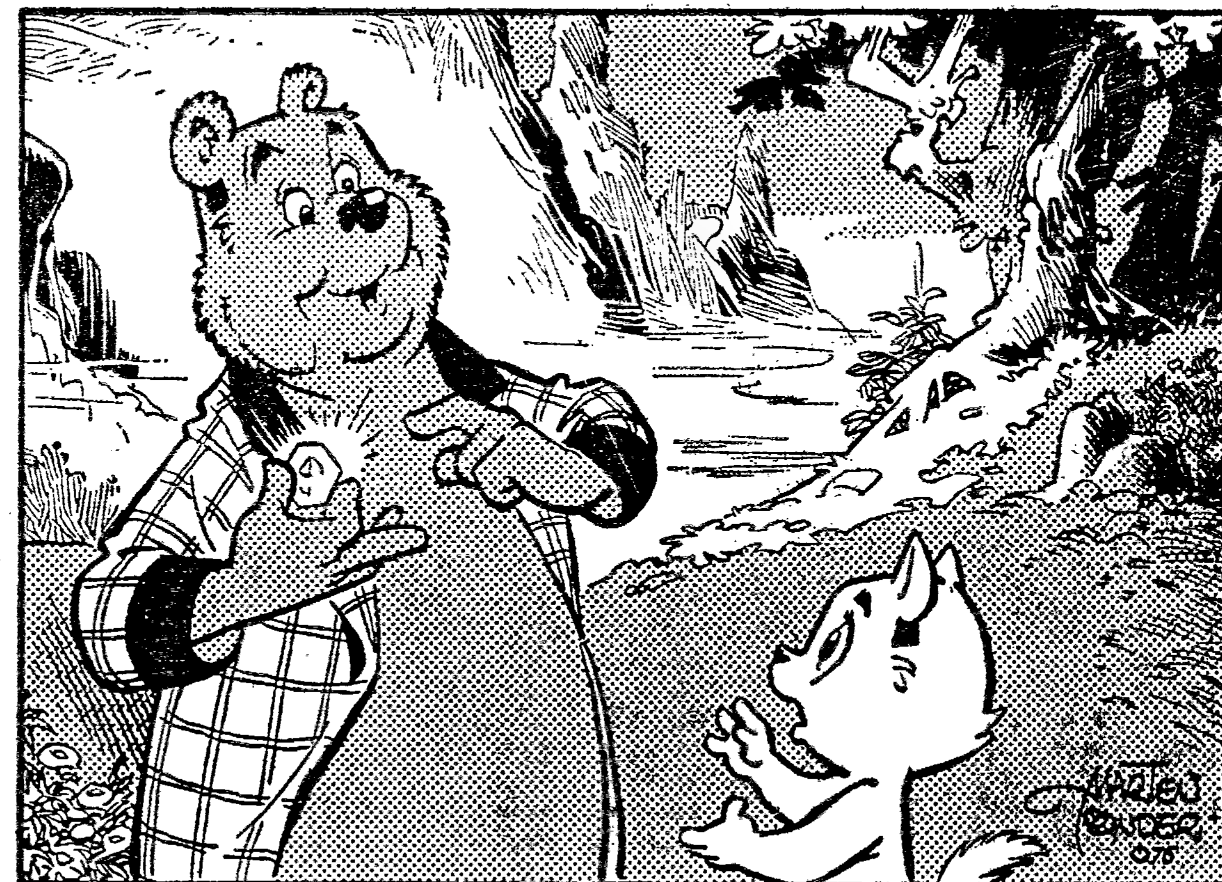

8291. „Troenkerik vlug grote tronk," zei de oude prijzend. „Veel geleerd! Troenks hebben dank."
Met deze woorden trok hij een fonkelende steen uit een van zijn huidplooien en hield die heer Bommel voor.
„Een diamant!", riep deze uit. „Wat alleraardigst! Maar dat hoeft echt niet. Het was gewoon maar mijn plicht, als heer zijnde, bedoel ik."
De ander bleef echter onbeweeglijk zitten en na enige aarzeling nam heer Ollie de steen aan.
„Erg mooi," mompelde hij, hem tegen het licht houdend. „Een treffend geschenk voor een heer die zijn best gedaan heeft."
„Hm," zei Tom Poes, die dichterbij gekomen was.
Heer Bommel keek verbaasd op en hij betrok een beetje „Zo ben je daar?" vroeg hij. „Wat bedoel je jonge vriend?"

„Ik bedoel dat alles goed is afgelopen door de knollen die de kleine daar zit te eten," zei Tom Poes. „Die hebben hem weer zichtbaar gemaakt, zodat de ouden hem konden vinden. Ik heb ze net op tijd van Pee Pastinakel gekregen."

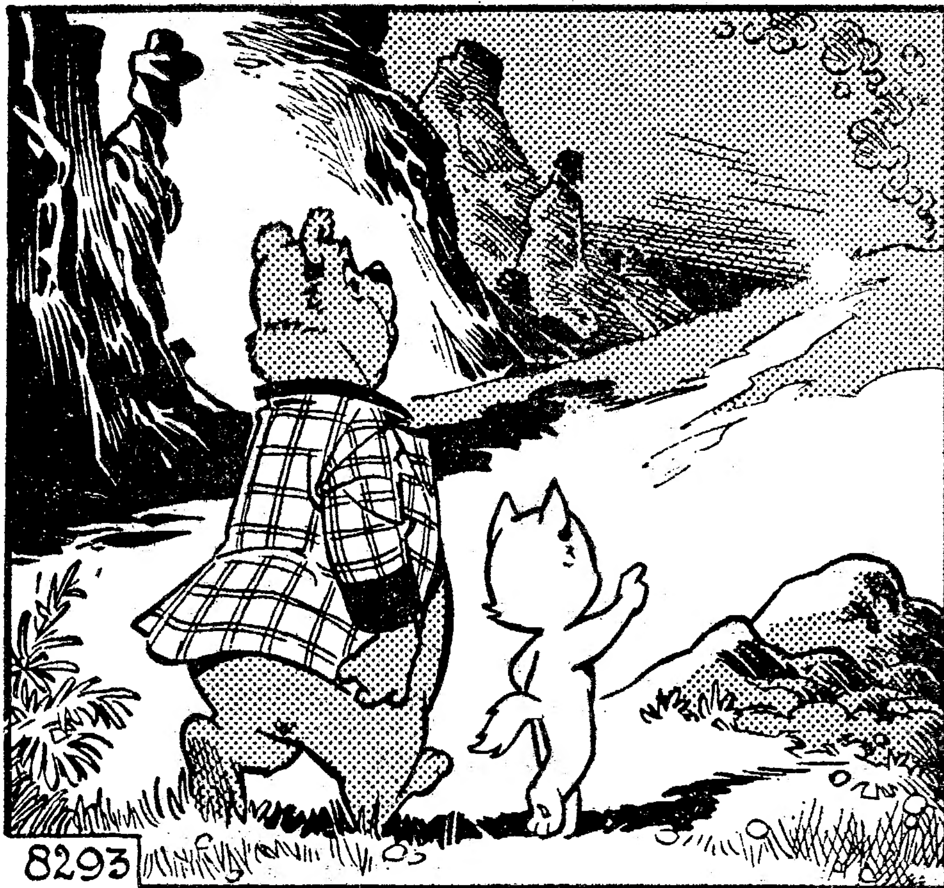
„Juist, net wat ik al dacht," verklaarde heer Ollie en hij glimlachte breed. „Ik had het zelf kunnen doen. Ik bedoel eh... deze steen is voor jou, als je begrijpt wat ik bedoel."

8292. „Waarom geeft u die diamant aan mij?", vroeg Tom Poes verbaasd. „U hebt hem toch eerlijk van de oude tronk gekregen?"
„Dat natuurlijk wel", gaf heer Bommel toe. „Maar ik heb een heel fijn besnaard gevoelsleven, en daar zou ik misschien last van krijgen. Hij komt mij niet helemaal toe, bedoel ik. Ik heb geleerd, dat met geld niet alles te koop is en dat tronken eh.. dinges zijn dan een heer, en dat het nog niet te laat is, zolang men een groot denkraam heeft. Ik bedoel eigenlijk, dat het zonder jou allemaal slecht afgelopen zou zijn, terwijl nu. . . ."
Hij wees met een breed gebaar naar de verte, waar de oude tronk de ondergaande zon tegemoet liep, met het jong op zijn arm.

„Hij gaat de stam achterna", zei Tom Poes. „En hij is tevreden. Maar dat komt omdat u het tronkje alle dingen hebt geleerd die een tronk moet kennen. En dat is heel wat: een reukspoor maken, zwaar worden, zweven, sterk zijn en onzichtbaar worden. Ik heb hem alleen maar weer zichtbaar gemaakt door hem gewoon tronkenvoedsel te geven. Die steen is voor u. Ik heb trouwens geen bergplaats voor zo'n ding."
„Goed dan", hernam heer Ollie, na even te hebben nagedacht. „Ik zal hem zolang bewaren, maar als we thuis zijn zullen we eerlijk delen. En over voedsel gesproken, ik heb trek in een voedzame maaltijd, nu de avond valt. Maar waar kunnen we die krijgen?"

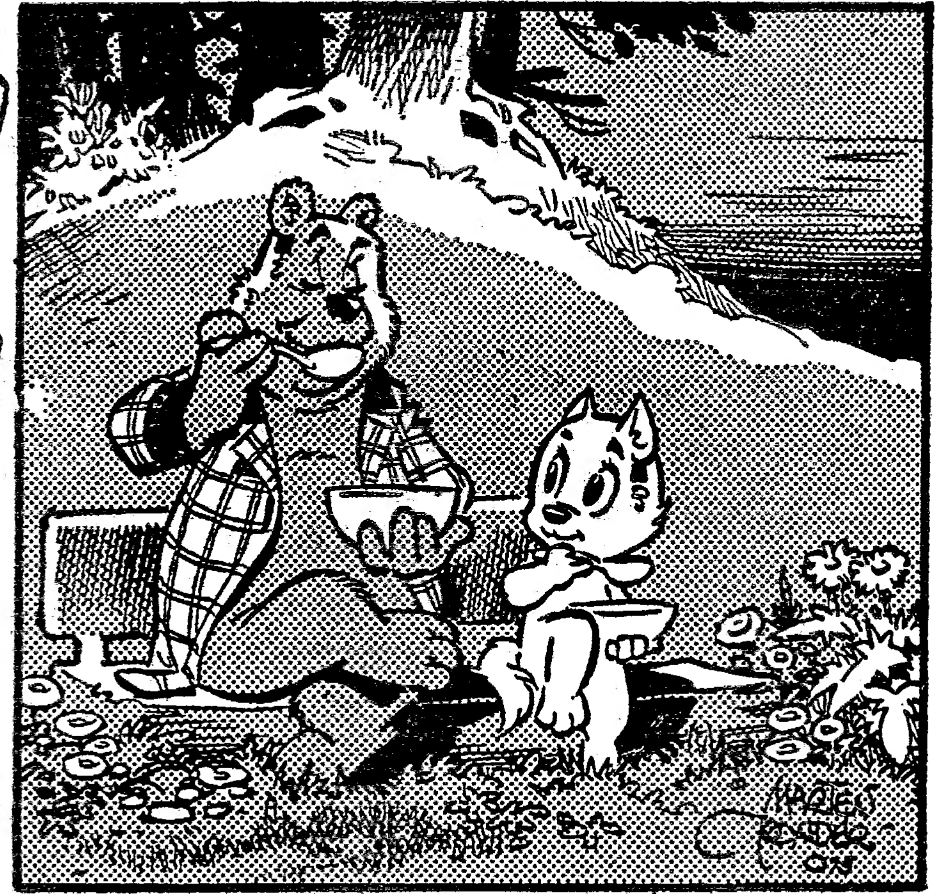

8293. De schemering daalde over het stille dal en de bergen in de de verte wierpen lange schaduwen, zodat het snel donker begon te worden.
,,Daar boven die heuvel stijgt rook op", zei Tom Poes. ,,Misschien kunnen we daar iets te eten krijgen. Hm, ik ruik een bekende geur".
,,Het ruikt naar tronken", mompelde heer Bommel een beetje ongerust. ,,Zouden ze daar hun kamp hebben opgeslagen?"
,,Dat geloof ik niet", zei Tom Poes. ,,De hele troep is teruggegaan naar de bergen. Laten we maar eens gaan kijken."
Ze beklommen voorzichtig de hoogte, en toen ze de top bereikt hadden, zagen ze tot hun verrassing dat ze weer bij de herberg waren aangekomen. Het gebouw vertoonde nog steeds dezelfde gaten, maar de waard had zijn fornuis naar buiten gebracht en was doende daarop een maal te breiden.
,,Ik heb er iets op bedacht", verklaarde hij, toen ze hem bereikt hadden. ,,Ik zet de zaken voort in de open lucht, totdat de metselaar klaar is. Dat kan best, want het begint zomer te worden. En wat het logies betreft: de bovenkamers zijn nog heel. U kunt er heel goed overnachten, hoewel ik de prijzen een beetje heb moeten verhogen, vanwege het ongemak. Met geld kan men heel wat goedmaken, wat u?"

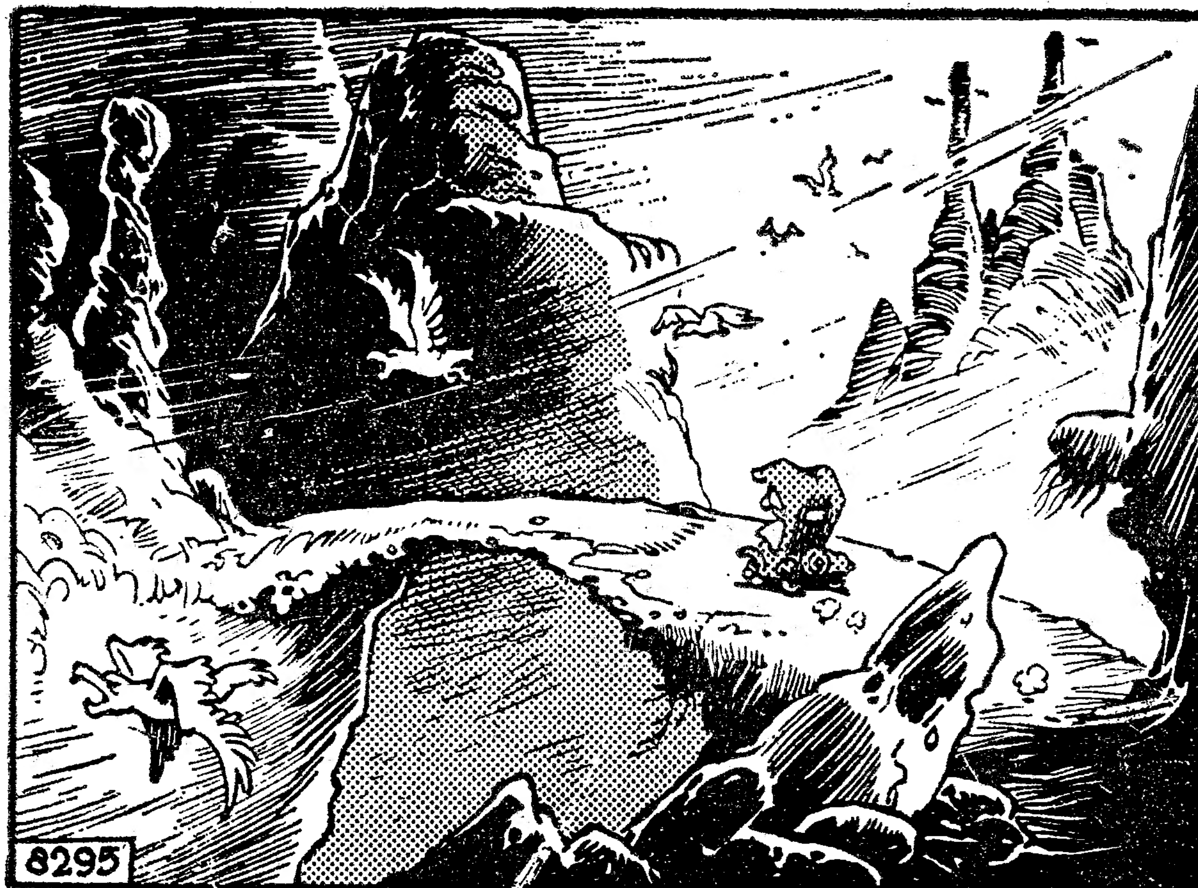

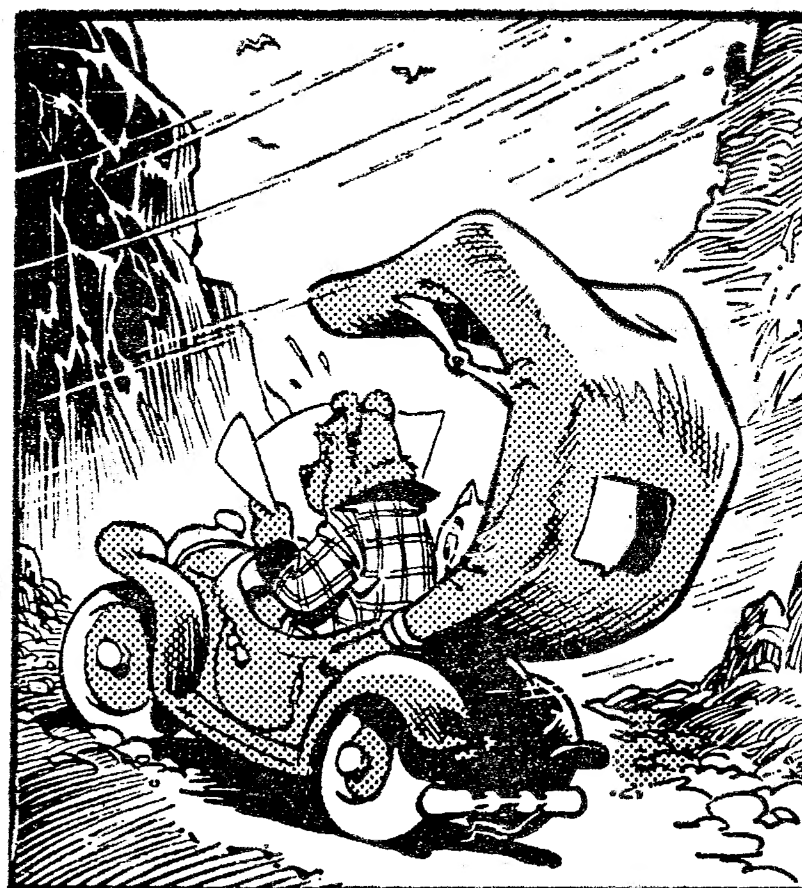
8294. Heer Bommel ging met een tevreden zucht op de bank zitten, terwijl de wind zachtjes tussen de bomen ritselde en de maan een vreedzaam schijnsel op de geurige schalen wierp die de hotelhouder aanreikte.
„Ik heb maar één gerecht, dat zullen de heren wel begrijpen", sprak hij. „Ik durf het nu weer opdienen, omdat de tronken teruggegaan zijn naar de bergen."
„Wat is het?", vroeg heer Ollie, die de dampen met gemengde gevoelens opsnoof.
„Iets heel bijzonders", verklaarde de herbergier. „Slosj met knoflook! De houthakkers hier uit de buurt zijn er dol op en geen wonder, het is eenvoudig, maar erg voedzaam."
Hij trok zich bescheiden terug en zijn gasten begonnen voorzichtig te eten.
„Knoflook", mompelde heer Bommel, terwijl een brede glimlach zijn gelaat verlevendigde. „Heel smakelijk, werkelijk! Wie had dat kunnen denken?"
„Loken", zei Tom Poes. „Het voedsel van de tronken was knoflook, dat hadden we vanaf het begin al kunnen weten."
„Ja", gaf heer Ollie toe. „Dan was ons veel leed bespaard. Het is heel belangrijk om een goede opvoedering te geven, maar och, ten slotte gaat het toch om de opvoeding. En wanneer men geen moeilijkheden wil hebben, moet men een tronkje dat men huilend tussen de loken aantreft, rustig laten zitten. Leer dat van mij, jonge vriend."

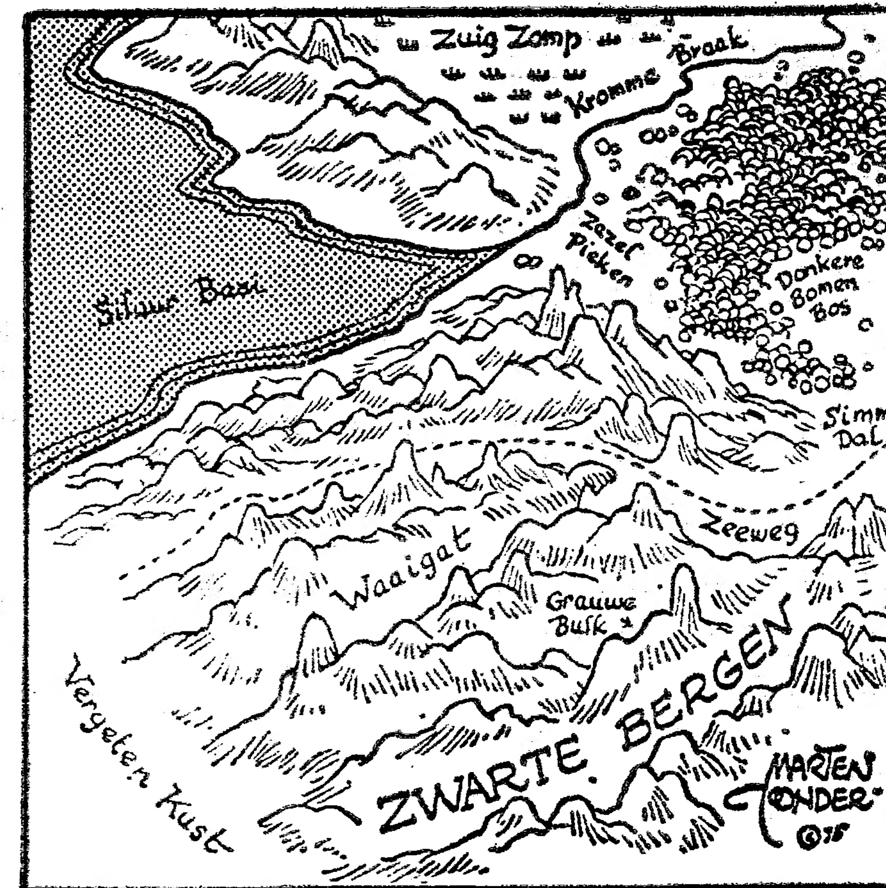
Hij zweeg even om een hap door te slikken, en besloot toen gelaten: „Maar ik vrees, dat rust voor een heer met een gevoelig innerlijk niet is weggelegd, als je begrijpt wat ik bedoel."

EINDE VAN DIT VERHAAL

750607

8295. De herberg bood weinig gerief en de volgende morgen besloot heer Bommel dan ook om de rest van zijn vakantie aan zee door te brengen.

„Van dat dal hebben we nu wel genoeg gezien", sprak hij toen ze in de Oude Schicht westwaarts reden. „Het bood niet de ontspanning die ik in mijn druk bezet leven nodig heb. We gaan heerlijk luieren aan het strand, jonge vriend. Liggen in de zon en spelevaren op de rimpelloze baren. Een zacht briesje om de slapen om het denkleven te verfrissen.."

„Hm", zei Tom Poes. „Een zacht briesje? Het waait hier nogal hard, een koude noordenwind, zou ik zeggen".

Deze opmerking ontstemde Heer Ollie natuurlijk, maar een krachtige windstoot die aan het kapje rukte, legde hem het zwijgen op. Hij bracht zijn voertuig tot stilstand en vouwde zijn kaart uit.

„De zeeweg voert door een pas", verklaarde hij. „Heel begrijpelijk, dat het hier een beetje tocht. Maar als we de bergen eenmaal achter ons hebben..."

Hij zweeg, want het viel hem plotseling op, dat de kaart in het zuidwesten niet was afgemaakt, zodat hij niet kon nagaan waar de zeeweg op het strand uitkwam.

„De slordigheid", mompelde hij „Daar betaalt men nu zijn dure geld voor!"

Ontstemd schakelde hij in en reed verder, want door zo'n kleinigheid liet hij zijn plannen niet dwarsbomen, dat valt te begrijpen. Toch had hij beter kunnen omkeren, want door zijn koppigheid werd het contact met hem enige tijd onderbroken. Deze ware geschiedenis zal dan ook pas op woensdag 9 juli kunnen worden vervolgd.

750609

Heer Bommel en de opvoedering